КЛАСНІ ІГРИ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ ЖУРНАЛ

ШРЕК

SHREK

Я Б НА ПОДІУМ ПІШЛА ...

DODGE АВТОКЛАС

ПЛАКАТ BRITNEY SPEARS

ЛАУРЕАТИ 2001 ЗОЛОТОГО М'ЯЧА

ДОАСТРІЙСЬКИЙ

листів
гінальнс
внести еле
абонентів, послу
леної популярност
раніше, що ;-/ озн
:-& — втому, а H8 — не
нової електронно-безпр
скорочення, розроблені з
ної мобілізації телефонно
шими обмінюватися пов
жок і двокрапок почали к
ми IRC, предка сучасних ч
джерів. Отже, я набираю С
«See you later» (Побачимося

Розмаїтоль

Я коханого з грушкою впізнаю...

Фрукти, фрукти і ще раз фрукти. Вони такі яскраві, смачні та різні... Як і люди, які їх полюбляють. Прискіпливі психологи прослідкували залежність характеру людини від фруктів, які їй подобаються, і от що в них вийшло. Апельсинам надають перевагу енергійні і комунікабельні натури. Але вони не постійні. Прихильники груш — веселі оптимісти. Це чудові друзі, які завжди прийдуть на допомогу. Консерватори люблять яблука. Просто обожнюють полуницю ревнивці. До того ж їм подобаються компанії, вечірки і легкий флірт. М'які добросердні люди із задоволенням хрумають черешню. Вони щирі у своїх почуттях, їм подобаються маленькі несподіванки і розіграші.

Інжир та генії

І знову про фрукти. Виявляється, кожна людина здатна винайти колесо, розробити теорію народження Всесвіту або написати «Війну і мир». Але якщо зовсім немає бажання створювати другу «Мону Лізу», а просто потрібно написати звичайну контрольну роботу, тобі пряма дорога до продуктового магазину. Один з найкращих стимуляторів творчої діяльності — інжир. Ефірні олії, що містяться в ньому, розріджують кров, і в мозок краще постачається кисень. Ще один стимулятор геніальних ідей — всім знайомий кмин. Речовини, що містяться в ньому, стимулюють всю нервову систему. Для підтримки творчої активності можна пити чай з кмину (2 чайні ложки насіння на склянку води — і... творчих успіхів!).

Студентка виграла... острів

Про що ти мрієш? Про «Audi TT»? Або про власний офіс на Уолл-стріт? Ось одна 24-річна голландська студентка мріяла про тропічний острівець, і... мрія її збулася! Дівчина виграла острів у радіовікторині. Спочатку новоспечена острововласниця страшенно зраділа, але згодом зрозуміла: острів є, а добратися до нього як? До того вона навіть не знала, де знаходиться той острівець. А продати його не можна — контракт не дозволяв. Нічого не лишалося бідній студентці, як віддати острів одній радіостанції. Взамін їй запропонували відпочити в Домініканській Республіці (також, зауважу, не близько). До того ж у дівчини залишились ще гроші, щоб купити невеличке авто й отримати права. Ось тобі і «мрії збуваються!»

Як скласти іспит?

А як щодо навчання? Знаю, знаю, яка тут наука: весна надворі! Але нічого не поробиш, згодом доведеться сісти за книжки. І щоб не бачити в книжці, сам знаєш, що, прояви хоч найменше зацікавлення до наших порад:

- Не читай більше однієї години, обов'язково роби перерви (перекуски і т.п.).
- Вимкни всі засоби зв'язку, поки займаєшся.
- Читай перед сном. Проза і лірика добре запам'ятовується саме в цей час.
- Щоб змусити себе утримувати увагу (а після тривалих занять вона відмовляється концентруватися), почекай 10 хвилин. Увага перейде з довільної в стадію мимовільної, і виникає зацікавлення (така вже властивість нашої уваги).
- В останній день перед іспитом ні в якому разі не читай. Просто переглянь питання.
- Займися медитацією і аутотренінгом: скажи собі, що ти переможець і ця гра — твоя.

Хочеш бути молодим — спи

Здоровий спосіб життя — це не тільки щоденні тренування, дієти та «ніякого кіно після дев'ятої!». Виявляється, підіймання штанги та марафонський біг повністю можна замінити... повноцінним сном. Німецький професор Петер Акст у своїй книжці «Радість лінощів» робить дуже дивні, але приємні висновки. Надлишок навантажень на організм, каже він, призводить до втрати пам'яті і швидкого старіння. А недосипання може загнати результати будь-якого тренування не до нуля, а в мінус. Ніхто не говорить тобі, що можна знехтувати фізичним розвитком і віддатися задоволенням, просто час від часу дай своєму тілу розслабитися. Прийми горизонтальне положення, помрій, послухай що-небудь ненапружене або подрімай. Тільки постарайся не хропіти на уроці — не всі ж учителі читали таку корисну книгу.

У школах будуть «вишибали»?

Тінейджери сьогодні стали більш агресивними, з ними важко порозумітися. Англійським педагогам вони вже настільки набили оскомину, що ті закликають ввести при школах посаду «вишибали». Тінейджери не піддаються ніякому контролю, в один голос ремствують британські фізики, хіміки та математики. Так, приєднуються до них стримані директорські голоси, було б нешкідливо, якби хтось виводив особливо гарячих індивідів з класу хвилин на 10-15 — аби ті мали змогу «вистигнути». Та школяр сьогодні пішов не той, що вчора — що-що, а права він свої знає. Тож в разі чого і до суду недалечко. Чия візьме, хто переможе? Слідкуймо за новинами.

Кращі авто 2002 року

Одне з найавторитетніших автомобільних видань Англії журнал «BBC Top Gear» підвів підсумки минулого року і назвав володаря титулу «Автомобіль року 2002». За загальним рішенням редакції журналу, ним став новенький джип «Range Rover». Крім того, були названі і переможці в інших номінаціях. Та кращим компактним авто став новий «Mini», що випускається компанією BMW. Нова «Nissan Primera» стала кращим автомобілем року серед авто середнього розміру. «BMW 3-Series» було визнано кращим авто для активного водія, а кращим автомобілем у співвідношенні «ціна/якість» став «Kia Sedona». «Fiat Multipla» тепер є володарем титулу «кращий сімейний автомобіль. І нарешті новенький спорткар «Lamborghini Murcielago» було визнано «Автомобілем мрії». Ось так! Нагадаємо, що «Європейським автомобілем року 2002» став «Peugeot 307», а в Америці титул «Авто року» завоював седан «Nissan Altima».

Мова покоління: H8, d:) і інші SMS-емоції

Власники сотових телефонів все активніше використовують інтернетівський сленг — так звані «смайлики», які вже стали невід'ємним елементом інтернет-чатів. На думку деяких спеціалістів, саме завдяки особливостям оригінального лексикону, який дозволяє внести елемент гумору в спілкування абонентів, послуга SMS набула такої шаленої популярності у молоді. Чи знав ти раніше, що ;-/ означає стурбованість, :-& — втому, а H8 — ненависть? В основі нової електронно-безпровідної мови — скорочення, розроблені задовго до загальної мобілізації телефонного зв'язку. А першими обмінюватися повідомленнями з дужок і двокрапок почали користувачі програми IRC, предка сучасних чатів та інтернет-пейджерів. Отже, я набираю CUL8R , що означає «See you later» (Побачимося)!

Квиточок на Місяць? Будь ласка

Базз Олдрін, друга людина, яка ступила на поверхню Місяця, планує створити мережу космічних отелів, які будуть курсувати між Землею і Місяцем. Протягом 20 років три спеціальні космічні кораблі, які перевозять по 50 пасажирів за один рейс, налагодять постійне транспортне сполучення між двома планетами і доставлять необхідні матеріали для життя марсіанської колонії або організації перших турів. Згідно з проектом, перший орбітальний корабель буде запущено в 2018 році.

КЛАС! КЛАСНІ ігри

№ 03'2002

ЗМІСТ

Небесні ворота відчиняються — вітайте весну
Поряд з нами: Птах, який приносить щастя
Бізнес-клас: Тюльпаноманія
Книжка для Киці: Я б на подіум пішла...
Мода і врода: Хай живе полістеровий бум!
Ай, страшно!.. Емма Андієвська. Про упиреня, що живилося людською волею
Гайда в кіно! Симпатяга з жахливою назвою
Білі плями історії: Космічні голоси Орлеанської Діви
Цікава астрологія: Зороастрійський гороскоп
Історії та легенди: Що ти знаєш про каміння?
Who is хто? Алек Болдуін — актор, а не політик
Страшилки від Класного: Життя коротке, одмінки — вічні!
Цікавенькі були!
Еврика! Нечувана кар'єра нуля
Класний спорт! Лауреати «Золотого м'яча — 2001»
Бойові мистецтва світу: Невидимі воїни ночі
Лікбез для хлопців: Парад зоряних порад
Автоклас! Залізний кінь, сталеві м'язи
Класна музика: «Смислові Галюцинації»: все тільки починається + Загадка «Depeche Mode»
Класний гіпертест: Твоя пора року + Класword
Логічні задачки
Головоломки
Ігротека + Гра
Фокус-покус
Кросворди від ДуКласа
Японські кросворди

«КЛАС!»
пізнавально-розважальний журнал №03'2002 (63)
Реєстраційне свідоцтво КВ №1929 від 10.04.96 р.

Засновник і видавець: ТзОВ «W», вул. Живова, 11
Адреса для листування: 46008, м.Тернопіль, а/с 525
тел./факс (0352) 229005, 250498
e-mail: admin@schoolboy.com.ua

Передплатний індекс: 40240
Тираж 25 000 примірників. Підписано до друку 07.03.2002
Друк: компанія «Новий друк», м.Київ, вул.Магнітогорська,1

Розповсюдження «Школярик»
Тетяна Кошелінська, Василь Косович
тел. (0352) 222397. Ціна договірна

Кольороподіл «Колір ПРО»
м.Київ, пр.Перемоги, 92/2, к.206
тел. (044) 4430235

Редакційна колегія: ..... **Во Вік**
..... **ДуКлас**
..... **Анатолій Саган**
..... **Ольга Косович**
Художники: ..... **Сергій Шемета, Андрій Урбан**
..... **Наталя Марцюк, Ірина Судомир**
..... **Світлана Словотенко, Євген Удін**
Набір та коректура ..... **Олександра Вовк**
Технічний супровід ..... **Андрій Зеленський**
Верстка ..... **Олена Березовська**
Шеф-редактор ..... **Володимир Головач**

Для «Класу» писали, малювали і фотографували:
Василь Тесля, Оксана Копак, Мар'яна Стеценко, Володимир Сушкевич, Михайло Маслій

© **W ltd**, 2002
При частковому чи повному передруку текстів та відтворенні графічних матеріалів журналу «Клас!+» посилання на журнал обов'язкове.

Небесні ворота відчиняються — Вітайте весну

Традиція жертвоприношення залишилась під час багатьох святкувань — і Валентина також: спільний танець, швидкі ритми, тонкі натяки на симпатію або просто бажання показати себе з кращого боку. І символічні свистульки, брязкальця, сердечка. Зверни увагу: на багатьох валентинівських сувенірах чимало закоханих пташок і весняних квіточок. А ще, звичайно, віночків та кухличків із візерунками — куди лиш може сягнути людська фантазія. От справжніх вітчизняних символів, таких як ластівки, жайворонки, стрічки та віночки на них майже немає...

Давні українські діти влаштовували собі свято просто неба. До цього вони готувалися заздалегідь. Якщо теперішні дівчатка розмальовують власноручні або підписують куплені «Валентини» (із пташками та квіточками), то давні виготовляли пташок з дерева, випікали з глини або з тіста. Ними не лише закликали весну, але й гралися. Із штучними пташками діти ви-

Білодан вхопив Ладу за пояс із квітів і повів у танок веселий, несамовитий — такий, що аж світ закрутився від весняного сміху. Лада — покровителька любові, кохання, одруження та інших щедрот. Вона — сама природа у весняній красі та величі. Про неї забули, а дарма... Саме їй, Весні символічній, що знаменує перше і тендітне кохання із романтичними співами й танцями, зізнаннями й мріями, подаровано стільки пісень. Весна зустрічається з літом, а птахи повертаються під рідну стріху. (Пора закликання весни недарма збігається із християнським святом Стрітенням).

Частина 1:

Благослови, мати, весну закликати!

Дівчина-панянка у садочку шиє собі весняну сорочку. Дівчина ця — наша вітчизняна Весна. Вона дуже багата, і саме від неї люди сподіваються різних дарів, а тому й виглядають вдосвіта — до сходу сонця. А при тому закликають:

Прийди, весно, прийди,
Прийди, прийди, красна,
Принеси нам збіжжя,
Принеси нам красок (квітів).

Та найбільше на неї чекають діти. Вони, звільнені від домашніх клопотів, вибігають на луг і хороводом закликають птахів повертатися. А з собою приносять подарунки-жертви.

конували ритуальні рухи — хороводи та гаївки. А чому гаївки, це й так ясно — бо у гаю вони їх розігрували, а при цьому імітували хліборобські процеси: засівання, прополювання, збирання і обжинки. Щоправда, такі забави влаштовують діти на Великдень коло церкви. Символ кола — знак сонця — найважливіший у цьому ритуалі. Весна — пробудження не лише природи, але й будь-якого життя. Та пробудження це не приходить само — його треба запросити. Кажуть, для цього є на світі небесні ворота, і птахи, перш ніж повернутися з вирію, повинні пролетіти через ці небесні ворота, на яких стоїть міфічний воротар. Аби дістати офіційну перепустку назад додому, треба було не лише мати «візу» (тобто знати дорогу), але й

знати пропускний пароль. А допомагали його пригадати всюдисущі ентузіасти-діти, яким тільки того й треба, що закликати весну.

Вірили, що лише завдяки особливим запрошенням весна таки прийде, відімкне замерзлу землю сонячним ключем і благословить птахів на голосні та милі серцю співи.

Найбільші хороводи випадали на Теплого Олекси — 30 березня. А іноді, коли зима не хотіла вступатися із земних володінь, хороводити починали на Благовіщення — 7 квітня.

Пісень для заклику весни було до кольору — до вибору: «Кострубонько», «Воротар» (авжеж, не футбольний, а небесний), «Діброва», «Мак», «Вербовая дощечка», «Подоляночка», «Ремез», «Ляля», «Ярило», «Голубка» і найпопулярніший (хіт весняного сезону) «Кривий танець»:

Ми кривого танцю йдемо,
Ми в нім кінця не знайдемо.
Ані кінця, ані ладу —
Не впізнає, котра ззаду.

Скажу тобі правду: хороводити «Кривий танець» — не гоцати на шкільній дискотеці. Тут самих рухів знати недостатньо. Одного разу мені вдалося побачити ці карколомні переходи через десятки рук... У такі хороводи залюбки бавляться й студенти. А полягає цей танець у тім, що молоді спочатку заплітають його (та так, що й справді не видно, котра ззаду), а потім поволі розплітають... Прихований сенс у тому, аби відчути себе маленькою частинкою великого дійства, бути маленькою квіточкою у круглому весняному вінку, злитися у спільний імпровізований хор, щоб очиститись і по-весняному подивитись на чисте небо. А раптом тобі вдасться (діти, як через небесні ворота пролітає ластівка, жайвір або соловейко!

собі чоловік та жінка і були безмежно закохані. Чоловік порався по господарству і мав замазані у крові руки, а жінка прийшла та й в'ється коло нього. Він узяв її за підборіддя й лагідно промовив: «Ластівко ти моя!» — і при цьому поцілував. У ту ж мить вони полетіли у небо ластівками. Через те у ластівок видно під горлечком червоненьку пляму.

А в чехів та німців ластівку називають «пташкою Божої Матері». Давні письменники вважали, що саме маленька пташка ластівочка попередила Александра Македонського про небезпеку. Соловейко — вітчизняний прадавній символ юного кохання. Мабуть тому, що з-поміж інших птахів найгарніше співає, закликаючи у гніздечко свою кохану.

А недарма ж, скажу тобі, існує легенда про те, що гарна-прегарна дівчина покохала вужа. Той забрав її у своє підземне кришталеве царство, і там у них знайшлося двоє діточок-близняток. А що були вони схожі на матір як дві краплини води, то й вирішила мати охрестити їх у земній церкві. От приїхала мати із крихітками, а їхня бабуня зчинила страшний галас: «Як же так, щоб вужевих дітей хрестити у церкві!» Та й хотіла їх понищити, як те гаддя. Бачить мати неминучу смерть та як заголосить до діточок: «Летіть пташками по світу, ти, синку, соловейком, а ти, доню, зозулькою...» Випурхнули діти крізь прочинене віконце і досі так літають. А на тій дорозі, по якій мати їхня проїжджала, виросла велика кропива.

У Галичині розповідають, що зозуля — то проклята матір'ю князівна, котра не хотіла вийти заміж за багатого князя. Дівчата ворожать на зозулинім куканні. Спочатку її вважали доброю віщункою — провісницею весни, а тепер підлітки ворожать на гроші. Кажуть, що завжди

зграєю збираються судити самицю, яка завинила і нещадно вбивають її своїми дзьобами.

Частина 3:

Хто в домі господар

Колись був такий час, що всі звірі й птахи розмовляли людською мовою. Ключі від вирію тоді були у ворони. Та якось вона прогнівила Бога, і відтоді ключі від вирію перейшли до сойки. Сойка відлітає у вирій раніше за всіх птахів, одмикає його, а потім повертається назад. А ще кажуть, що сойка трохи любить похитрувати: начебто летить у вирій, але не долітає і повертається назад.

А сорока-морока, звичайно, її найближча коліжанка, бо у вирій не поспішає, а всю зиму проводить тут і на Сорок мучеників (9 березня за старим стилем) кладе на гніздо сорок паличок, а на похвалу Пресвятої Богородиці «похвалиться яйцем» — знесеться.

Авжеж, зустрічають діти птахів не лише із вирію, і про своїх, — тих, що під руками, не забувають.

І птахи, повернувшись із вирію, дякують своїм зустрічальникам мелодійними трелями. Хтозна, чи поверталась би до нас весна, якби ми не співали їй веснянок.

Частина 2:

Ой ти красна весно, що ти нам принесла?

Саме богині Ладі приписували поетичну роботу — повертати птахів до рідної домівки. Ластівка приносить весну в дім, а жайвір ощедрює теплом ниви.

Ластівку дуже шанували у селі, бо вона благословенна Богом. А коли хто й наважувався нищити її гніздечко, у того на лиці з'являлося ластовиння (веснянки). Більше того — ластівка могла відімстити корові: як пролетить під коровою тричі, то не буде молока. Або принесе з поля вогню і спалить всю хату. Ластівки селяться там, де мир і спокій...

Та не менш цікавою є легенда про те, звідки взялися ці милі пташки. Жили

треба мати при собі дрібні гроші, і як тільки почуєш кукання, то одразу ж треба схопитися за свій кишеньковий маєток, аби гроші не перевелись — отже, щоб завжди бути при грошах.

А із журавлями справи геть мандрівничі. Кажуть, що вони пішли від циган, але як саме — невідомо. Якщо побачиш журавлів уперше навесні, коли вони летять з вирію, то треба називати їх веселиками, а не журавлями: хто назве веселиками, тому буде цілий рік весело, а хто журавлями — буде журитись.

Цікаво й те, що журавлі найбільше дотримуються подружньої вірності: вони

ПТАХ, ЯКИЙ ПРИНОСИТЬ ЩАСТЯ

Дихнула весна теплом. Прокинулася земля, повертається з зимового забуття природа-мати. Скоро прилетять із вирію птахи. Далекі мандри осіли на їхніх крилах. Багато гарних і теплих країв бачили вони, та все ж тягне птахів додому, до своїх рідних гнізд.

Лелека

По-різному називають у наших краях цього красивого птаха: чорногуз, лелека, бузьок, бусол... Споконвіку селився він поблизу людських домівок. Люди шанували його і навіть побоювалися, особливо, чорного лелеку. Такий вже він таємничий і поважний! Чорне пір'я і червоний дзьоб — ніби символ чогось містичного, небезпечного, чогось такого, що поєднує небезпеку чорної безодні та вогняних спалахів підземного царства. З естонської назва чорногуза — «тоонекург» — перекладається як «птах потойбічного світу». А російське «аист» походить з грецького «аїдес», що означає «син Аїда». Та як би там не було, люблять в Україні цих птахів, про них і пісні, і казки, і притчі... А в одній давній легенді розповідається, що лелека колись був людиною. Хто знає, можливо, так воно і було?

Легенда

Жив на світі сивоголовий бог Сварог. Навчав людей ковальства та інших ремесел, без яких селянинові прожити було б важко. Вчив, як домницю вимурувати та болотяну руду в ній перетопити на залізо, як коня підкувати, піч правильно викласти, щоб вогонь у ній горів добре...

Скрізь бував Сварог, усюди його радо приймали, шанували. Приходили до нього люди зі своїми бідами чи просто поради попитати. Одного разу зібралася громада, що жила понад Россю і Дніпром, та й пішла до свого бога скаржитися:

— Свароже, — кажуть, — порятуй нас. Розвелося на наших землях так багато різного гаддя і жаб усіляких, що вже й у хати наші вночі заповзають, дітей лякають і нам спочинку не дають. Послухав людей Сварог і звелів їм виткати величезний цупкий мішок з кроп'ви. Вийшов з ним на високу гору та як свисне!.. Аж листя з дерев посипалося. Тої ж миті почали сповзатися звідусіль гадюки, вужі, змії та жаби і стрибати у Сварогів мішок. Набилося їх повнісінько, а Сварог тоді міцно зав'язав той міх та й каже до людей:

— Я не все зібрав, а тільки зайве, те, що в річках та болотах не вміщалося і лізло у ваші оселі. Тепер живіть спокійно.

Взяв мішок собі на плечі та й поніс. Довго ніс Сварог важку ношу, стомився сильно. Аж тут назустріч йому йде здоровий чоловік: цибатий, довгоногий і вельми шанобливий. Здалеку вклонився старцеві та й каже:

— Бачу, дідусю, важко тобі це тягти на собі, давай я допоможу, лишень скажи, куди віднести твою ношу.

Подякував Сварог тому чоловікові та й говорить:

— Неси, чоловіче добрий, цей міх до Дніпра. Там станеш на високій кручі та зав'язаним кинеш його у річку, але пам'ятай: розв'яжеш мішок — лихо буде.

Погодився здоровань, завдав ношу собі на плечі та й поніс. Іде через ліси, через високі гори, широкі долини, а самого цікавість розбирає: що ж воно там таке, у мішку? «Хоча б одним оком поглянути», — думає чоловік, але ж страшно йому, щоб і справді чогось поганого не трапилось. Несе далі... Йде та йде, а цікавість, річ така підступна, спокою не дає. Зупинився спочити трохи, озирнувся довкола — нема нікого. І старець далеко... « Я тільки одним оком гляну і знову зав'яжу, — думає собі чоловік, — що ж тут такого, я брати нічого не буду. Який тут гріх? Нема гріха!»

Почав обережно розв'язувати мішок. Та тільки-но послабив він мотузку, як ринуло звідти різне шипляче гаддя, посипалися жаби... Чоловік налякався і відсахнувся геть. За мить мішок уже був порожній: порозлазилося оте все навсебіч, порозповзалося по всій землі...

Розвів чоловік руками, а Сварог з неба озивається:

— Що ж, коли не послухав мене, вчинив по-своєму, то віднині ти і весь твій рід довіку збиратимете все те, що ти розгубив, аби воно на людей не лізло.

І перетворився довгоногий здоровань на велику цибату птаху. Ходить тепер болотами та визбирує своїм довгим дзьобом жаб, вужів, гадюк, аби не побільшало їх на землі, аби не заважали людям жити.

А кого лелека приніс?

З того часу піклується лелека про рід людський. Та ще й як! Недарма кажуть, як дитина з'явилася в родині — лелеки принесли. Доброю ознакою для молодят є побачити на весіллі лелеку в небі — скоро радітимуть вони своєму первістку. До сьогоднішніх днів існує повір'я: в кого оселився на хаті бузьок, тому щастя буде довіку.

А гніздяться тепер ці птахи здебільшого на телеграфних стовпах чи засохлих деревах, та й то де якийсь добрий чоловік здогадається прилаштувати якесь старе колесо від воза або зрізати стовбур дерева так, щоб на гіллі гніздо пташине трималося. Отоді, маючи основу, птахи можуть собі оселю мостити. Роблять вони гнізда з прутиків. Будують тиждень, а буває й довше.

Часто лелеки повертаються на старі гнізда. Буває так, що порожні домівки займають інші птахи, які повернулися трошки раніше. У більшості випадків починається з'ясування стосунків. Яка пара виявиться сильнішою, та й залишиться у гнізді хазяйнувати. Старе гніздо лелеки старанно ремонтують, щоб майбутнім пташенятам було в ньому затишно і тепло.

Своє потомство птахи висиджують почергово. Вночі — лелека-самка, а вдень — самець. І так 30-35 днів. А коли з яєць вилуплюються маленькі лелеченята, батьки й тоді про них піклуються спільно, ніколи не залишаючи дітей самих. Мало що може трапитись. Один птах прилетить, інший відлетить: кожен приносить у дзьобі щось смачненьке.

З'являється на світ від двох до п'яти лелеченят відразу. Птах, що стоїть на варті, пильно спостерігає довкола. Побачивши небезпеку, він подає сигнал, і маленькі пташенята відразу «залягають на дно». Вони ховаються у гнізді так, щоб їх не було видно. А великий лелека здіймає тривогу: махає крилами і голосно стрекоче дзьобом. Тоді мало кому захочеться наближатися до гнізда, а тут ще й друга половина наспіє своїх діток рятувати. То вже зовсім страшно стає. Войовничі ці птахи.

У спекотний день дорослі лелеки розпускають над гніздом свої крила і стають схожими на велику парасолю від сонця. Час від часу для охолодження вони поливають із дзьобів своє потомство холодною водою — це «холодний душ».

Через 50 днів молоді лелеки вилітають зі своїх домівок, стають самостійними. Протягом двох тижнів батьки ще піклуються про них, навчають усіляких хитрощів полювання. А наприкінці серпня вже дорослі та зміцнілі птахи відлітають у вирій — у далеку Африку. Старі лелеки летять за ними трохи пізніше — у вересні. У цих птахів є один, на перший погляд, жорстокий закон: вони на смерть забивають своїх кволих, слабких родичів. У далекі мандри вирушають лише сильні та здорові птахи.

А лелечі гнізда залишаються порожніми... Їх не можна руйнувати, бо, кажуть, буде нещастя. Колись в одному селі жив чоловік. Вирішив якось він свою стріху відремонтувати, бо щось йому до хати затікало. А на даху тої хати бузьки гніздилися, пташенят ще не було, тільки строчили дзьобами птахи один до одного — це в них так медовий місяць святкують. Той чоловік узяв та й скинув гніздо зі своєї стріхи — аби не заважало роботі. Птахи покружляли-покружляли та й полетіли. «Ну, нічого, — подумав чоловік, — зів'ють собі ще одне неподалік, місця досить». Птахи, звичайно, нове гніздо збудували, а хата того чоловіка чомусь... згоріла. Люди казали, що то лелеки за кривду помстилися, принесли в дзьобах вуглинки і кинули в стріху.

Споконвіку в народі шанували лелек. Але поменшало їх, цих вістунів щастя, за останні роки, коли люди — так звані «царі природи» — зайнялись активно меліорацією. Повисушували озера, болота та болітця, а на річках гідростанцій набудували. Гідроенергетика — наука серйозна, а птахи що? Сьогодні — тут, завтра — там. Літають собі між небом і землею... Рідше тепер ми бачимо цих красенів на волі, у природі. Частіше по телебаченню або ж у зоопарках. Але хіба це можна порівняти із красою його вільного польоту?

Тюльпанманія

Я дуже люблю квіти, особливо тюльпани. Вони такі весняні, такі романтичні... З цими квітами пов'язано багато цікавих історій — вигаданих, реальних... Сьогодні хочу розказати про події, які відбувалися з реальними людьми, у реальній державі, з реальними і нереальними тюльпанами.

Символ достатку

Мабуть, уперше в історії об'єктом спекуляції національного масштабу стали... квіти. Ні, не всі відразу, а лише тюльпани. І не всюди, а тільки в Нідерландах. Сьогодні нам важко зрозуміти причини, що змушували тисячі мешканців цієї країни витрачати скажені гроші на цибулини, з яких виростають (або не виростають) тендітні квіти, замість того щоб купувати смарагди, заморські прянощі, картини геніальних художників. Щоб це зрозуміти, потрібно самій бути нідерландкою і народитися десь на початку XVII століття, а в наш час це складно.

Можна точно сказати, що в той час букет тюльпанів у вітальні означав те саме, що сьогодні, скажімо, власна яхта у власній бухті чи «Роллс-Ройс» у гаражі. Тюльпан був більше ніж квіткою, він вважався символом приналежності до еліти. «Та що з ним говорити — в нього вдома жодного тюльпана!» — мабуть, так висловлювали своє презирство голландці. А може, і не так.

Кожен прагнув стати заможним, але не кожен мав таку можливість, і от...

Коли цибулина розкішної квітки стала доступною для середнього голландця, в країні почався справжній тюльпановий бум. Кожен намагався урвати собі кусник загального добробуту, а тюльпан став предметом спекуляції, яка зруйнувала економіку однієї з найрозвиненіших на той час країн Європи.

Вірусні захворювання

У Європу тюльпани потрапили з Туреччини в середині XVI століття. Вони мали одну цікаву особливість: із цибулин одного сорту виростали чудові квіти, скажімо, червоного чи жовтого кольору, а за кілька років вони несподівано змінювали колір, на їхніх пелюстках з'являлися смуги різних відтінків. Сьогодні таке явище має наукове пояснення: вірусне захворювання тюльпанів. Тоді ж пояснення було інше — диво.

Якщо торговцеві діамантами потрібно викинути цілу купу грошей, щоб придбати новий коштовний камінець і по-новому його відшліфувати, то володар однієї-єдиної цибулини міг стати власником нечуваних статків, просто виставивши її на продаж як новий неповторний сорт. «Смугасті» квіти коштували у п'ять-десять разів дорожче, ніж звичайні тюльпани, і були доступними лише для дуже небідних купців.

Тюльпановий бізнес дуже швидко розвивався. У 1612 році в столиці Нідерландів Амстердамі був опублікований каталог «Florilegium», у якому зображено й описано сто різновидностей цієї популярної квітки. Тюльпанами захоплювалися у багатьох королівських дворах Європи, вважаючи їх символом розкішного життя. Відповідно, ціни на ці квіти знову підскочили вгору. Наприклад, цибулина рідкісного сорту «Semper Augustus» у 1623 році коштувала 1000 флоринів, а в розпал тюльпанової лихоманки в 1634-1636 роках за неї платили до 4600 флоринів. Для порівняння скажу, що свиня коштувала 30-50 флоринів, а корова — 100 флоринів.

«Паперові» тюльпани

Ще однією причиною квіткового божевілля стала... чума, що лютувала в 1633-1635 роках. Чумою тоді називали будь-яку серйозну епідемію. У Нідерландах на той період людей «косила» холера. Стало катастрофічно не вистачати робочих рук, стала рости платня. У простих людей почали з'являтися зайві гроші. Спостерігаючи за бізнесовими маніпуляціями

багатіїв, люди простіші й собі стали вкладати заощадження у тюльпановий бізнес. Однак тюльпани — квіти сезонні. Ось і виходить, що гроші є, а самих тюльпанів — немає. Торги обмежувалися періодом від травня, коли цибулини викопували з землі, до жовтня, коли їх садили. А зацвітав тюльпан із тієї цибулини лише наступної весни. Та оскільки попит на квіти був дуже великий, то почали укладати «фючерсні» угоди на купівлю-продаж квітів, які ще тільки мають вирости. Такі тюльпани коштували значно дешевше, і люди, які не боялися ризикувати, мали шанс заробити на них, якщо квіти, звичайно, розцвітуть, непогані гроші.

Таким чином, на кінець 1635 року тюльпани стали «паперовими». Почалася спекуляція квітковими контрактами, нарівні з іншими цінними паперами.

Регулярно тюльпанові торги велися на фондовій біржі Амстердама. В інших містах Нідерландів — Роттердамі, Лейдені, Гаарлемі — люди збиралися в тавернах, де проходили імпровізовані біржі, що отримали назву колегій. На них був вироблений спеціальний ритуал. Покупцеві заборонялося називати свою ціну, лише натяком він давав зрозуміти про свій намір щодо купівлі даного контракту. Тоді один з продавців вставав з-за столу, і вони усамітнювалися в окремій кімнаті. Якщо продавець і покупець не досягали згоди, після повернення в зал вони платили всім «гравцям» певну суму грошей — компенсацію за провалену угоду. Гроші відразу ж витрачалися на застілля «квіткових» брокерів.

Торги тривали далі, і от уже нова парочка «купець-продавець» ішла в окрему кімнату, і все починалося знову. В разі домовленості партнерів і підписання контракту сторони розкошелювалися на іншу порцію наїдків і не тільки — треба ж «обмити» подію!

О, бідолашні тюльпани! Вони стали предметом великої біржової забави в руках спекулянтів. Ціни стрибали так високо, що важко було що-небудь передбачити. Скажімо, цибулини тюльпанів, які коштували 15 флоринів, за якийсь час уже продавалися по 175 флоринів, а ті, що були по 40, ставали по 350. Зафіксовані навіть тюльпанові рекорди: за одну цибулину «Admiral Liefkin» заплатили 4400 флоринів, а в одному з контрактів узгоджено продаж сорока цибулин за 100000 флоринів.

Щоб заохотити небагатих людей, продавці брали невеликі аванси готівкою, а заставою всієї суми було майно покупця. Наприклад, вартість однієї сортової цибулини складалася з... двох лоудів (2,25 кубометра) пшениці, чотирьох лоудів жита, чотирьох великих корів, восьми свиней, дванадцяти ягнят, двох міхів вина, чотирьох бочок пива, двох бочок масла, однієї тисячі фунтів сиру, ліжка, шафи з одягом і срібного келиха — усього майна на 2500 флоринів.

Один з'їли, інші розтоптали...

Така божевільна лихоманка породила багато легенд. Одна з них розповідає, як невідомий босяк в порту просто собі взяв та й з'їв дуже дорогу цибулину. Я не жартую. Заможний купець дав цьому хлопцеві за якусь послугу великого оселедця. Той чемно подякував і пішов. Виходячи з контори, він помітив на столі щось дуже схоже на почищену цибулинку. «З цибулею оселедець смакуватиме краще», — подумав босяк і прихопив її з собою. За кілька хвилин згуба, яка коштувала господарю 3000 флоринів, була знайдена... у недожованому вигляді разом з оселедцем в роті нещасного обірванця. Його кинули до в'язниці за крадіжку приватної власності в особливо великих розмірах.

А одному гаагському шевцеві вдалося вивести сорт чорних тюльпанів. Про цю подію дізналися гарлемські торговці, які купили усі цибулини за великі гроші — 1500 флоринів. Боячись, що чорний тюльпан якимось чином підірве їхній бізнес, торговці просто на очах приголомшеного шевця почали топтати куплений «товар». Бідолашний продавець, не витримавши такого знущання над тюльпанами, помер.

Економіка абсурду

Квітковий бізнес перетворив економіку всієї країни на божевільну гру. В хитрощах із «паперовими» тюльпанами могли розібратися хіба що експерти. На початку 1637 року, за їх порадою, міським магістратом було до мінімуму знижено кількість покупок. Усі продавали, але ніхто уже не купував. Ціни почали різко падати, розривалися контракти на квіти наступного сезону. Верховний суд Нідерландів визнав «квіткових» бізнесменів головними винуватцями масового розграбування голландських громадян.

Та винні в тій ситуації були всі: і продавці, і покупці, і багаті, і бідні. Тюльпанова лихоманка дуже дорого обійшлася країні. Та це вже історія. Сьогодні Нідерланди називають Країною тюльпанів. Є в цьому щось романтичне.

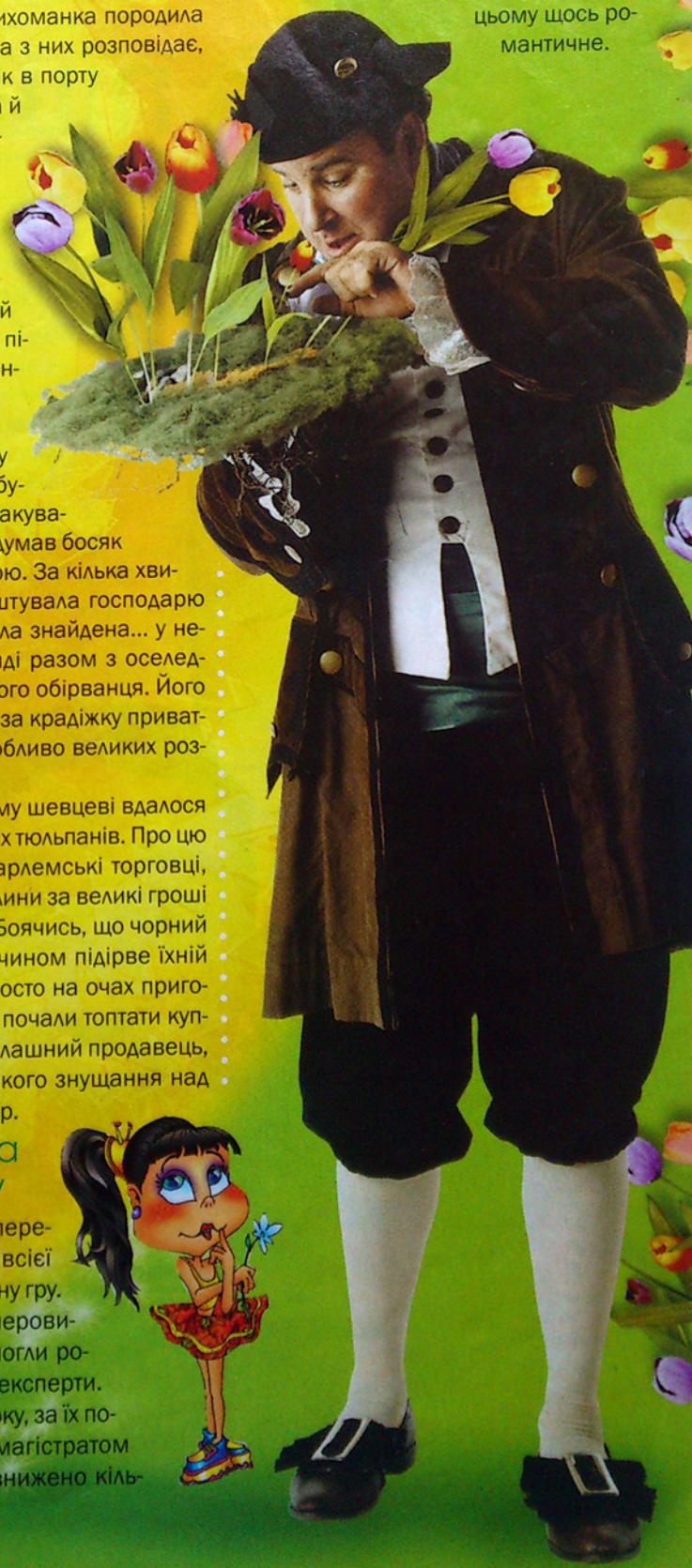

Я б на подіум пішла...

Привіт, Кицю моя незрівнянна, весняночко привітна! Доніс до мене вітерець весняний звістку: мовляв, збираєшся ти в супермоделі — і край! Професія, кажуть, престижна, платять багато, шанувальників — хоч греблю гати... Гм-м-м, не знаю, не знаю, не знаю. Кому ж я тоді листи писатиму? А якщо й писатиму, то чи читатимеш ти їх у перервах між виходами на сцену? Життя модельне шалене, не кожен ладен витримати темп, який воно пропонує. Звідки я це знаю, питаєш? Ого-го, я ще й не таке знаю! Хочеш, розповім?

Майже легенда

Відомостей про те, коли і як виникла професія манекенниці, в моїй кудлатій голові немає. А от що знаю напевне, так це те, що престижною вона почала ставати після революції 1917 року. Так-так, не дивуйся.

На Захід ринули потоки емігрантів. Аристократки, бачачи, що повернення на батьківщину не світить, хоч-нехоч починали власну трудову діяльність. Жити ж якось треба.

Практично всі вихованки інститутів шляхетних дівчат могли похвалитися і розумом, і знанням мов, і освітою неабиякою, і вмінням справити гарне враження. Одним обділила їх доля — жодна з них не мала професії, яка б дозволяла зводити кінці з кінцями.

Та недарма були вони розумні та освічені. Прикинувши, що до чого, дівчата зрозуміли: найкраще за все в них виходить демонстрування модного одягу. Невдовзі виникає феномен «світської манекенниці» — такої собі великосвітської дами, яка одягала «на люди» витвори найзнаменитіших будинків високої моди.

Бозна-яких доходів праця манекенниці не приносила, проте давала молодим та гарним дівчатам можливість проникнути у вибране товариство. А там зв'язки всякі, протекції, аудієнції в монархів...

Із часом на манекенниць стали накидати своє прискіпливе око різні фірми та фірмочки. Аргумент простий: яка ж поважна косметична чи парфумерна к[illegible]тора не захоче мати своїм обличчям [illegible]міхнено-доглянутий фейсик, посаджений на лебедину шийку, осину талію та рівненькі ніжки на шпильках! А якщо вона не така вже й поважна, то чому б не спробувати створити імідж такої, запросивши до співпраці Сінді Кроуфорд, Наомі Кемпбелл чи ту ж Ізабеллу Скорупко! Звісно, не задурно.

А там і агенції модельні стали плодитись мов гриби після дощу. Вони відбирали найгідніших, на їхній погляд, претенденток, давали їм належну підготовку, і вже до них у пошуках свого обличчя звертались і «Max Factor», і «Nivea», і «L'oreal»... Та хто тільки до них не звертався!..

Життя прожити — не подіум пройти

От дивишся ти, Кицю, на подіум широко розплющеними очима, і все тобі на ньому подобається: посилені заняття спортом, режим суворий, дієти. Про бурхливі аплодисменти я вже мовчу.

Та чи варто все життя своє цьому присвячувати? Мабуть, ні.

Ні, я не маю нічого проти того, щоб якесь гарнюче дівчисько час від часу з'являлося на людях у всій своїй красі. Не хочу я іншого — щоб це ставало єдиним заняттям у його житті. Чому?

Скажи, в тебе є знайомі моделі, які б працювали в модельному бізнесі до самої пенсії? Бороду свою на відрізання даю, що немає. Причина проста: вік топ-моделі короткий, такий короткий, що не встигаєш оглянутись, а тебе вже випхали з подіуму молодші та перспективніші. І немає тут нічого дивного, бізнес — річ прибуткова, проте безжальна. Бізнес цей взагалі може звести з розуму: від підвищеної уваги в дівчат спочатку паморочиться в голові. А вже завтра тим, хто співав їм дифірамби вчора, ніякого діла до них уже немає.

В якийсь момент приходить розуміння того, що нічим іншим ти займатися не можеш! Катастрофа?! Так, катастрофа, звісно, проте, могло б і не бути. Якби вчасно прийшло розуміння того, що подіум — це тимчасове, а обрана тобою професія — на все життя.

Ти питаєш мене, Кицю моя шикарна, чи прибуткова це справа? Відповідаю: на Заході — так. І знову ж таки, кому як пощастить. Сподобалась якійсь фірмі твоя фізіономія, і вона йде на будь-які витрати, аби ти погодилася рекламувати їхню продукцію. Самі ж модельні агенції нікому нічого не платять. Їхня справа — знайти фірму, яка б тобою зацікавилась, звісно, перед тим попрацювавши над тобою, твоїм іміджем, твоїми манерами. Тож перед тим як зв'язувати себе контрактом з агенціями, не зайво поцікавитись, з ким вона працює, чиї інтереси обслуговує, на яких умовах.

Щоб ти чіткіше собі уявляла, що людина втрачає і що знаходить, давай-но розкладу я тобі по пунктиках усі переваги та недоліки цієї професії. А ти вже сама й вибирай. Гаразд. Отже, плюси:

- Можливість показати себе й утвердитись в очах оточуючих.
- Нагода шикарно одягатися, сильно при цьому не витрачаючись.
- А ще можна добряче потішити своє самолюбство, потрапивши на обкладинки тих же «Наталі», «Космополітену», ще чогось.
- Є шанс спробувати власні сили в рекламних роликах, а там, може, й Голлівуд розпахне перед тобою свої двері.
- Чимало моделей виїжджають працювати за кордон.
- Необхідність постійно виглядати «на всі сто» — робота така!

Та скажи мені, Кицю моя славолюбна, що то за бочка з медом, у якій немає бодай чайної ложечки дьогтю. Будь-які терези мають бути зрівноважені, тож тепер до твоєї уваги мінуси модельного бізнесу:

- Можливе розчарування в самій професії (обмежені і непостійні гонорари, важка муштра на подіумі, максимальна зайнятість, хронічна фізична втома).
- Ніколи не можна бути впевненою у перемозі. На конкурсах рішення приймаються досить суб'єктивно — 15 хвилин тому ти ще подобалася журі, а як дійшло до фіналу, раз — і фаворит уже хтось інший! Бо їм так захотілося!
- Постійне балансування на грані: суперниці (а їх у кожної моделі вистачає!) будь-якої миті можуть підставити, вижити з роботи, зрештою, просто зіпсувати настрій.
- Потерпають топ-модельки й від непристойних пропозицій (не будемо вдаватися в подробиці, гадаю, й так усе зрозуміло), особливо вистачало їх на зорі модельного бізнесу. Зараз ставлення до моделей більш професійне. Але багато чого залежить від самої дівчини. Якщо вона подаватиме себе як модель, то й ставлення буде відповідне.
- Несподіваний різкий «злет» часто містить небезпеку не менш різкого падіння.
- Коротке професійне життя моделі (ще менше, ніж у футболіста!). Після виходу «на пенсію» (максимум 28-30 років) — ризик лишитися «за бортом»: ані професії, ані грошенят, ані навичок в інших сферах зайнятості. Тебе просто викинуть, як стару ганчірку.

Не зайво буде знати

- Не всі люди, які називають себе могутніми професіоналами у світі моди, справді ними є. Ті з них, хто почне з різних двозначних пропозицій, до них точно не належать. Порядній моделі в такій конторі робити точно нічого!
- Не слід бути настирливою. Дошкуляючи зайнятим людям, ти своїми руками зруйнуєш усі шанси на втілення в життя такої рожевої мрії.
- Перед тим як пропонувати агенції свої послуги, має сенс максимально покращити власну зовнішність.
- Якщо ти не в змозі навіть відшукати адресу нормального модельного агентства, навряд чи варто тобі взагалі йти в цей бізнес.
- Стати моделями зараз мріють багато дівчат, реально ж ними стають тільки одиниці. Чому? А чому не всі стають академіками чи видатними вченими?
- Незалежно від того, де ти хочеш працювати моделлю — у періодичних виданнях, на подіумі, зніматись у рекламних роликах, — укладання угоди з процвітаючим агентством — найкращий спосіб досягти популярності та підтримки.
- Моральне падіння моделі починається в той момент, коли вона опускається до рівня ескорт-леді. Ними моделі стають самостійно чи під прикриттям впливових друзів. Причина такого швидкого перевтілення багатьох школярок з широко розплющеними очима, які вперше переступають поріг школи моделей, на дівчат легкої поведінки одна — відсутність багатоетапної підготовки моделі, перспективи росту. А трапляється це частогусто тоді, коли не бачать ніякого сенсу в тому, аби розвивати модельний бізнес.

У тебе ще не зникло бажання стати топ-моделлю? Ну що ж, тоді мені просто лишається побажати тобі успіху. І холодної голови на плечах.

Хай живе поліестеровий бум!

Одного дня мама потягла мене у магазин «Тканини». Це означало, що я знову побачу великі кольорові сувої тканин, які мирно дрімають на нижніх полицях і визирають з-під стелі. Вздовж прилавка походжатиме тьотя-продавщиця з довгим дерев'яним метром і уважно дивитиметься, як моя мама підбирає собі матерію для сукні.

А вночі, кажуть, що із великих важких сувоїв вилазять тканинні духи і починають розмову про моду. Деякі з них дуже сердяться і зі злості тріщать. А інші, у котрих вдача гладка та фланелева, не зважають ні на електрику, ні на зміни погоди. Зараз тут було тихо — тканинні духи не хотіли показувати людям свого характеру. Кожному з них хотілося потрапити до чиєїсь хати, щоб потім жити у шафі.

Мадам Естер не любить поліестер

І не тільки не любить, але й не уявляє собі, що то за тканина така. Авжеж, мадам Естер — одна із найбільших модниць на початку XX ст. Кохається у таких видах сукна, як шевіот, коверкот, габардин, муслін, суровий шовк, крепжоржет, шифон і кашемір. Неймовірно приваблива пані 1920-х років XX ст. і гадки не мала, що її правнучки ходитимуть у синтетичних шатах і надовго, якщо не назавжди, забудуть про вовну та бавовну. Пані Естер, прізвища якої, втім, уже ніхто не пригадує, полюбляла чорно-білі тканини та штучні квіти по них. А потім вона придбала дещо з перкалю і почали її кликати не інакше, як «перкалева пані»...

Донька пані Естер була не меншою модницею і в 1935 році за останнім віянням моди придбала собі органді — гладку, світлу і дуже тонку матерію в клітинку, смужку та у дрібний рубчик. Із нього шила собі бальні плаття, вечірні та весняні сукні.

Вони разом із матінкою-модницею гортали журнали мод і прицмокували усім новинкам Коко Шанель. А 1939 року придбали собі трикотаж зі штучного волокна, пізніше — еластичний нейлон.

Обминали вони крамнички іншої модниці — Ельзи Шапареллі. Пані Естер не переварювала «безумного рожевого кольору», яким хизувалась марка пані Шапареллі. Та у цієї «безумно рожевої» леді вдягались і Глорія Свенсон, і Марлен Дітріх, і Норма Шірер...

Тридцяті роки були модою на здорове міцне тіло та спорт. З'явився пан Рене Лакост зі своїми сорочками на короткі рукави та емблемкою-крокодильчиком. А ще — уся ця революція з купальниками-двійкою та здоровим загаром.

У часи Великої Вітчизняної війни пані Естер уже було не до вишуканих убрань. Разом із донькою вони шили одяг у стилі «Утіліті» — з усього, що можна було зекономити та скомбінувати: перешивали штори, гардини і старі тюлі.... Нейлонові речі йшли на потреби армії та війська, а жінкам довелося надовго забути про панчохи. Втім, гордячки-красуні малювали собі чорним косметичним олівцем поздовжні лінії — від п'ятки аж до литки, аби здалеку виглядало, що ноги у них вдягнені.

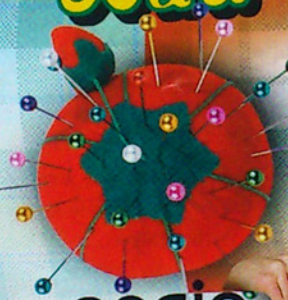

От сіла пані Естер зі своєю донею за домашнє в'язання. Навчилися вони самі джемпери майструвати, а потім — плаття та костюми. Ходили тепер дві кралі та демонстрували своє вміння іншим, а потім з новинкою подруг познайомили — з нитками меланж та шармез.

Частина 2: Війна — моді не рівня

Хоч свистіли над головами снаряди і крамниці було забито дошками навхрест, але модниці все ще мріяли про ті золоті салонні часи, коли можна було походжати павиними кроками у дорогих матеріях і зачаровувати зачерствілі серця кавалерів.

У моду ввійшов військовий стиль. Жінки, втім, уже працювали на фабриках та підприємствах, — навіть допомагали воювати... І, замінивши довгі сукні на штани кольору хакі, стали не менш привабливими.

Цікаво й те, що до 40-х років XX ст. модельок називали манекенницями, а їхніх справжніх імен ніхто не знав. Та після війни вони стали більш популярними — ближчими до народу. Їхні імена, а також коло друзів і діета були улюбленою темою світської хроніки. Говорили і про Барбару Гоален, і про Бетіну, і про Фасу.

Частина 3: Трішить, емердить і тягнеться...

Саме так можна сказати про синтетичні тканини, які почали з'являтись у повоєнній моді. Поруч із тканинами натурального походження (бавовняними, лляними, вовняними та шовковими) почали «прилавчитись» тканини із синтетичних волокон, такі як нейлон, перлон, силон та елан. Довелося потіснитись дорогим сувоям і терпіти сусідство примхливих, наелектризованих до тріскоту синтетичних тканин.

Частина 4:
У маминій шафі

Синтетичні волокна, як і штучні, належать до хімічних. Їх виготовляють з різних синтетичних полімерів шляхом синтезу з простих хімічних сполук. Тут уже й справді без хімії не обійтись.

Синтетична епоха розпочалася ще у 30-х роках XX ст. Американський хімік Карозерс нахімічив-таки на кілька сотень років уперед. Він бавився із поліамідними волокнами і за кілька років запропонував їх для промисловості, мовляв, і властивості у них кращі, ніж у натуральних, і виробництво екологічно чистіше...

Повірили підприємливому хіміку американці і почали продукувати нейлон. А в Німеччині такими синтетичними справами займався хімік Шлак (ні, не шлаки він продукував, а такі ж синтетичні волокна).

У перші повоєнні роки (1945-1950) з'явився у колишньому Радянському Союзі капрон. (От чому колготки із лайкрою ще й досі, за старою звичкою, називають «капронами»).

А слідом за ним почали випуск енанту. А французи, назвавши ці волокна «рільсаном», і собі запровадили новинки синтетичної моди.

У 1939 році англійці Д.Уїнфілд та Д.Діксон похімічили над поліефірними волокнами, які з чиїхось легких губ почали масово «кликати» полістером (чи поліестером, як написано на іноземних лейблах).

Далеко в куточку, на «задній» полиці, ще можеш надибати тріскучі гольфи, які колись давно-давно купила собі мама у Польщі.

Вони нагадують гумку для волосся, правда!? А ще — добре тягнуться і сиплять іскрами, коли гольф доводиться скидати перед сном. Зате під вовняним светром у гольфі тепло, а в стужу неприємно. Минуло не одних десять років, а колір на гольфі такий барвистий, такий насичений...

А он сукня, яка теж тягнеться, як гумка для волосся. З лицьового боку на ній пишні яскраві квіти, а з іншого — гладко. А там, під сувоєм светрів та спідниць, старі бабині штани з «гофрованого» чи «рельєфного» полістеру. Тепер у таких навіть бомжі не ходять... І навряд чи й самій хотілося б таке вдягнути...

А ти не протестуй і не кривися, а краще «просканувй» свої етикетки. Статистика свідчить, що 97 відсотків усіх тканин зараз якщо не синтетичні, то з домішками. От лиш у різних країнах той самий поліестер називають по-різному. Так, в Україні та республіках СНД це — лавсан, в Англії та Канаді — терилен, у США — дакрон, у Чехії — тесил, у Польщі — елана, у ФРН — ланон та діолен, у Японії — тетарон, а у Франції — тергаль.

Виготовляють поліефірні волокна із терефталевої кислоти або її диметилового ефіру і етиленгліколю — суцільна хімія в квадраті. Диметиловий ефір синтезують окисленням киснем повітря, кислотами з п-ксилому, толуолу, які є продуктами переробки нафти і кам'яновугільної смоли. (Отож ми з тобою ходимо у смолі та нафті). А потім там щось довго бурчить і смажиться у промислових машинах, бо процес цей складний. І щоб збагнути його, треба бути щонайменше хіміком-технологом. А ми тут і головного не згадали — властивостей полістеру.

Полістер високоеластичний, стійкіший до тертя, ніж натуральні тканини, але не позбавлений такого неприємного процесу, як пілінг. Що це таке!? Ти ще й питаєш! Мабуть, не раз доводилося бачити його на рукавах власного одягу... І коли вчителька не викликала тебе відповідати, то ти сиділа... і вищипувала з-під ліктя маленькі брудні кульки, які цілими зграями понакручувались на тканині. Оце і є той самий пілінг — скручування волокон. Нічого тут змінити не можна. Тому будь-яка трохи поношена синтетична річ неодмінно починає «пілінжитись» і... ще гірше — тріскотіти від сильної електризації. Це можна було б ще сяк-так витримати, якби вся ця новомодна синтетика не притягувала порох і не забруднювалась так швидко. Мамуся каже, що синтетика — шкідлива для здоров'я. Чесно кажучи, вона цілком права. Тому оцей тріскучий та смердючий гольф залиш на поталу мишам. Бо жодна міль, яка себе хоч трохи любить та поважає, не їстиме синтетики. Мабуть, тобі доводилось рахувати «мольні» дірочки у шерстяних светрах, але аж ніяк — у синтетичних гольфах.

Тому добрі дядьки-підприємці виготовляють тканини натурально-синтетичні, які змішують у пропорції переважно від 33% до 67% і продукують сорочкові, платтяні, костюмні, пальтові, плащові тканини.

Полістером, крімпленом, нейлоном, капроном та лайкрою зараз нікого не здивуєш. Зате у 70-х роках це була справжня революція у моді. Не лише американці, але й уся Європа кохалась у полістері розмаїтих модифікацій, носили костюми, блузи, плаття, навіть білизну таку, що тріскотіла під музику «Бітлз» та Лоренса Велка. Дівчата у карколомних бабетах, а хлопці — у костюмах із нашивними кишенями та довгими (гострими) комірцями співали оди полістеровим тканинам. Нехай тобі про це розкаже мамин гольф. Він переживе ще не одного вовняного джемпера.

ЛЛМА АНДАІСТРЖКВ

Про упиреня, що живилося людською волею

Колись серед упирів знайшлося таке кволе, малесеньке та слабосиле упиреня, що батьки тяжко зажурилися. Вони й не надіялись, що їхня довгоочікувана дитина будь-коли ступить на їхній слід, щоб продовжити славу і гідність упирячого роду. Адже упиреня виявилось не тільки надміру немічне, аби нападати на людей, а ледве могло втримати рівновагу. І хребет, і руки, й ноги упиреняти були такі м'які й легенькі, що вистачало найменшого вітру чи навіть звичайного хатнього протягу, щоб упиреня впало купкою старого ганчір'я, нездатне підвести голови без сторонньої допомоги. Однак найбільшого горя завдавала батькам одна нічим не пояснена жахлива обставина. Молочні зуби в упиреняти випали, а на їхньому місці виросли нові — вони мали б служити до старості, мали бути міцними та страшними... А натомість вони уподібнювалися до драглистих, наповнених сірою рідиною плівочок, а не зубів. А з такими зубами годі було не те що прокусити людську шкіру, а й навіть легенько її подряпати.

Зрештою, не ліпше виглядала справа і з пазурами на руках. Вони замість того, щоб допомагати щелепам вершити упирячу справу, виросли ніжними хрящиками, схожими на трояндові пелюстки, дивлячись на які, упирі потерпали так, наче їм заганяли осиковий кіл у серце.

Та навіть не це найбільше непокоїло бідолашних батьків. Найприкрішого болю й розпуки їм завдавала та зловісна обставина, що мале упиреня від народження не могло ані споживати, ані бачити людську кров. Спочатку її приносили у свинячому міхурові м'якосердні батьки. А що від самого вигляду хоч якої свіжої крові упиреня негайно корчилося у страшних муках, то перелякані батьки, зціпивши зуби, умивалися гіркими сльозами та змушені були годувати маля кашкою з кульбаб і витискати сочок із маргариток.

Врешті-решт упирі, як і кожні батьки, які люблять свою дитину, всіляко пробували зарадити страшному лихові. Та за деякий час вони втратили надію на те, що їхня дитина ще колись навернеться на справжній упирячий шлях, і хоч як їм жаль краяв серце, стали радитися, чи не підкинути свого звироднілого нащадка людям, щоб остаточно не зганьбити упирячого роду та племені.

Проте був один дуже старий і вже беззубий упир, який доживав віку в димарі хижки, зруйнованої пожежею. До нього за мудрим словом і звернулися зневірені батьки. Старий намовив їх трохи почекати, узявши тим часом нянькою до упиреняти якогось рішучого й небоязкого чоловіка.

Упирі вирішили, що це розумна порада, і як тільки смеркло, подалися до людей. Але кожен, до кого уклінно звертались упирі, відпекувався та відхрещувався від такої праці.

Тоді упирі перестріли у лісі якогось чоловіка. Лиха доля так довго сиділа йому на спині, що жоден упир уже не лякав його. Без зайвих зволікань за невеличку винагороду намовили вони доглядати свого одинака, пообіцявши чоловікові недоторканість серед решти упирів. Та поставили одну умо-

ву — що чоловік носитиме упиреня на прогулянку, бо в малого ще й досі підгиналися ноги, варитиме йому кашку з кульбаб і витискатиме сочок із маргариток.

Так домовилися, і чоловік став доглядати упиреня. Доля не була ласкавою до чоловіка, і він тішився тим, що бодай тепер трохи поталанило. Нарешті після довгих злиднів та поневірянь чоловік мав, нехай і серед упирів, дах над головою і навіть людську їжу.

Щоправда, спочатку чоловік остерігався малого упиреняти, пам'ятаючи, що яблуко від яблуні недалеко падає. Але як угледів мале та немічне створіння, то й сам трохи обм'як. А що після їжі воно переважно тихо сиділо у кутку, то чоловік зовсім заспокоївся, а з тим [illegible]ратив свою пильність.

[illegible]ож коли раніше чоловік тричі годував упиреня, то тепер він вирішив, що вистачить і два рази на день, тим більше, що мале ніколи не нагадує про себе. Потім пересвідчився, що упиреня не плаче, і став годувати лише раз на день, хоч воно так само не виявляло особливої цікавості. Одного дня чоловік забув нагодувати упиреня. А сталось це тому, що чоловік добре пополуднував, бо упирячі батьки сумлінно дбали про няньку і про свого одинака. Вони принесли зранку кошик наїдків і вина, що перед тим забрали від своїх жертв. А що ситий не думає про голодного, то чоловік, добре випивши та попоївши, забув про упиреня, і на цьому здолав його сон.

Досі чоловік про всяк випадок остерігався спати в присутності упиреняти, [illegible] тепер, розміркувавши, що жодної небезпеки нема, зручніше вмостився на лаві і захропів. Так мале упиреня вперше побачило, як спить людина. Може, якби чоловік нагодував його, воно б не звернуло уваги. Але мале відчуло голод, який спонукав його пошукати, чи не лежить десь хоч маленька маргаритка. Воно видибало зі свого кутка, наблизилося до столу і зробило для себе відкриття, що людина спить зовсім не так, як дорослі упирі.

Коли спали упирі, навколо стояв важкий кров'яний сопух, від якого в малого відмирали кінцівки та перехоплювало дух. А чоловік тхнув старим цапом і розносив приємний запах, що лоскотав упиреняті ніздрі.

Зацікавлене упиреня підійшло зовсім близько до чоловіка, ще не здогадуючись, що так солодко пахне людська воля. Саме вона під час сну виходить на поверхню і плаває над чоловіком м'яким запашним коржем.

А що упиреня було голодне і ніде не знайшло іншої поживи, то й потягло цівочку цього запаху, і так кусничок за кусничком збагнуло, що на світі немає нічого солодшого за цю потраву.

Новий харч дедалі краще йому смакував, надаючи сили. Мале так захопилося новою їжею, що отямилось лише тоді, коли чоловік тяжко прочухався і схопився рукою за груди — незвична млість і байдужість охопила все чоловікове тіло.

Однак чоловік не здогадувався, що сталось, хоч і оглянувся на всі боки. Та й як йому було здогадатися, якщо упиреня хутенько поскакало в кут.

Зрештою, тієї миті, як упиреня покуштувало людської волі, в ньому прокинулась не лише сила, а й розум. Мале остаточно збагнуло, що людська воля віднині буде його єдиною їжею.

Хоча вряди-годи, коли чоловік пригадував про те, що треба погодувати малого, упиреня із задоволенням їло кульбабкову кашку та пило маргаритковий сочок, а саме пильнувало, щоб поласувати новим, незрівнянним харчем.

Отож невдовзі упиреня й виїло з чоловіка всю його волю. Бо ж людина без волі ніколи не помічає, що вона — живий труп. А коли пересвідчилося, що весь коштовний харч спожитий, зажадало, аби батьки відпустили няньку і влаштували гучний бенкет.

На бенкеті упиреня не тільки батькам, але й усьому упирячому племені повідомило, що віднині воно живитиметься виключно людською волею. Зачудовані упирі одностайно погодилися, що тепер мале кволе упиреня — наймогутніший і найстрашніший упир.

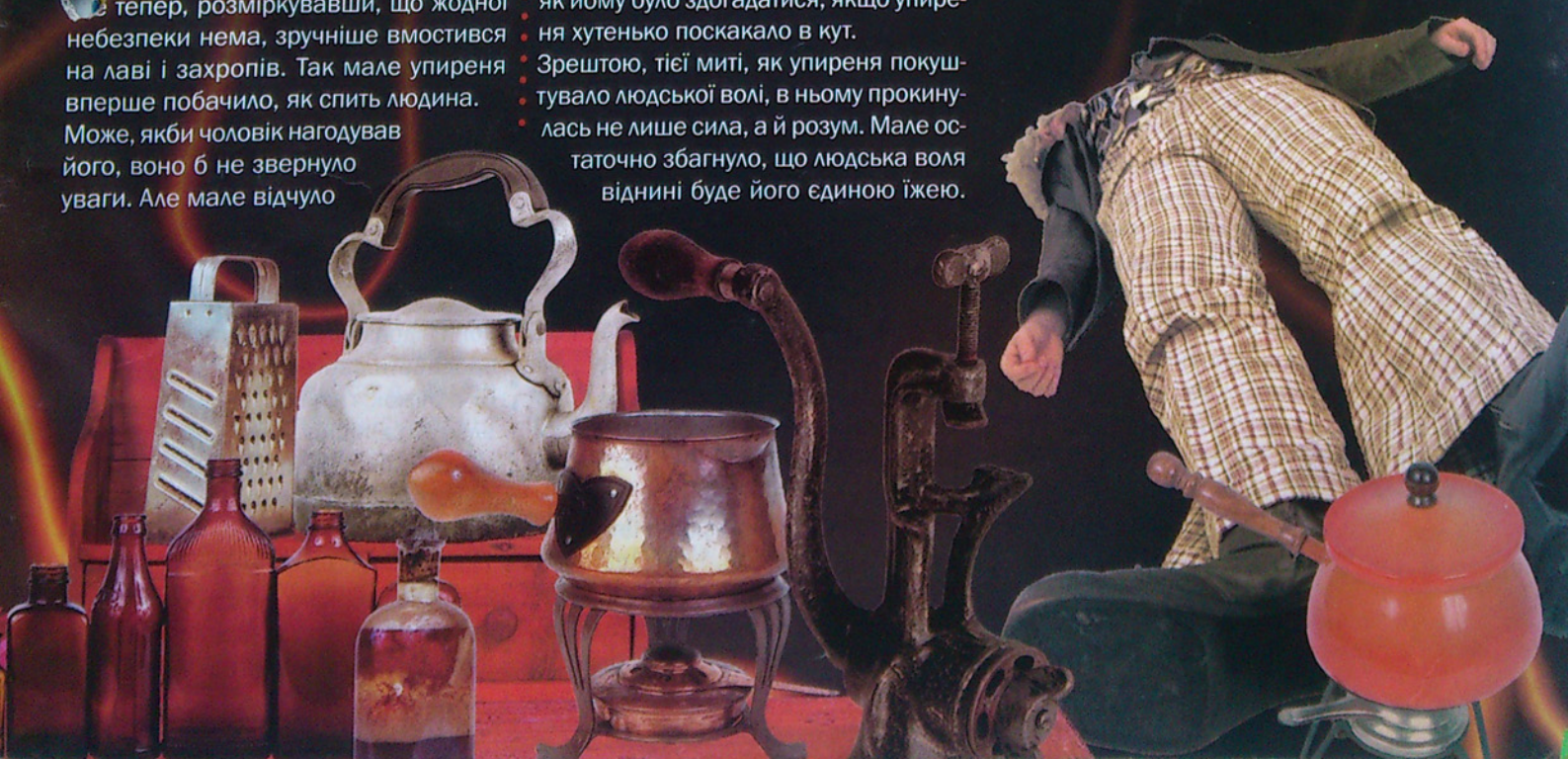

Не так давно я зробив одне досить серйозне, як на мене, відкриття. Виявляється, мультики любить не тільки малеча, а й дорослі теж. Просто любимо ми їх трішечки порізному: дітлашня полюбляє слідкувати за пригодами Тома і Джеррі чи тих же вовка з зайцем з «Ну, постривай!», а дорослі — ці пригоди вигадувати та на екрані втілювати. І невідомо, хто — діти чи дорослі — ці мультики любить сильніше. Бо ж інакше для чого б тоді існували цілі студії мультиплікаційні, та ж «Walt Disney Company» чи «Союзмультфільм». Або студія Стівена Спілберга «DreamWorks».

SHREK

Симпатяга з жахливою назвою

Зазирнемо за куліси...

Студію «DreamWorks» не можна назвати звичайною голлівудською кіностудією. У дітища Стівена Спілберга, заснованого в далекому жовтні 1994-го, всі фільми наділені певною долею позування, мовляв, ось ми які, знай наших! Що не фільм, то шедевр! І справді, поганих картин у «DreamWorks» поки що ніхто не помічав.

А серед відмінних — такі зразки кіномистецтва (і не тільки мультиплікаційного), як «Порятунок рядового Райана», «Antz», «Принц Єгипту» та багато-багато інших. Всього за сім років існування студії на ній було відзнято понад сорок стрічок.

Престиж засновника не дає права працювати абияк, і на кожен проект тут кидаються найкращі сили кінофабрики. Та й проекти між собою конкурують, аби потрапити на знімальний майданчик. Чого-чого, а халтури тут не люблять.

Не любить халтури і глядач, який на відверто погане кіно просто не піде, а сумнівне якщо й подивиться, то з такою кислою міною!..

«DreamWorks» має надзвичайно багатий досвід спілкування як з глядачами, так і з сюжетами, у тому числі й казковими. Скажімо, що таке казковий та мультиплікаційний жанри, тут пояснювати давно вже нікому не треба. А надто режисерам Ендрю Адамсону та Вікі Дженсону.

Що змусило їх звернутися до казкової тематики? Здається мені, що дорослим дядям та тьотям просто захотілося погратися в казку. Засіли вони за свої режисерські столи, взялися за свої режисерські голови, і тут в їхній уяві таке стало виникати!..

Вам казка, а мені «зелених» в'язка...

В одній дуже-дуже далекій країні під назвою Дюлок маленький, але дуже злий лорд Фарквад хоче стати королем. Та для цього йому не вистачає дрібнички — чарівного люстерка. Як його дістати?

А треба сказати, що країна ця кишіла казковими істотами, і от десь серед них і було те чарівне люстерко. Та як його здобути? Не давати ж оголошення в царську газету. І от вирішує підступний лорд Фарквад скупити гамузом усіх казкових персонажів, розраховуючи на те, що й дзеркальце казкове тоді саме по собі знайдеться.

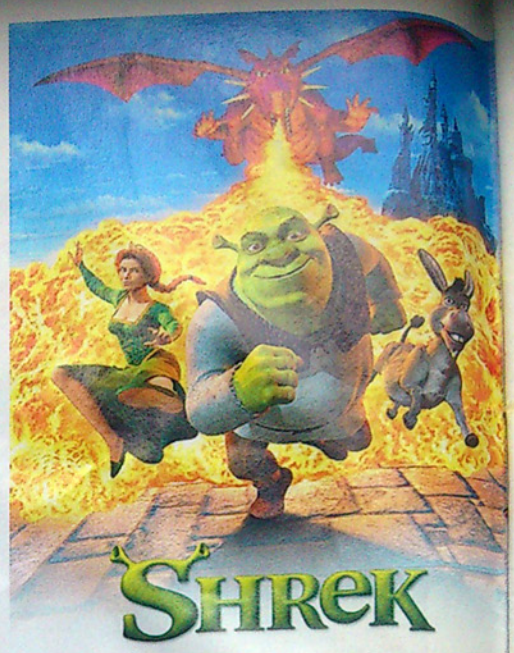

Помічники Фарквада швиденько беруться до роботи, і невдовзі все казкове царство обклеєне об'явами: «Wanted Fairy Tale Creatures» («Розшукуються казкові створіння»). Місцеві жителі — народ, який дуже охочий до наживи.

Вони відразу ж починають продавати своїх Піноккіо, Білосніжок, гномів, відьом, ельфів та інших дивовижних створінь. Не обійшлося й без ексцесів: просто з лап посіпаки Фарквада вислизнув осел, який вміє говорити. Вислизнув і... полетів собі геть.

Чарівне дзеркало знаходиться і під загрозою розбиття відкриває Фарквада страшну таємницю: той зможе стати королем тільки в тому разі, якщо одру-

житься на одній з трьох казкових принцес. Одна з них, Фіона, сподобалася Фарквaду найбільше. Та от біда — вона сидить зачарована у високій вежі, яку до всього ж охороняє злий дракон. І щоб зняти чари з принцеси, потрібно її з тієї тюрми визволити та поцілувати.

Та Фарквад був надто боягузливий та малий, аби самотужки визволити принцесу. Аж тут, на його щастя...

Посеред болота жив Шрек, зелений людожер. І ось одного вечора до нього приходить осел (той самий, що втік від воїнів Фарквада). А тут ще казкові створіннячка стали табором на Шрековому болоті... Одне слово, спокій людожера, який той цінував понад усе, був порушений.

Розлючений Шрек іде в замок і вимагає від лорда припинити це неподобство та повернути йому спокійне життя. Той нібито й погоджується, але висуває перед ним одну умову: перед тим як він, лорд, видасть відповідний указ, Шрек знайде й приведе до нього в замок прекрасну принцесу Фіону, яка заточена десь у недоступній вежі і яку день і ніч охороняє дракон.

Шрек вирішує, що завдання дуже просте, і вирушає в путь у супроводі свого друга осла, який вміє все, що завгодно, крім одного — замовкнути...

Дуже класний мультик! Здавалося б, ну чого ще можна вигадати нового у звичайній казковій історії! Виявилось, можна. Головне — щоб історію робили на студії Стівена Спілберга «Dreamworks».

А як ще додати трішечки пародії... Обізвати людожера жахливим іменем (з німецької Шрек перекладається як «жах»), та натомість зробити його добрим. Замість лютого дракона створити силою уяви милу та привабливу... дракониху, яка, не довго думаючи, взяла й закохалася в... осла. Принцеса теж не така, як усі. В ув'язненні вона не марнувала часу і замість того щоб сидіти біля вікна і чекати зітхаючи, поки якомусь лицарю не спаде на думку звільнити її, взяла й оволоділа прийомами чи то карате, чи то кунфу. Відмінно співає, причому голосок має такий, що пташки в буквальному розумінні лускають просто на гілках. А коли з неї зняли чари, вона перетворилася на симпатичну... людожерку, яка й склала у фіналі мультика пару Шрекові. До речі, озвучувала її всім нам добре відома Камерон Діас. Взагалі, всі головні герої мають певну схожість з акторами, які їх озвучували. Візьмімо Шрека. Якщо уважно придивитися до його зеленкуватої фізіономії, можна помітити риси, які зближують його з Майком Майєрсом (виконавець ролі британського супершпигуна Остіна Пауерса). Віслюк своїми очима з бісиками нагадує нікого іншого, як самого Едді Мерфі.

Скінчилася вся історія просто чудово. Болото перейшло-таки у власність Шрека. А злюка Фарквад трагічно загинув — обставина, якій пораділо чимало мультикових героїв. Так він їм усім допік.

Для створення мультика застосовувались комп'ютерні технології. Сьогодні важко цим кого-небудь здивувати, все одно приємно дивує пророблена робота. Видно, скільки праці та душі вкладено в кожного персонажа, навіть негативного. Це, мабуть, і визначило успіх картини. Мультик мав непогані касові збори — вони перевалили за 200 мільйонів доларів!..

Ця анімаційна стрічка — результат зусиль багатьох людей. У першу чергу, цим чудовим видовищем ми завдячуємо цілій компанії комп'ютерних художників, які створили таку галерею тривимірних моделей. Пейзажі, де вимальована кожна травичка, міміка героїв, дотепний, подекуди дещо грубуватий гумор.

Ні, що не кажи, а тобі неодмінно треба побачити дивовижне перетворення Фіони, трагічну загибель Фарквада, замок, схожий на парк атракціонів «Діснейленд»... А якщо ти його вже бачив, то чому б не подивитися ще раз!

Космічні голоси Орлеанської Діви

Як ти думаєш, коли і чому приходить до людини почуття відповідальності? Звичайно, з роками. І з досвідом, а досвід — це причина переосмислення життєвих цінностей. Але буває й так, що серйозні думки з'являються в головах зовсім юних, недосвідчених людей. І не лише почуття відповідальності за себе та своїх близьких, а й значно більших масштабів, наприклад, місія порятунку Батьківщини... Звідки воно приходить у людську свідомість?

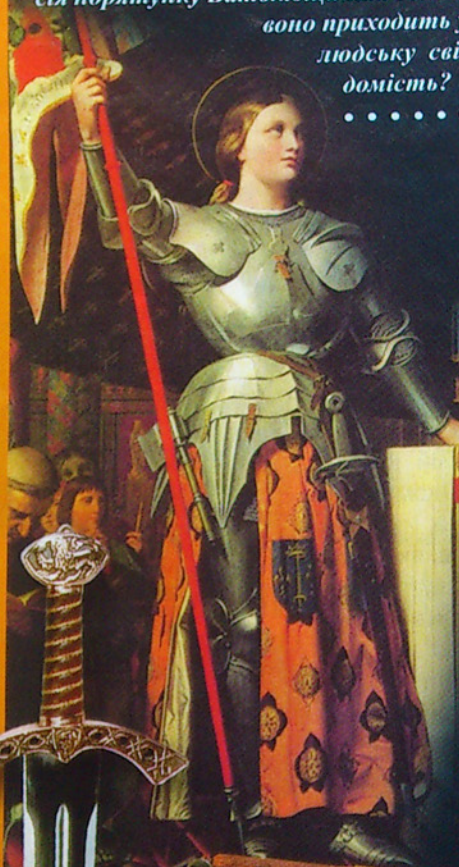

Одній невідомій юній дівчині у сні явився дух і сповістив, що саме вона врятує свою землю. Здогадуєшся, кого я маю на увазі? Легендарна Жанна д'Арк — Орлеанська Діва, зібравши людей, у травні 1429 року визволила місто Орлеан. Її ім'я золотими літерами вписане не лише в історію Франції, але й в історію всього людства. У той час Франція переживала важкий період Столітньої війни з Англією. Вісімдесят два роки тривала запекла боротьба проти англійських загарбників. Та одного разу серед людей розійшлася чутка, нібито великий чарівник Мерлін напророчив, що «з'явиться діва із сокирою в руках і врятує всіх». Цією рятівницею стала сімнадцятирічна Жанна, яка народилася в 1412 році в селищі Домремі. Та яким чином проста селянська дівчина зуміла організувати під своє знамено кращих лицарів країни і звідкіля у неї взявся талант ведення військової справи, досі залишається таємницею. Французький учений і дослідник Роберт Амбелен у книзі «Драми і таємниці історії» стверджує, що Жанна була позашлюбною донькою королеви Франції Ізабелли Баварської. Докази? Ось вам докази, каже вчений. По-перше, Жанна мала свій бойовий стяг, що на той час вважалося великим привілеєм. По-друге, в неї були золоті шпори, носити які дозволялося тільки титулованим лицарям. А по-третє, Жанна мала свій штаб і почет, що складався з заможних дворян, а гонористий дворянин швидше погодиться вмерти, аніж коритися простій селянці. Інша справа служити хоч і не законній, але принцесі. І жодні політичні хитрощі не змусили б короля Франції віддати Жанні д'Арк меч Бертрана дю Геклена, який вимагала дівчина, з'явившись у королівському дворі. Адже Геклен був найвідомішим лицарем, гордістю Франції, що прославився своїми численними подвигами. А його меч вважався реліквією. Свій меч Геклен заповів покійному герцогу Луї Орлеанському, який, на думку Амбелена, і був батьком Жанни.

Та одного меча легендарній Діві виявилося замало. Вона попросила, згідно з пророцтвом, зробити їй для боротьби бойову сокиру. Лезо цієї зброї, виготовленої кращими майстрами, було позначено буквою «J», яку зверху прикрашала маленька корона. Ще одна ознака королівського походження.

Існують також інші думки щодо життя та подвигів Орлеанської Діви. Один амери-

канський парапсихолог Дж. Уокер стверджує, що всі загадки, пов'язані з долею Жанни, легко пояснюються, якщо припустити, що дівчина від народження володіла паранормальними здібностями. Жанна могла перейняти такі здібності від батька, якого всі вважали ясновидцем. Справа в тому, що герцог Орлеанський одного разу «побачив» картину своєї смерті ще задовго до вбивства і в деталях розповів про це своїм близьким.

Дива на службі в історії

Дивні речі (назвемо це по-сучасному — «контакти») почалися з Жанною ще в дитинстві. Недалеко від селища, в якому вона жила, був ліс Шеню. Коло лісу, на березі Смородинової річки, згідно з тутешніми легендами, росло дерево фей. Дівчинка любила гуляти у цих мальовничих краях. Та одного разу, повернувшись додому, вона розповіла батькам, як коло старого дерева просто перед нею відчинилися двері, що вели до чарівної країни... Маленька Жанна побувала в гостях у самої Королеви фей, і та передбачила її велике майбутнє. Відтоді дівчина постійно чула якісь невідомі голоси і бачила дивні видіння. Сучасники Жанни д'Арк у своїх спогадах стверджували, що ця дівчина володіла якоюсь магічною силою. Одного разу невідомий вершник грубими словами образив юну діву за те, що вона попередила про його несподівану смерть. Дуже скоро пророцтво Жанни виявилося правдою. Під час однієї з битв дівчина попередила свого побратима, щоб він відійшов убік, бо на те місце незабаром впаде гарматне ядро. Так і сталося, а життя друга було врятоване.

Крім того, великою гіпнотичною силою був наділений голос Жанни д'Арк. Вона просто зачаровувала ним своїх воїнів перед битвою, позбавляючи відчуття страху та болю, вселяючи в людей відвагу, стійкість і непримиренність. Ясновидіння було, мабуть, таємною зброєю Орлеанської Діви. Звіряючи свої вчинки з власним внутрішнім голосом, вона жодного разу не помилилася у прогнозах і здобувала перемоги одну за одною. Битва під Поте під її командуванням увійшла в історію як одна з найблискучіших перемог Франції. У ній брало участь майже п'ять тисяч англійців і лише півтори тисячі французів. «Це було просто диво», — стверджували очевидці, адже у війську Жанни д'Арк загинуло всього лиш... 10 воїнів, у той час як втрати ворожої армії склали дві з половиною тисячі бійців.

Ціна капітанської зради

Чутки про загадкові можливості цієї дівчини-легенди, звичайно ж, дійшли й до її ворогів. Стоячи у церкві на колінах, одного разу Жанна сказала своїм друзям: «Я бачу... Мене зрадили і продали... Я знаю людей, які це зробили. Я нічим більше не зможу вам допомогти і скоро опинюся в руках смерті». Командири наполягали відкласти бій, але вона відмовилась.

Передбачена зрада відбулася — капітан Гільом Флаві наказав зачинити браму і підняти розвідний міст фортеці, з якої вийшов загін, очолюваний Жанною. Воїни залишились без підмоги. Під час сутички дівчину захопили в полон. А далі був суд, звинувачення у чаклунстві... Одне слово, нічого доброго чекати не доводилося. Духовенство, інквізиція чинили жорстокі розправи над невгодними. Не стала винятком і Жанна д'Арк. Її засудили до спалення — звичайна страта для чаклуна.

До речі, вчителем Жанни вважають маршала Франції Жиля де Ре, її сподвижника і друга. На одній із картин, де зображено коронацію Карла VII, Жанна д'Арк стоїть справа від короля, а Жиль де Ре — зліва. Виявляється, що цей маршал був великим знавцем древніх езотеричних знань. Дозволь тобі нагадати, що термін «езотеричний» у перекладі з грецької означає «внутрішній», такий що містить внутрішній, глибинний або таємний прихований смисл, відомий лише вузькому колу обраних. Цілком можливо, що саме цей чоловік міг перетворити чудесний талант яснобачення Жанни на грізну зброю проти ворогів своєї країни. Чи не за школу для Орлеанської Діви інквізитори схопили і його? Маршал Жиль де Ре також був звинувачений у чаклунстві та відправлений на вогнище.

Вирок суду залишився без змін. Страта юної героїні відбулася в місті Руані. Та коли дівчину спалювали, знову сталося диво: коли вже згас вогонь, усі побачили, як на купі попелу б'ється зовсім непошкоджене серце Жанни. Його віднесли на берег Сени і кинули в холодну воду. Це трапилося 30 травня 1431 року. Ось така героїчно-сумна історія.

Та на цьому історія Жанни д'Арк не скінчилася. За якісь кілька місяців від дня її страти один за одним пішли зі світу всі свідки та судді, які мали відношення до цієї ганебної розправи: єпископ Філібер де Сатіньї, П'єр Луазалер, Ніколя де Руот несподівано померли від серцевих нападів. Жака д'Естіе засмоктало болото, слідчий Ледонтейн та головний інквізитор Жак ле Мейєр зникли безвісти... Туди їм і дорога.

А в 1920 році церква повністю реабілітувала Жанну д'Арк, проголосивши її святою. Дуже доречно і дуже вчасно! Вони б ще індульгенцію їй зі знижкою запропонували.

Та залишилося ще багато таємниць довкола цієї постаті... Чи насправді було все так, а не інакше? Чи була ця дівчина принцесою Франції? Чи скінчилося її життя в пекельних муках на вогнищі чи продовжилося деінде? Чи насправді існували її пророцтва? Гадаю, є над чим задуматись...

ЗОРОАСТРІЙСЬКИЙ ГОРОСКОП

Ти любиш ходити в зоопарк? Я теж, і роблю це частенько. Дожидаю тихого погожого вечора, вмощуюсь у затишному кріслі, вмикаю собі торшер, беру в руки книгу і... Ні-ні, Класний нічого не наплутав. Просто мій зоопарк — віртуальний, і звірі, які живуть у ньому, це не просто звірі, а знаки зодіаку. У Східному гороскопі їх усього дванадцять, а от якщо взяти копнути в зороастрійській традиції, то вже цілий звіринець набереться — 32 тварини! І що не звірина — то своя вдача. Ціла галерея психологічних типів, читаєш, читаєш, відірватися ніяк не можеш...

Зороастрійська система — це прапрабабця всіх інших течій в астрології. Календарний цикл тут становить 32 роки, кожен з яких має свій символ, пов'язаний з твариною-тотемом.

Зороастрійський рік починається 21 березня, коли Сонце входить у сузір'я Овна. Люди, народжені в лютому та до 20 березня, потрапляють під вплив попереднього тотема.

Кожен тотем має й антитотем, який може проявлятись у вдачі людини у вигляді різних негативних рис. А з цим уже треба боротися. Та перед тим як боротися, не зайво було б знати, з чим, правда ж? За мною, допитливий читачу!

Олень (1906, 1938, 1970, 2002)

Олень — це знак вищої сили. Люди, що народилися цього року, бачать зло наскрізь і вміють чинити йому опір. Зовні вони довгоногі, підтягнуті і не дуже балакучі. Тотем Оленя являє собою рішучість, гордість, відчуття переваги свого Я. Люди-Олені бувають одинокими та невдоволеними тим, що вже зроблено. У них постійно виникає бажання творити щось нове і вести за собою інших. Їм потрібно менше сумніватися і оглядатися назад у минуле.

Якщо людина цього знаку стає лисою, повною, її шкіра вкривається бородавками, це означає, що вона, потрапивши під владу антитотема, починає приписувати собі досягнення інших, стає наглою і жадібною, рветься до влади.

Баран (1907, 1939, 1971, 2003)

Люди, народжені в цей рік, над усе цінують сім'ю. Вони не можуть уявити себе поза родиною та сімейними традиціями. Внутрішньо Барани завжди спокійні та слухняні, та без енергії колективу швидко сходять на безпорадних ягнят. Баран потребує керівництва і опіки над собою. Люди, народжені в цей рік, на вигляд ні худі, ні грубі, мають гарне хвилясте волосся і трохи випуклі очі.

Антитотем — людина без коріння і традицій, яка всіх довкола вважає тупими «баранами» і бачить довкола себе лише негативне. Це про таких кажуть: «У сім'ї — не без потвори».

Мангуст (1908, 1940, 1972, 2004)

Людина-Мангуст повинна підтримувати і розвивати творче начало в собі та в оточуючих. Вона завжди готова вступити на боротьбу зі злом, швидко орієнтується в будь-якій ситуації. Цей знак — символ вічного життя, перемоги над смертю, стабільності та вірності. Мангусти непередбачені у своїх вчинках, але завжди щирі та доброзичливі. Зовні вони худі, руки і ноги рухливі, а всі рухи Мангуста нагадують танець.

Якщо Мангуст безпомічний, незграбний, підступний та брехливий — у ньому переважає антитотем.

Вовк (1909, 1941, 1973, 2005)

Вовк — мандрівник, який любить долати небезпеки. Людину, народжену в рік Вовка, важко чимось налякати, вона активна, чесна і любить ризик. Покровитель року — Раман, бог стихійних сил у природі, що пов'язані з життєвим коловоротом Всесвіту. Раман надихає людину силою вулкана і вогнем стихії. Знак Вовка — уособлення перемоги над стихіями життя, уміння виживати у складних ситуаціях. Люди-Вовки мають гарну фігуру та міцну шию.

Антитотем цього знаку породжує дику потребу нищити і трощити геть усе, насміхатися над оточуючими, особливо, якщо вони слабші. Такі індивідуми у глибині душі озлоблені та перелякані, хоч можуть і видаватися надзвичайно сильними.

Лелека (1910, 1942, 1974, 2006)

Люди, народжені в рік Лелеки, як перелітні птахи, люблять переміни у житті, але завжди вертаються додому. Лелека — мовчазний самітник, однолюб, розраховує лише на власні сили, хоча сильно прив'язаний до своїх рідних і близьких. За вдачею Лелеки меланхоліки. Головна ознака року — прозріння, тому людям-Лелекам дано знати більше за інших. Зовнішні ознаки: худі, з довгими ногами і видовженим обличчям.

Антитотем: мова незрозуміла, засмічена зайвими словами, рухи та жести незграбні. Сіє ворожнечу, пліткує, недбало ставиться до

сім'ї. Така людина має короткі ноги, нечіткі риси обличчя і неприємну на дотик шкіру.

Павук (1911, 1943, 1975, 2007)

Його вісім лап означають вісім сторін світу, а павутиння — основа створення Всесвіту. Рік Павука вважається роком гармонії та знань, які перемагають темряву. Люди, народжені під цим знаком, тихі, скромні, люблять об'єднуватися для спільної роботи, дуже працьовиті. Вони повільні, але цілеспрямовані і надзвичайно чутливі. У них довгі руки, метушливі пальці. Шити, в'язати, прясти, штопати, латати — усе це приносить задоволення. Можуть бути неформальними лідерами, хоча самі завжди залишаються в тіні.

Антитотем: поводиться зухвало, сіє розбрат і ворожнечу, толком робити нічого не вміє.

Змія (1912, 1944, 1976, 2008)

Покровитель цього знаку — бог бурхливих потоків і підземних вод. Усе рухається по колу, навіть прообразом руху Всесвіту є змій, що кусає себе за хвіст. Людина-Змія — це мудрість, гнучкість, інтуїція та володіння великими таємницями світової гармонії. Вона мінлива, уважна та віддана. Таємне і приховане для неї завжди буде великою спокусою. Зовні такі люди худі та рухливі, говорять мало, але чітко і зрозуміло, вміють зосередити свій погляд на важливому.

Прояви антитотема — незібраність, «блукаючий» погляд, очі маленькі й метушливі.

Бобер (1913, 1945, 1977, 2009)

Рік Бобра — рік краси, гармонії та любові, яка долає ненависть. Характерні риси людини-Бобра — працездатність, непохитність переконань, гостинність, охайність. Вона завжди дотримується певних ритуалів, уміє гарно та надійно влаштувати свій світ. Весь час щось встановлюючи і вдосконалюючи, ремонтуючи і майструючи власноруч, Бобер ніколи не сумує. Зовнішня ознака цього знаку — міцна тілобудова, велика сила. Любить свою сім'ю, як правило, має багато дітей.

Антитотем робить людину дуже неохайною, вона легко міняє життєві орієнтири і не цінує родинного затишку.

Черепаха (1914, 1946, 1978, 2010)

Черепахи завжди повільні. Ходять по протоптаних кимось дорогах, люблять одноманітність, старанно «товчуть воду в ступі», зате впевнені в собі. Вони заздалегіть усе планують. Мають чудову пам'ять. Цей рік пов'язаний з гармонією у стосунках людини з природою, пізнанням світу. Людину-Черепаху виказує груба шкіра з темними родовими плямами.

Антитотем: нервовість, незахищеність, бажання сховатись під різними масками, залежність від сильніших від себе.

Сорока (1915, 1947, 1979, 2011)

Рік здійснення мрій та побажань. Можна багато говорити, але слів на вітер краще не пускати. Сороки дуже швидкі, лукаві і хитрі, миттєво розплутують усі життєві головоломки, самостійно комбінують ситуації, є добрими гравцями, логічно мислять. Уміють робити кілька справ одночасно. Люблять контрастні зміни зовнішності, наприклад, кілька разів на рік міняють колір волосся.

Антитотем проявляється у вимові — шепелявлять, картавлять, не вимовляють звуки. Сповільнена реакція на події, зате всім підряд розказують чужі таємниці.

Білка (1916, 1948, 1980, 2012)

У цей рік зло виступає під маскою добра. Чим більше метушні, тим гірше. Людина-Білка спритна, розумна, працездатна, прагне створити міцну сім'ю. За вдачею Білки консерватори, важко позбуваються старих звичок. Мають дрібну тілобудову, худі, з тонкими рисами обличчя.

Антитотем: дріб'язковість, повільність і страх. Людина стає повною і неприємною у спілкуванні.

Ворона (1917, 1949, 1981, 2013)

Люди-Ворони серйозні та суворі, не люблять ані командувати, ані коритися. Педантичні, охайні, передбачають події наперед. Ворони — пророки, які ведуть переважно одинокий спосіб життя. Якщо і створюють сім'ю, то дуже пізно. Ніколи не живуть за чужий рахунок.

Якщо людина починає пристосовуватися, живе в боргах, зводить наклепи, це і є вияви дії антитотема. Зовні ж це виявляється так: бліде обличчя і невиразний погляд.

(Далі буде)

Що ти знаєш про камінця?

Звичайно, що каменем можна розбити чиєсь вікно або, у гіршому випадку, чиюсь голову, знають усі, але... Давай поговоримо про каміння, яким можна захоплюватись і гордитись, оспівувати в поезії, носити в ролі амулетів-оберегів, навіть зцілюватися від тяжких недуг. Мова піде про коштовне каміння.

З точки зору геології — науки про будову і розвиток Землі — усі мінерали виникли в результаті хімічних процесів та геологічних перетворень, які відбувалися в період формування земної кори.

З давніх-давен людей приваблювало коштовне каміння. В кожну епоху людство надавало перевагу кільком улюбленим мінералам. Наприклад, у древньому Єгипті великою популярністю користувалися смарагди, аметисти, бірюза та гірський кришталь. А в Римі найбільше цінувалися діаманти та сапфіри. Найвродливіші цариці світу Семіраміда та Клеопатра обожнювали перли. Мода Ренесансу і барокко визнавала каміння яскравих кольорів: рубін, топаз і сапфір. Свій одяг в епоху рококо дами і кавалери оздоблювали сяючими діамантами. У часи романтизму перше місце посіло напівкоштовне каміння, серед якого кумирами були гранати, опали, аквамарини та хризоліти. Майстри ювелірної справи дивували світ вишуканими діадемами, брошками, браслетами і перстенями.

А в руках древніх цілителів коштовне каміння перетворювалося не лише на цілющі ліки, але й ставало помічником у житті. Ще й досі вважають, що каміння здатне впливати на характер свого власника, додавати йому сили, впевненості, відганяти страх, неспокій та оберігати від злої сили.

Колись люди вибирали каміння не за назвами (бо не завжди знали їх), а за «внутрішньою енергією» мінералу. А робили вони це так: перед сном прив'язували камінь до зовнішнього боку лівої руки, трохи вище від ліктя, і лягали спати. Якщо вночі снилися приємні сни, тоді цей камінь для людини вважався добрим, а якщо снилися жахи, тоді камінь — ворог, його закопували в землю далеко від свого житла. Але якщо камінь нейтральний: ні зла від нього, ні добра, то ніч минала без сновидінь.

З появою гороскопів для кожного знаку астрологи визначили свій камінь, що певним чином впливав на людину, народжену саме в той час.

Цікаво, що кожен місяць року, незалежно від зодіакальних знаків, також має свій камінь. Весняним місяцям — березню, квітню і травню — відповідають каміння: яшма, гірський кришталь і смарагд. Це означає, що саме у березні яшма має найбільшу силу, і кожен з нас може з цього скористатися. Наприклад, носити прикраси або амулети з яшми.

Звичайно, всі ми маємо свої улюблені камінці, від яких зовсім не потрібно відмовлятися. Адже додаткові знання не повинні нас обмежувати, лише збагачувати.

Усе коштовне каміння класифікується на 4 групи:

- **перший клас:** діамант, синій сапфір, рубін, смарагд;
- **другий клас:** олександрит, зелений, фіолетовий та оранжевий сапфіри, чорний опал;
- **третій клас:** аквамарин, топаз, родоліт, турмалін, шпінель, білий та червоний опали;
- **четвертий клас:** хризоліт, циркон, місячний камінь, берил, альмандин, бірюза, аметист, хризопраз, цитрин.

До напівкоштовного каміння належать малахіт, лазурит, нефрит, яшма, гірський кришталь, гранат і багато інших.

А от корал, бурштин і перли за своєю природою не є камінням, хоча також допомагають людям, а прикраси з них завжди були і залишаються модними.

Камінь ранньої весни — яшма

У Біблії сказано, що яшма належить до 12 священних каменів, які оберігають життя і здоров'я людей. Цей напівкоштовний камінь рекомендують носити ближче до серця. Тому буси і кулони з яшми є такими популярними. А ще радять класти яшму під подушку тим, кого треба підштовхувати до навчання і хто багато працює головою (розумово).

Яшма являє собою чудове поєднання халцедону і кварцу. Вона належить до непрозорого каміння з багатоколірним матовим відблиском. У природних умовах яшма — звичайнісінький камінь. Але якщо її розпиляти і гарно відшліфу-

вати, то на пластинках яшми можна побачити вражаючі картини, створені геніальним художником — Природою. Таємниця сили яшми криється у незвичайній палітрі барв та відтінків. Бувають яшми різних кольорів: зелені, зелено-сірі, сині, зелено-сині, фіолетово-сірі, чорні, оранжеві, жовтувато-білі, червоні... У XII-XIII ст. у Флоренції виникла школа художників, які замість фарби використовували маленькі частинки кольорового каміння. Можливо, тобі знайомий термін «флорентійська мозаїка». Найчастіше майстри у своїх картинах використовували яшму. Малювалися такі шедеври не один рік, часом художнику не вистачало й життя, тоді його працю продовжували наступні покоління.

З давніх-давен цінувалася єгипетська яшма, її ще називають нільською. Інший різновид — східна яшма, вона буває темно-зеленого кольору з червоними або жовтими плямами. У народі її знають як «криваву» яшму і приписують їй каменю велику магічну силу. Високо цінується також уральська та алтайська яшми.

З алтайської яшми створена майстрами знаменита «Цариця ваз». Її висота — 2,6 м, найбільший діаметр — 5 м, а важить «Цариця» 660 пудів. Основою для цієї гігантської вази став моноліт яшми завдовжки 8,5 м, знайдений у 1820 році на Алтаї. На виготовлення «Цариці» було витрачено... 23 роки! Щоб довезти її до Петербурга, довелося змайструвати спеціальні сани і запрягти в них 154 коні. Лише через півроку вона потрапила на місце призначення. Сьогодні ваза-гігант знаходиться в Ермітажі.

У Європі яшма була визнана ювелірами в XVIII-XIX ст. З того часу коштовні прикраси та біжутерія з яшми не виходять з моди.

Квітень — місяць гірського кришталю

Каменем другого весняного місяця вважається гірський кришталь — холодний і прозорий, дзвінкий і чистий, немов справжня бурулька. Цей камінь є різновидом кварцу. Саме слово «кришталь» походить з грецької, що в перекладі означає «лід». Античні вчені були переконані, що це суворі морози здатні перетворити лід на твердий камінь. Настільки твердий, що навіть весняне сонце не може його розтопити. Так вважали до кінця XVIII ст., поки фізик Роберт Бойль не здогадався виміряти питому вагу обох речовин. Він довів, що лід і гірський кришталь не мають нічого спільного, окрім зовнішніх ознак.

У Римі з гірського кришталю виготовляли гладенькі поліровані кульки, які дуже дорого коштували. Вони покращували гостроту зору при читанні. Цікаво, що найдавніші лінзи були знайдені при розкопках Трої.

Жерці Давньої Греції та Риму використовували кришталеві кулі для запалювання вогню в жертовниках. Медики припікали ними рани, а древні маги та ясновидці вважали, що у кришталевій кулі можна побачити своє майбутнє. Сфера, виточена з кришталю, символізувала владу візантійського імператора. А от лицарі середньовічної Франції вірили, що кульки, прикріплені до меча, надавали більшої сили удару.

У Шотландії на військові головні убори прикріплювали «Камінь Перемоги» — кришталеву кульку діаметром 4-4,5 см, яскраве сяйво якої повинно було підбадьорювати воїнів у бою.

Місяць смарагдового кольору — травень

У травні зеленіє земля, то ж недаремно камінь цього місяця — прозорий яскраво-зелений або темно-зелений смарагд. Цей коштовний мінерал є не лише окрасою, але й цілителем та оберегом. Він дарує людині мудрість, спокій, вселяє в серці надію.

У Єгипті смарагд належав богині плодовитості роду, покровительці домашнього вогнища — Ізиді. Жінка, яка очікувала дитину, обов'язково носила смарагдовий амулет, а після народження клала його у дитячу колиску. Вважали, що дитина, захищена силою смарагду, буде краще рости і розвиватися. Цей камінь наділяв людину талантом красномовства, почуттям власної гідності і навіть пророчими здібностями.

Індіанці племені муїсків вірять, що чудові зелені смарагди є закам'янілими душами їхніх предків.

У столиці ацтеків Теночтітлані в Палаці Правосуддя зберігався колись смарагд Правди завбільшки з долоню. Завдяки його здатності міняти відтінки і насиченість кольору ацтеки визначали ступінь вини підозрюваних.

Найкращим подарунком у день весілля в багатьох європейських країнах також був смарагд — символ вірності, любові та взаємоповаги. «Чим більшим було кохання людей, тим яскравішим ставав камінь, але якщо виникала подружня зрада, смарагд втрачав свою красу, і на ньому утворювалися тріщини».

Ось такі вони — весняні камінці. А про інше коштовне каміння ми поговоримо наступного разу.

Алек Болдуїн — актор, а не політик

Обожнюю творчі родини! Візьмімо, наприклад, Джексонів: Майкл, Ла Тойя, Дженнетт... А Пресняковы (старший та молодший), а Пугачова з Орбакайте, а Дрю Беррімор з її артистичними дідами-прадідами!.. Але з усіх відомих мені акторів чи поп-зірок пальму першості тримає поки прізвище Болдуїнів. Подумати тільки, в одному поколінні — чотири актори, і всі з одного виводка (пардон, сім'ї!). А. Болдуїн, Д. Болдуїн, С. Болдуїн, У. Болдуїн... Зазирни у програму: не буде тижня такого, щоб десь по якомусь каналу не показали чогось із А., Д., С. чи У. Болдуїном. Ну як не розповісти про таке артистичне сімейство! Мабуть, почну за алфавітом. Отже, А. Болдуїн.

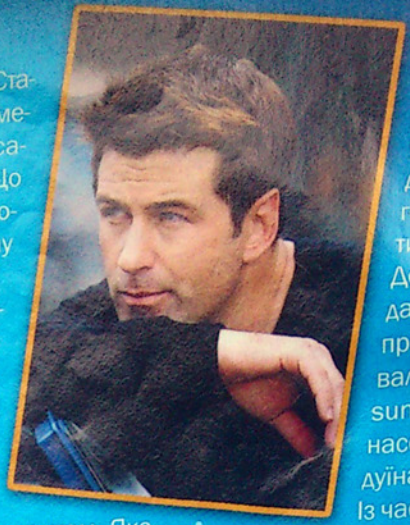

Нема дурних — у президенти!

Александр Рей Болдуїн народився у квітні 1958 року в містечку Емітівілль (штат Нью-Йорк). Він був другим із шести дітей і першим, хто обрав професію актора. Його слідами потупцювали і троє меншеньких Болдуїнів: Даніель, Уїльям та Стівен.

По закінченні школи Болдуїн II одержав характеристику, в якій чорним по білому було надруковано: «Стане він знаменитістю американською або ж і самим президентом». Що не кажи, а вчителі по-доброму каркали йому на майбутнє...

Алек подався в університет Джорджа Вашингтона вивчати політологію та юриспруденцію... Та не виправдав він карколомних політичних сподівань — не став президентом. Якогось ранку він прокинувся з новим настроєм і подумав так: «Звісно, актор — не такий ідеальний чоловік для майбутньої дружини, як політик, але краще бути актором...» А тут ще й шарварок навколо Клінтона та пані Моніки зчинився. «Хай йому грець, отому президентству!..» — мабуть, подумалося Болдуїну. На політичному майбутньому засяяв жирнючий хрест.

За ним ридав Манхеттен

Дитячі мрії про кіно й театр нагадували про себе різними способами: то у снах, то через телевізор, то просто приходили в незвичайні моменти... Довелося Алеку-молодцю таки скоритися долі й... опинитись на Манхеттені. Його зарахували на драматичний факультет.

Там він і продовжив шліфувати свою майстерність. Болдуїну вдалося одержати роль у популярній «мильній опері» каналу NBC «Лікарі». А вже потім — пішло як по маслу: ролі у фільмах «Різня у Х'юстоні», в одній багатосерійній драмі... Молодого та перспективного Алека стали помічати на вулицях.

До автографів було ще далеченько, та все одно приємно! Кіно всмоктувало, мов пилосос «Samsung», але справжньою насолодою для пана Болдуїна залишався театр.

Із часом у театрі до Болдуїна, мов жуйка до штанців, приліпилось амплуа коміка.

Кіно ж пропонувало ролі:
а) спокусливого красунчика;
б) рекламного агента;
в) коханця;
г) і навіть чоловіка.

Жалітися — гріх

Жалітися на долю містеру Болдуїну — гріх великий. За 17 років, подарованих кінематографу, його кінопартнерками були найгарніші суперстарки: Мелані Гріффіт («Ділова дівчина»), Ніколь Кідман («Злий задум»), Мішель Пфайффер («Замужем за мафією»), Джина Дейвіс («Сік жука»), а в кіношному одруженні з Кім Бесінджер («Втеча») він так увійшов в образ, що й у реальному житті вона стала його супутницею.

За іронією долі, йому давали ролі героя-страдника. Режисери виправдовувались тим, що вигляд Болдуїн має добродушно-простакуватий, тож і з ролями особливо мудрувати теж нема чого!

У жовтні 1995 року в Лос-Анджелесі в зоряної парочки народилася донечка, яку вирішили назвати Айрланд Елісс.

Кілька років тому Болдуїн збентежив Бродвей постановкою «Макбет», де його партнеркою була Анджела Бассетт. Увесь Бродвей гудів, мов розтривожений вулик, а схвальні вигуки театральних критиків засипали пана Алека по коліна, по пояс, по груди, по вуха...

Анджела також виявилася достойною партнеркою. «Ця Бассетт, — просторікував, важко відсапуючись, у перервах між поцілунками містер Болдуїн, — справжній біс у спідниці. Передбачити її просто неможливо. В одній сцені вона цілувала мене до нестями, в іншій я не знав, куди від неї подітись. Не знаю, чого ще від неї сподіватися...»

Не знала, чого від неї сподіватись, і Кім Бесінджер. Тож не полінувалася власною зоряною персоною прийти просто на виставу — побачити, що воно і як. Та, мабуть, нічого підозрілого своїм оком акторським не уздріла, тому що те, що вона сказала після вистави, звучало приблизно так: «Так, я оцінила Алека як актора. Та краще, коли я справді залишуся вдома. Я впевнена, що Алеку краще грати, коли він знає, що мене немає в залі і що я не контролюю кожен його крок». Яка мудра дружина!

Мрії не збуваються

Хочеш знати, що думає Алек Болдуїн про політику? «Драма дала мені змогу збагнути, що політика — справа мені чужа і далека. Мало що у світі змінюється. Сьогодні там, нагорі, перед коритом влади чиняться такі ж справи, як і раніше. Люди й зараз ладні вбити одне одного за шмат хліба — тільки тепер це робиться не так відкрито, як раніше. Політика — одна із форм канібалізму!» Отакої! Все, ніколи не буду політиком, хоч би як мене, Джексона, про це просили.

У 1999 році Алек Болдуїн цілком і повністю зосередився на роботі у кіно. І згодом з'явились ще чотири фільми з його участю: драма «Зізнання», у якій він показав свої продюсерські таланти в усій їхній красі, кримінальна комедія «Давні друзі», драма «За межами Провіденса» та романтична комедія «Ноттінг-Хілл», де він зіграв роль ревнивого чоловіка героїні Джулії Робертс. Багатьох палких шанувальників Болдуїна вразило те, що їхній улюбленець грає не головну роль, а другорядну — якогось там коханця та скандаліста. Та сам Болдуїн запевняє репортерів, що ніколи й не рвався на провідні ролі. Мовляв, і другорядні образи аж ніяк не принижують його творчих амбіцій.

«У той час, коли доводилося обирати для себе ролі, я не задумувався над тим, чи будуть вони об'ємними. Мене більше цікавило, з якими людьми я зустрінуся на знімальному майданчику...» — зізнається пан Алек.

У 80-х роках, коли Алек Болдуїн ще й не нюхав зоряного пороху, йому пощастило познайомитися з такими світочами, як Олівер Стоун («Радіобесіди»), Джонатан Деммі («Замужем за мафією»), Вуді Аллен («Аліса»), Тім Бертон («Сік жука») та іншими режисерами з оригінальними поглядами на життя.

«Червоний жовтень»

Були колись такі часи, коли Алек Болдуїн міг собі дозволити прогулятися пляжем, погойдатися на океанських хвилях, віддаючись із головою серфінгу... Та варто було вийти на екрани стрічці «Червоний жовтень» (сталася ця подія в далекому 1990 році), і яскравий лейблик «кінозірка» видавав його за милю. Фільм зібрав у прокаті 170 мільйонів доларів. Дізнавшись про це, містер А. Болдуїн спочатку вкрився холодним потом — від несподіванки. А відійшовши, став прикидати, скільки буде винний йому за зіграну роль агента ЦРУ режисер Джон Мактірнан. Після таких колізій Алек Болдуїн і собі став подумувати про режисуру. Якось Уоррен Бітті сказав йому: «Актори стають режисерами з відчаю. Розумієш, старий, — актору завжди прикро передавати контроль над героєм у руки режисера... Тому й виходить так, що він рано чи пізно починає пробувати свої сили у режисурі. А це, повір мені, важко».

Проте Болдуїн вирішив і собі скуштувати режисерського хліба. Та, мабуть, щось там і справді йому не сподобалось, бо не видала б людина просто так такої фрази: «Я оптиміст — завжди й у всьому, але тільки не в кіно!» Це ж як треба дістати людину, щоб вона отак узяла і сказала в камеру все, що накипіло!

Життя коротке, одмінки вічні!

Капосні, вередливі діти — суцільна кара для батьків. Про таких кажуть усяке. Старі люди називають їх не інакше як одмінки, або підкидьки, що згодом переростає у покидьків. Різниці між тими й тими, кажуть, ніякої. Це про таких говорять: у дитинстві тричі підкинули, та тільки двічі упіймали. А ще кажуть, що ними тріпали хідники, міцно тримаючи за ноги... Та говорити можна довго і всяко, а хто б пояснив, звідки вони такі беруться? Чи то вдатися собі до журнального розслідування? Мабуть, так і зроблю.

Дика баба-незграба

Одмінок, або підкидьок — наслідок плідної праці та невтомної діяльності дикої баби. Одної глупої ночі вона прилітає на персональному транспорті до когось із роззяв у хату і робить свої чорні-пречорні справи: підмінює людську дитину на свою, чортівську.

Розпатлана, мов із салону демонічних зачісок, із наелектризованим волоссям, з'являється вона звабливою жінкою, маючи на думці одне: як би то залоскотати кого або звести на манівці? А ще вона підкидає нехрещених дітей чи з уродженими патологіями аж під стелю. Добра того, подейкують, у неї й так будь здоров, усіх не прогодувати, от вона й міняє їх на гарненьких, рум'яненьких і солоденьких дітей людських.

Кому вдасться спіймати дику бабу, тому вона служитиме як наймичка і виконуватиме всю побутову роботу, погодившись на півставки домовика жіночого роду. Але на такі дурнички баба дається дуже рідко.

Найближчими родичками-сестрами дикої баби є лісниці, або мамуни, — злобні людські істоти, які вміють перевтілюватися, підманюючи рід людський гарною жіночою подобою. Лісниці заманювали чоловіків у непролазні хащі й таке з ними виробляли!.. Навіть у мене, полтергейста, волосся дибки стає. Зваблені ними особи чоловічої статі зникали безвісти, а підступні жіночки тим часом робили свою темну справу з підмінюванням дітей. Підповзали вони разом з дикими бабами під людські житла і чекали слушного моменту.

Як розпізнати одмінка

Впізнати одмінка можна за мішкуватою будовою тіла. Маленька голова, велике черево, довгі вуха і тонкі ноги. Підмінені діти невгамовно кричать мов недорізані, погано розвиваються. Іноді можуть змінювати розміри свого тіла. А вигодовувати їх треба до двадцяти років!

На відміну від гарненьких діточок, одмінки страшенно прожерливі та примхливі... Якщо залишити їх удома без нагляду і не дати всіх страв, приготованих для родини, одмінки неодмінно поб'ють усе начиння, випорожнять продуктові шафи та холодильники і вчинять удома повний розгардіяш. Отоді запопадливі батьки застосовують досить-таки дієві «виховні моменти» — січуть ненажеру ремінцем і різками, а потім викидають на сміттєзвалище.

Отакі вони прикрі ці одмінки. Не те слово — та вони просто нестерпні. Тому для їхнього прогодування треба спорожнити не лише холодильник, підвал і найближчу продуктову крамничку, але й усі життєві сили. Це — маленькі упирці з необмеженими вимогами.

Коли вони виростають із коротких штанців, бажання нажертись нікуди від них не діється.

На смітнику чи у капусті?

Усі чемні дітки знають, що новонароджених знаходять у капусті. Іноді їх приносять лелеки просто з-за кордону, й такі, яких знайшли на смітнику серед порожніх пляшок і старих черевиків. На смітник викидали знайдених удома одмінків. А якщо поблизу не було пристойного смітника, то виносили їх у мішку на перехрестя доріг. Там нечиста сила, пожалівши своє рідне чадо, забирала його назад і думала, куди б то ще його пристроїти на найближчі двадцять років.

А щоб «підстрахувати» своє маленьке та рум'яненьке чадо від незаконної підміни, люди знаючі радили молодим матусям не лихословити (нецензурні слова — це рідна мова нечистої сили) і не згадувати нечистої сили після заходу сонця, щоб не накликати її на свою дитину. А в крайньому разі — носити при собі оберіг: металевий предмет, чо-ник або трой-зілля.

Люди кажуть...

В однієї жінки чорти підмінили дитину. А вона, нічого не знаючи, годувала ту дитину, як усіх інших у хаті. А воно не росло, тільки жерло та й жерло, як вовк. І от за деякий час у дитини виросли на голові справжні роги. І жінка подумала, що непереливки їм з таким чадом, та й стала ревно молитись, але нічого не допомагало.

А якогось погожого дня йшла вона з тим дитятком-рогачатком через село і проминала очерет. А позаду чимчикували інші жінки з церкви. Аж тут із багнюки почувся вельми чортівський голос: «Імбересе, де ти, синку!?» І рогате дитятко відповіло, що воно в баби, що йому там добре живеться на чужих харчах. І тоді жінки порадили їй кинути до дідька це дитя.

Жінка з переляку так і вчинила, аж тут із болота почувся свист, плюскіт — і очерет затріщав так, наче там чорти собі дискотеку влаштували.

А інша історія розповідає про бабку-повитуху, яка одного вечора поверталася від породіллі додому. Стрілася їй на дорозі величезна жаба-ропуха. А баба, побачивши її, викрикнула, немов на стадіоні під час матчу: «А бий тебе бог, бо й тобі скоро треба буде повитухи!» Так і сталося — за кілька днів приперся до повитухи чорт і став доколупувати її та підмовляти на допомогу. Баба довго впиралася, але чортяка довго не патичкувався, схопив бабу за виворітку і поніс робити свою справу, бо справа була невідкладна. Баба-повитуха швидко зметикувала, що тут щось не так та не те, і побачила, що в чортівки вже не її дитина, а людська. Тоді чкурнула бабуся-повитуся до людської породіллі і встромила одмінкові шпильку просто в тім'ячко. Одмінок рипів нелюдським голосом день і другий, аж поки по нього не прилетіла справжня мамуся-чортуся. Сказала вона повитусі, аби та не брала за свій труд грошей, тільки вугілля та жар. Баба так і зробила: набрала мішок жару та вугілля, а коли прийшла додому, то побачила там повний мішок срібла. Отоді бабка рушила до породіллі та допомогла охрестити людське дитя, якого чортиця віддала власниці.

ЛИХОГО ЦВІТУ — ПО ВСЬОМУ СВІТУ

Такого добра вистачає й за кордоном. Авжеж, вони мало чим відрізняються від наших вітчизняних одмінків. Справа у тім, що в них просто родичі трохи по-іншому називаються.

Сельма Лагерлеф розповідає нам про одну таку сімейку тролів, котрим закортіло підмінити своє паскудне, смердюче та вередливе дитятко на гарненьке, чистеньке, пахуче та доглянуте...

Якось народилося в одній молодій родині гарненьке немовлятко. Та батьки по недосвідченості своїй недогледіли його, і мати-тролиха підмінила його на своє троленятко. Людським дитям вона вельми тішилась, бо воно було ніжне і так багато не жерло, як її чадо. А бідна жінка три дні плакала і не знала, куди ж податися і де шукати свою крихітку. Чоловік довго бурчав на неуважну дружину і казав, що цієї маленької потвори треба конче позбутися. Та що було робити: щонеділі молоде подружжя ходило до церкви і брало з собою немовлятко-троленятко. Дорога до церкви пролягала через високе урвище. Жінка тримала на руках загорнене у пелюшки троленятко. А чоловік тільки й думав про те, як би то викинути ненажеру у прірву. Та ні вперше, ні вдруге, ні втретє жінка не дозволила йому цього зробити. Чоловік ще трохи побурчав, але потім збагнув, що материнська любов однакова до будь-якої дитини.

Довго побивалася жінка, аж поки якогось дня до неї не з'явилася тролиха-мати із її немовлятком. Вона була розчулена тим, як жінка побивається за крихіткою, та ще більше її вразила любов до тролячої дитини. І волохате серце мами-тролихи розтопилось під навалою гірких жінчиних сліз. А перед тим як податися у непролазні нетрі, вона зізналася у тім, що теж кожного недільного ранку ходила з людським немовлятком гуляти над урвищем — дитині потрібне було чисте повітря і сонечко. І бачила, як її недалекоглядний чоловік викидав троленятко у прірву. Те ж саме тролиха робила й з людським дитям, та щоразу ловила його, коли жінка рятувала троленятко. Тільки завдяки її материнській любові вдалося уникнути невиправної біди. І обоє дітей — тролівське та людське — залишилися жити-поживати на цьому світі.

Тут би й казочці кінець, але одмінки, кажуть, ще не зовсім перевелися.

Статуя Спасителя

Хто не чув про місто Ріо-де-Жанейро, що у Бразилії! Місто карнавалів та найбільшого у світі футбольного стадіону «Маракани», заповітна мрія Остапа Бендера, куди він так і не потрапив. За словами великого комбінатора, Ріо-де-Жанейро — це місце, де всі ходять у білих штанях. Так це насправді чи ні, казати не будемо, а от що точно не підлягає жодним сумнівам, так це те, що візитною карткою Ріо-де-Жанейро є величезна кам'яна статуя Христа, поставлена на горі Корковадо, яка має 704 метри.

Широко простерши руки, Христос немов висить над містом, благословляючи та охороняючи його.

Історія цього одного з чудес світу почалася в 1922 році, коли у Бразилії на честь сторіччя незалежності було проголошено конкурс на кращий пам'ятник — символ нації. Конкурс виграв Ектор да Сілва Коста, який запропонував ідею статуї Христа, що стоїть, розпростерши руки, ніби обіймаючи все місто.

За десять років монумент був готовий, багато в чому завдяки церкві, яка організувала збір пожертвувань для фінансування проекта. Статуя виготовлялась у Парижі, потім її доставили в Ріо, і 12 жовтня 1931 року відбулось її урочисте відкриття та освячення.

Статую Спасителя можна назвати одним із сучасних чудес світу. Її висота — 30 метрів, не рахуючи семиметрового постаменту. Долоні Христа розведені майже на 23 метри, а сама лиш голова статуї важить 35,6 тонни. Кисті рук мають по 9,1 тонни кожна.

«Бог створив світ за шість днів, а на сьомий він створив Ріо-де-Жанейро», — жартують самі бразильці, маючи на увазі насамперед казкове місцеположення та красу свого міста, яке до 1960 року, коли було збудовано місто Бразиліа, було і столицею країни. Це місто й справді має все, аби бути істинним земним раєм. Воно оточене півкільцем гір, що виростають просто з лазурних глибин затоки, а з боку моря ніби облямоване білою низкою піщаних пляжів у темній зелені пальм. І над усім цим, немов охороняючи місце від лиха та негараздів, розпростер свої обійми Спаситель.

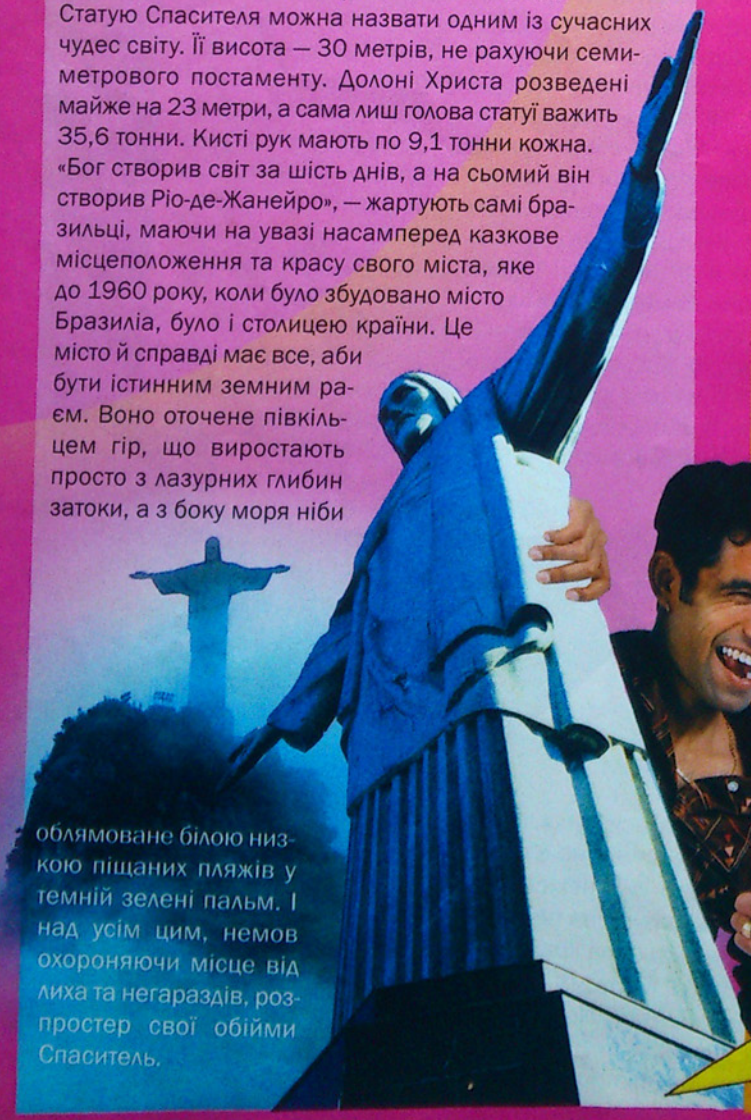

Ворона

У світі тварин

Йде по лісі їжачок, веселий, пісеньку насвистує, а позаду себе тягне мотузку. Назустріч йому заєць.
— Егей! — питає косань їжачка. — Ти навіщо її за собою волочиш?
— А що ж мені, — сердито пихтить колючий, — перед собою пхати?

— Знаєш, — каже чоловік своєму знайомому, — мій собака знахабнів!
— А що він витворяє?
— Розумієш, — каже той, — раніше перед прогулянкою він приносив повідок, а зараз — ключі від машини!

— Твій собака вчора вкрав мої туфлі, — ображено каже чоловік своєму знайомому.
— Брехня! — каже той. — Я на власні очі бачив, як він прийшов учора додому босий.

Побіг ведмідь за зайцем, та швидко втомився і відстав. Сів клишоногий на пеньок, віддихується і думає: «Добре, що я за ним погнався. А якби він за мною?!»

— Скажіть, я можу побачити собаку, який зайняв перше місце на конкурсі сторожових псів? — запитує чоловік на виставці собак.
— Мені дуже шкода, — відповідає адміністратор, — але його вкрали.

Заблукав у лісі чоловік. Страшно йому, йде він між деревами і кричить щодуху:
— Поможіть! Рятуйте! Ау!..
Аж ту відчуває, що хтось за плече його торкає. Він назад — а то ведмідь.
— Чого спати не даєш? — питає.
— Таж... заблукав я.
— Ну то чого кричиш?
— Так, може, хто почує...
— Ну, я почув, і що тобі легше стало?

— Ваша вівчарка закінчила школу службових собак?
— Так, а тепер вона там викладає!

Пацюки ринули з корабля на сушу, попередивши капітана про те, що в них навчальна тривога.

Cher

The Music's No Good Without You

(Album «Living Proof»)

Chorus:
The music's no good without you baby,
The music's no good at all,
The music's no good without you baby,
Come back to me.

Everyone was watching,
You were the freakiest thing on show,
Dazzeling the crystal ball,
They all loved to watch it glow,
You were the center of attention,
The eye of the storm,
A wirlwind from outta space,
Like a twister on the seen

(Chorus)

Mesmerize them when we dance,
'coz you sparkle next to me,
We'll spin along a razor's edge,
But you crazy to be free,
I, I can dance 'til you come home,
And we dance that close again,
I miss you boy, i really do,
Come back to me,
Come back to me,
'coz my worlds stopped spinning,
Nothing I can do,
So I pray that a DJ lifts my heart...

(repeat chorus 2 times)

The music's no good (repeat 4 times)
Well, i know you don't need me any more,

The music's no good,
But its no good glowing in the past,
The music's no good,
I have to live each day,
Come back
Like it was my last

НЕЧУВАНА КАР'ЄРА НУЛЯ

І з чого виникло ніщо? Або ж мовою математики: як і чому виник нуль? Не знаєш? Я колись також не знав. Нуль видавався мені такою самою невід'ємною часткою довкілля, як сонце над головою, як вода у річках, як вітер у полі... Аж поки не задумався: хто ж перший додумався позначати окремим значком пустоту, порожнечу?

Нуль у царстві математики

Додай нуль до будь-якого числа — ніщо не зміниться. Відніми нуль від числа — жодних перемін. І все ж нуль у царстві математики володіє величезною чудодійною силою.

Допиши позаду числа скромний нулик, і число зростає в десять разів. А спробуй розділити на нулик, і на тебе повіє такою нескінченністю! А при множенні довільного числа на нуль мільйони і мільярди, немов потрапивши до надпотужного анігілятора, перетворюються на пшик.

«Нуль — це все, і все — це нуль!» — кажуть дзен-буддисти, порівнюючи свою філософію з математикою. У цьому «мрійливому» вислові — намагання східних філософів виразити всі свої почуття. «У цифрі нуль містяться таємниці, які неможливо описати, в ній зосереджено неосяжність та безмежність. Ось чому її здавна боялися, ненавиділи, а то й забороняли», — пише американський математик Чарлз Сейф у книзі «Біографія цифри нуль». Підтвердженням цього можуть бути дії турецького султана Абдул-Хаміда II (1876-1909), який своїм цензорам наказував викреслити з усіх підручників з хімії навіть формулу води H_2O, розуміючи літеру «О» як нуль. Ох і темнота, дарма що володар!

Життя без нуля

Протягом тисячоліть людство прекрасно обходилося без нуля. Ця цифра була невідомою ні єгиптянам, ні римлянам, ні грекам, ні стародавнім євреям.

Греки користувалися кількома системами числення. Найкращими з них були мілетська та аттична. В мілетській системі одиниці, десятки й сотні позначалися окремими літерами грецького алфавіту, наприклад, «альфа» (1), «бета» (2), «гамма» (3) і т. д. Цією системою користувались Архімед та Діофант. В аттичній системі також використовувались літери: «дельта» (10), «ета» (100), «ксі» (1000), «мі» (10000). Схожа на ці системи була й у римлян, які використовували значки «I» (1), «V» (5), «X» (10), «L» (50), «C» (100), «D» (500) та «M» (1000).

Щоб записати, наприклад, число 87, Архімед, як і ми, писав поряд два символи, дві букви «пі» (80) і одну «дзету» (7). Римський математик використовував сім значків: LXXXVII, а єгиптянин — аж п'ятнадцять символів: вісім підков та сім вертикальних штришків. Звісно, оперувати такими числами на папірусі чи на пергаменті було складненько. Спробуй перемножити LXXXVII на LXXXVII! Тому всі вони при обчисленнях користувалися найстародавнішою «ЕОМ» — абаком. Цей прародич рахівниці складався з дощечки, на якій були закріплені кульки. Метод відліку у всіх був однаковий. Коли потрібно було відкласти число 307, то висували до середини 3 кульки, які означали сотні, а потім через одну лінію висували ще 7 кульок — одиниці. Порожнє місце означало, що десятків немає. Це передбачало «нуль». Записували такі числа З 7, де пропуск означав відсутність десятків. Якщо за числом 3 стояло два пропуски, це означало 3[illegible]

Стріли пустоти

Греки та римляни ставилися до нуля з насторогою. Його оспівували у віршах, насміхаючись, що нуль хоче цифрою стати. А ось індійські математики ще у VIII ст. до н. е. замість пропуску почали ставити спеціальний значок.

Форма його встановилася не одразу. Найчастіше його позначали значком ψ. Тобто замість З 7 писали 3ψ7.

Але першими позначати нуль окремим знаком стали вавілоняни. Його зображували у вигляді двох поставлених навхрест стріл. На глиняних табличках, знайдених при розкопках у Месопотамії, серед цифр зустрічаються «стріли пустоти», які немовби нагадують: тут нічого немає.

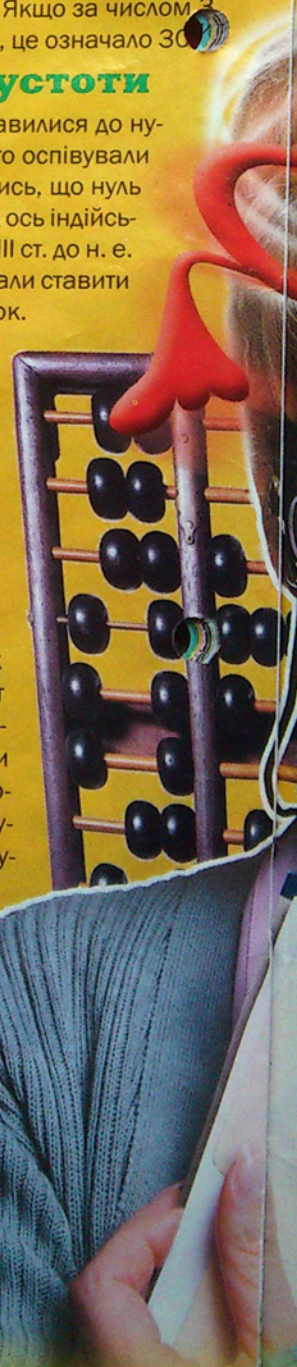

Найвище Ніщо

Індійці в 458 році вперше почали використовувати у своїх розрахунках нуль на рівні з усіма іншими цифрами. Це підтверджується письмовими документами, які оприлюднив німецький історик Еберхард Кноблох. У манускрипті описано основні правила виконання арифметичних дій з нулем.

Чому саме індійці? Тому що вони, на відміну від греків, ніколи не відчували страху перед нескінченністю та пустотою. В індійській релігії пустота знаменує створення та знищення. Бог Шива, творець світу, був втіленням найвищого Ніщо. Світ виник із пустоти, з Нічого, і кожна людина, від початку до кінця пройшовши свій земний шлях, знову перетворюється в ніщо.

Спочатку індійці користувалися словесним позначенням цифр. Нуль, наприклад, називали «діркою», «пустотою», одиницю — «місяцем», двійку — «очима», «крилами», «губами». В текстах початку нашої ери число 1021 передавалося як «місяць-дірка-очі-місяць». Не математика — поезія!

У V столітті великий математик Ар'ябхата відмовився від таких громіздких записів та запровадив спеціальні значки — цифри, використавши букви санскритського алфавіту. Цей математик усно перемножав які завгодно великі числа швидше, ніж інші робили це на рахівниці, пересуваючи камінці.

Нуль стає цифрою

У VII столітті індійські математики вже систематично застосовували нуль, позначаючи його крапкою або кружечком. Вони називали нуль «сунья», тобто «пусте», вказуючи цим на відсутність числа у даному розряді. Араби ж узяли індійське «сунья» і переклали на свою мову: «аль сіфр» — «порожнеча». Ось тобі й історія походження слова «цифра». Перш ніж потрапити на Захід, нуль пройшов досить великий шлях. Спочатку його від індійців перейняли араби, яким дуже сподобалися індійські числа.

Європейці знайомилися з арабським вченням, приїжджаючи у Кордовський халіфат — країну, яка протягом століть займала більшу частину Піренейського півострова. В бібліотеках Кордови почав у 970-х роках появлятися якийсь прибулець у мусульманському одязі. Це був перевдягнутий французький монах Герберт з Оріньяка, який знав грецьку, арабську та єврейську мови, проте хотів знати ще більше. Багато що цікавило його — астрономія, філософія, музика, та особливо — нові цифри. Дізнавшись про цифри все, що тільки можна було, Герберт рушив на батьківщину. Він привіз багато рукописів і заснував у Реймсі гуманітарне училище — перше в католицькій Європі, — де пропагував свої знання. Не всім сподобалися нові цифри. На монаха тиснула церква. Однак зупинити прогрес було неможливо. Леонардо Пізанський, він же Фібоначчі (1180-1240), видатний математик середньовіччя, теж намагався впровадити число нуль. Про нього він довідався в юності, коли, перебуваючи з батьком-купцем в Алжирі, познайомився з індійською системою числення. Розрахунки купця не могли проводитися без нуля, про це свідчили й приклади з життя. В Італії швидко прижилася запропонована ним система числення, яку не доводилося насаджувати силою, як колись картоплю. Всі, хто хотів стати банкіром чи купцем, вивчали арабські цифри, поступово звикаючи й до нуля. Надалі нуль надійно поселився на різних шкалах відліку, а в географії було систематизовано системи координат. А потім... Усі сучасні комп'ютери оперують з нулями й одиничками та приносять користь людству.

1.	Майкл Оуен (Англія, «Ліверпуль»)	176 очок
2.	Рауль (Іспанія, «Реал»)	140
3.	Олівер Кан (Німеччина, «Баварія»)	114
4.	Девід Бекхем (Англія, «Манчестер Юнайтед»)	102
5.	Франческо Тотті (Італія, «Рома»)	57
6.	Луїш Фігу (Португалія, «Реал»)	56
7.	Рівалдо (Бразилія, «Барселона»)	20
8.	Андрій Шевченко (Україна, «Мілан»)	18
9-10.	Тьєрі Анрі (Франція, «Арсенал»)	14
9-10.	Зінедін Зідан (Франція, «Реал»)	14

Улюбленець Англії
Майкл Джеймс Оуен

Дата народження: 14.12.1979
Місце народження: ..... Честер, Англія
Зріст: ..... 176 см
Вага: ..... 70 кг
Клуб: ..... «Ліверпуль»
Амплуа: ..... нападаючий
Номер у команді: 20
Прізвисько: ..... Midget Gem
Родина: ... двоє братів та двоє сестер
Улюблена тварина: ..... собака
Автомобілі: ..... голубий «BMW» ..... та червоний «Jaguar»

В Англії Майкл Оуен такий же популярний, як у нас Андрій Шевченко. Шкода, звичайно, що наш Андрій не став володарем найпочеснішого європейського призу. Що поробиш — наша збірна не потрапила на світовий мундіаль, та й «Мілан» нічим особливим не відзначився. А взагалі-то у непарні роки журналістам «France Football» важкувато визначати найкращого, адже в ці роки ні тобі європейських, ні світових баталій. Володарем «Золотого м'яча» міг стати кожний футболіст із першої десятки. Але найбільше пощастило Майклу Оуену. Тим, що його команда виграла Кубок УЄФА, Суперкубок Європи, Кубок Англії... Національним героєм Оуен став ще після останньої світової першості. Там він усім жару задав!.. Того ж року його визнали найкращим футболістом Англії, а в січні 1999-го ФІФА назвала його четвертим у списку найкращих гравців світу. Майклу тоді ще не було й 19 років. Збірна Англії у відбірковому циклі першості світу 2002 року сильно провела тільки один матч — у Мюнхені. Але який! Розгромити триразового чемпіона світу на його полі з перевагою у чотири м'ячі! Всім запам'ятався хет-трик Майкла.

Крім футболу, він грає у гольф, великий теніс, а в школі займався ще й боксом. На полі для гольфу Майкл виглядає не гірше, ніж на футбольному. Особисте життя Оуен не афішує. Спілкується з пресою виключно про футбол. Майкл виріс у щасливій сім'ї, ніколи не сварився з братами чи сестрами. Він і досі живе з сім'єю, хоч уже давно міг би мати власний будинок — грошей-то в нього ого-го! Свій вільний час Майкл любить проводити не на дискотеках чи в нічних клубах, а зі своєю сім'єю або з коханою дівчиною Луїзою, яку знає з дитинства. Вона й зараз живе за кілька вулиць від його будинку.

Іспанський голеадор
Рауль Гонсалес Бланко

Дата народження: 27.06.1977
Місце народження: ..... Мадрид, Іспанія
Зріст: ..... 180 см
Вага: ..... 66 кг
Клуб: ..... «Реал»
Амплуа: ..... нападаючий
Номер у команді: 7
Родина: ..... одружений, має сина
Захоплення: ..... іспанська музика
Хобі: ..... полювання

Рауль Гонсалес — яскравий представник футбольної Іспанії. Його кумирами змалку були гравці мадридського «Атлетіко». Це передалося йому від батька — простого електрика, який часто брав сина на матчі своєї улюбленої команди. Крім батьків, має Рауль старших брата та сестру.

У 13 років Рауля запримітив президент «Атлетіко» Хесус Хіль і пообіцяв, що скоро включить його у команду юних талантів. Та коли мова пішла про підписання першого професійного контракту, він відмовився від послуг юнака. Ото, мабуть, лікті зараз кусає!

Юне даруваннячко подалося до «Реалу», де його відразу ж і помітили. Специ з футбольної школи королівського клубу проглядають щорічно понад 10 тисяч хлопців, і тим не менше було в Раулі щось таке, що змушувало подумати: «Через пару років він усій Європі такий клас покаже!..»

Майкл Оуен

Прогнози виявились немарниими: і в юнацькій команді, і в молодіжній, і в «дублі» — всюди Рауль ставав голеадором.

Восени 1994 року, за день до календарного матчу «Сарагоса» — «Реал» 17-річного Рауля тренер Хорхе Вальдано відкликав у кут поля окремо від усіх і сказав: «Я тобі спеціально кажу сам на сам, щоб ти часом не знепритомнів — завтра граєш!» Тренер хотів побачити, чи зуміє «втриматися на плаву» у морі дорослого футболу юний талант. І Рауль втримався. Дебют видався драматичним — «Реал» тоді програв, — та й Рауль не відзначився голами. Але він сподобався глядачам і тренеру.

І недарма. Коли йому бамкнуло 23 роки, на його рахунку було вже 2 чемпіонських титули в іспанській першості, Суперкубок Іспанії, 2 Кубки європейських чемпіонів та Міжконтинентальний кубок. До того ж йому вдалося стати кращим бомбардиром Іспанії. А 23 серпня 2001 року вдруге поспіль отримав приз від УЄФА як кращий нападаючий Ліги чемпіонів. Ні, не думай, що у футбольній біографії Рауля — самі лише дифирамби. Був у нього й промах на Euro-2000, коли при рахунку 1:2 на користь Франції він не зміг забити пенальті у ворота Бартеза. Молодий іспанець покидав поле зі сльозами на щоках. Сам великий Зідан помінявся тоді з ним майкою і співчутливо погладив по спині.

Та на майбутній першості жаліти його вже, мабуть, не доведеться (тьху-тьху-тьху!). Тим більше, що й голи вже є кому присвячувати — коханій дружині. Стати нею свого часу пощастило моделі Мамен Санс.

Рауль Гонсалес

Олівер Кан

Непробивний Олівер

Ох і попив він навесні 1999 року крівці динамівських болільників! Це ж тільки через нього, непробивного, київське «Динамо» не потрапило до фіналу Ліги чемпіонів. Хто його тільки не атакував, з яких кутів по його воротах не били — а він вистояв, мов той олов'яний солдатик. Навіть ім'я в нього підходяще — Олівер Кан.

Дата народження: 15.06.1969
Місце народження: ..... Калсруе, Німеччина
Зріст: ..... 188 см
Вага: ..... 87 кг
Клуб: ..... «Баварія»
Амплуа: ..... воротар
Номер у команді: 1

Якось відповідаючи на запитання анкети, Олівер написав, що нездійсненних бажань не має! А справді, чого ще бажати, коли ти й так найкращий футболіст Німеччини, найкращий голкіпер Ліги чемпіонів сезону 1998-1999, найкращий воротар Європи 2000 року, дворазовий чемпіон Німеччини, володар Кубка УЄФА, Кубка Чемпіонів...

Він входив до складу збірної на двох попередніх світових та європейських першостях. Щоправда, знаходився у тіні легендарного Андреаса Кепке, проте медаль Euro-96 до кишені поклав. А зараз претендентів на його місце в рамці нібито немає. Тож не дивно, що в «Баварії» йому затишно. А ще часто призначають капітаном команди.

Ще в дитинстві Олівер погано вимовляв слова. Однолітки насміхалися з нього, а логопеди тільки безсило розводили руками. Мовляв, що могли, вже все зробили. І зрозумів тоді маленький Оллі, що ніхто йому не допоможе, крім нього самого. І ціною неймовірних зусиль здійснив диво — став говорити чітко та чисто, як інші діти. Насміхатися стало ні з чого. Тим паче, що й у класі він був найсильнішим і вчився непогано.

Замолоду Кан хотів стати пілотом. І став би ним, якби не футбол. Його батько Ральф свого часу виступав за клуб «Карлсруе», та вдалою кар'єру Кана-старшого назвати навряд чи можна (11 ігор, 1 гол). Проте любов до футболу він синові прищепив.

Чому Олівер став воротарем, достеменно невідомо. Але у воротах він виглядає вражаюче. При зрості 188 см та мускулатурі він видається велетом, якого бояться гравці багатьох клубів. Кан — це надійність, підкріплена майстерністю. Він може зіграти добре і руками, і ногами. І атаку своєї команди уміло починає — часто саме після його передач забивають голи.

На Олівера Кана не впливають вигуки з трибун, нечесне суддівство, погана погода, результат матчу. Стоїть собі впевнений страж у німецьких воротах і хоч би йому що. Може, тому й пропускає так мало? А коли заб'ють товариші по команді гол, може побігти до самої середини поля, привітати товариша, а потім — швиденько до воріт.

Кана люблять глядачі, преса, і він відповідає взаємністю. Гер Кан оптиміст і вірить, що його кращі матчі ще попереду. Його мрія — побити власний рекорд, який складається з «сухої» серії аж у 723 хвилини— тобто понад вісім матчів поспіль! У збірній Кан хотів би виступати до 2006 року. А я б особисто бажав, щоб і в 2010 йому було ще чим подивувати своїх шанувальників.

ПАРАД ЗОРЯНИХ ПОРАД

Міняються часи — міняються люди. Ми тобто. Раніше слухали що? Хард-енд-хеві, диско, арт-рок і вважали, що все — ну що ще можна вигадати! Виявилось — можна!

Раніше на побачення з чим ходили? Квітів букетик, у кишені неодмінно гроші — на кіно та морозиво, а піджак забути вдома було справжньою катастрофою! А зараз!.. Он Джексона зустрічаю якось на вулиці, він як завжди — в бейсболці хутряній, кросівках, із плеєром. «Куди?» — питаю. «На побачення!» — каже мені, а сам вдоволений, мов нагороду MTV щойно відхопив. «А ти нічого, — питаю, — не наплутав? Хіба на побачення зараз так ходять? Нічого для побачення не забув?» — «Ні!» — відповідає і витягує з кишені календарик.

Спочатку я подумав, що то звичайнісінький собі календарик — мало хто такими не користується. А коли поближче роздивився, що то за штукенція, то зрозумів: від життя Во Вік відстав. Ну, не так щоб сильно, десь на півкорпуса, як кажуть жокеї, але відстав. Виявляється, астрологія вже й до науки залицяння проникла. Ех, Джексоне, Джексоне, де ти був півроку тому! Доведеться тепер цілий розділ до своєї книжки нової дописувати!

Залицяльний гороскоп

Гороскоп звичайний, дитячий гороскоп, любовний, гороскоп здоров'я, діловий гороскоп — чого тільки не понавигадували астрологи, аби полегшити людям життя! А нещодавно одна світла астрологічна голова додумалась і до залицяльного гороскопу. Вирушаєш на побачення — не полінуйся поцікавитися, кого сьогодні морозивом годуватимеш — палку Овниху чи помірковану Діву. І їй приємніше, і сам менше блукатимеш у хащах таємничої дівочої душі.

ОВЕН. Не дай Боже залицятися до дівчини-Овна так, щоб вона подумала, що крім неї ти нікому не потрібний. Інакше їй це швидко набридне. Овни — люди кипучі, темпераментні, з усім, що дається їм легко та без бою, вони так само легко й розлучаються. Інша річ, коли увага залицяльника здобута ціною деяких зусиль. Ось тоді нехай тільки спробує хтось зазіхнути на її право одноосібного володіння тобою! Я б особисто не радив.

Якщо погожої весняної днини тобі чарівно посміхнулася дівчина, яка народилася під знаком **ТЕЛЬЦЯ**, май на увазі: дарувати їй можна не самі лише квіти, а й щось практичніше. Наприклад, тістечко «Рафаелло», подароване після довгого сидіння на уроках, тільки зміцнить ваші стосунки. Якщо вона добра, то неодмінно й з тобою поділиться. До речі, в цей же спосіб можна перевірити, чи буде вона в майбутньому ділитися зі своїм партнером, вийшовши за нього заміж.

Для **БЛИЗНЮКІВ** не шкодуй цікавих оповідок і ні в якому разі не мовчи як риба. Якщо ти розумний, в окулярах, то за тиждень їй точно не набридне. Проте треба мати неабияке коло зацікавлень, аби стати гідним співрозмовником дівчини-Близнюків. Інакше її увагу приверне ще більший інтелектуал, із ще товстішими скельцями в окулярах. Дівчата-Близнюки залюбки мовчать, коли говорять інші, проте й від інших вимагають того ж.

Якщо ти над усе цінуєш міцні стосунки, турботу — для цього цілком досить спинити свій вибір на дівчині, яка народилася під знаком **РАКА.** Головне при цьому — запастися терпінням: Раки не міняють своїх симпатій кожних 2-3 роки. Тож якщо таке не суперечить твоїм планам — повний... назад. Як справжній рак.

Якщо ж твоя терплячка не настільки безмежна, шукай **ЛЕВИЦЮ.** Вона сама, якщо захоче, кине тебе набагато раніше. Ну, не винні вони, що так люблять хлопців — такими створила їх природа. А вдача Левиці така, що коли любові від тебе буде виходити не стільки, скільки вона вважатиме за достатнє, то не забариться компенсувати цю нестачу деінде. Як завоювати прихильність Левиці? Постійно її нахваляй. Навіть тоді, коли це відверта брехня.

З **ДІВАМИ** мороки нібито менше, але... Ніколи не намагайся видаватись розумнішим, ніж ти є насправді. Вони дуже швидко й так усе вирахують, і твоя персона посяде в їхній класифікаційній таблиці те місце, на яке вона заслуговує. Діви страшенно терплячі до чужого інтелекту, їм завжди видається, що хтось може знати більше, ніж вони. Скромність — ось

справжня чеснота Діви. Втім, не позбавлені вони й надмірної цікавості та кокетування. Та не облещуйся — це ще не кохання, це радше тренування. Ті, кому довелося одружитися на Діві, скаржаться на те, що все подальше життя перетворюється на суцільне прибирання в домі, прання, прасування, витрушування... Гігієна — це, звісно, добре, але якщо на все життя — отаке!.. Проте є плюс: можна як завгодно рвати одяг — під ранок усе все одно буде зашито, заштопано.

Якщо хлопець починає розставляти пастки на дівчину-**ТЕРЕЗИ**, часто трапляється так, вона вже давно його випередила, понаставлявши на нього капканів, нарившивовчих ям та понатягувавши силець стільки, що кудись він неодмінно та втрапить. Терези, як правило, мають гарну фігуру та приємні манери, тож про звичку підкріплювати свої думки емоційно забарвленими слівцями в її присутності доведеться забути. Дівчата-Терези люблять усе зважити, оцінити. Часто дивляться на представників протилежної статі з таких позицій: «А як ми будемо виглядати разом на людях у благородному товаристві?» Хочеш подобатись культурним Терезам — завжди май при собі чистий носовичок. Частіше запрошуй їх у театр, на художні виставки, в кіно. Терези люблять спізнюватися на зустрічі. Ні, вони би й 24 години на добу зустрічалися з коханою людиною, але ж етикет...

СКОРПІОНИ — то такі істоти, яким подай усе й відразу. Півміри — не для них. З іншого боку, легку здобич вони як здобич і не розцінюють. Прагнення дівчини-Скорпіона потрапляти в різні історії забезпечує їй та всім, хто довкола неї, веселеньке життя. Якщо ти також любитель гострих відчуттів — щасливого спільного плавання. Та інколи намагайся тримати дистанцію по відношенню до Скорпіонихи. Вона це оцінить приблизно так: «Боїться — отже, поважає!» А це вже привід для продовження стосунків.

Що потрібно від своєї половинки **СТРІЛЬЦЮ**? Щоб не заважала. Постійно кудись їздити, на зборах класних виступати, розумні промови говорити — це для дівчини-Стрільця як дихати. Стрільці шукають собі не тільки партнера, а й потенційного спонсора своїх майбутніх шалених проектів. Часто дорослих Стрільців запрошують на роботу з пристойною платнею. Часто трапляється так, що без них не обходиться жодне серйозне рішення начальника. Та й самі вони не так уже рідко вибиваються в начальники, де почуваються як риба у воді. Віддавати команди — це в Стрільців виходить дуже добре.

Подобаються дівчата-**КОЗЕРОГИ**? В такому разі тепла та ласки не чекай — ти їх просто не дочекаєшся. Ні, звісно, десь років через 20 неприборканий темперамент дівчини-Козерога розкривається у всій своїй красі, ось тоді вона й покаже, що таке кохати цілеспрямовано, методично, так, як ніхто інший уже не зможе. Відкараскатись від такого кохання можна буде тільки в тому разі, якщо вона сама захоче тебе відпустити. Але, повторюю, усе прийде не зразу.

Що робити, якщо тобі сподобалась **ВОДОЛІЙКА**? Їй, Водолійці, важко звикнути до думки, що десь є протилежна стать. Для неї всі — друзі. Без елемента випадковості життя для неї стає просто набором чорно-білих буденних картинок. Проте як вона розквітає, коли вдається поставити щось із ніг на голову чи навпаки! Якщо ти мужньо погодишся підставлятись під усі Водолійчині експерименти, вона може звернути на тебе увагу. А якщо вона зізнається тобі, що ти — її кращий друг, це може означати тільки одне: види на тебе в неї дуже і дуже серйозні.

Чим дихають **РИБИ** і що їм потрібно для повного щастя — таємниця часом і для них самих. Дуже легко пов'язати своє життя з Рибами, головне — говорити усе, що їм хочеться чути. Вони обов'язково всьому повірять. Навіть зловивши тебе на брехні, дівчина-Риба не стане критикувати тебе подібно до Діви, не заб'ється в кут, як дівчина-Рак, і не кинеться навздогін тобі, як зробила б це Левиця. Ні, вона просто мило посміхнеться і все пробачить. Невже цього замало? Ні, звісно, є й тут підводне каміння. То почне згадувати у твоїй присутності, ким вона була в минулому житті, то повірить взагалі не знати в що і за мить розчарується. Зате вона чесна і добра. А такі риси завжди в ціні.

Коли я стану знаменитим баскетболістом і за сезон в НБА мені платитимуть гонорари з шістьма нулями, я, щоб мене здалеку впізнавали, куплю собі якусь дуже помітну машину. Ні, «Hummer», мабуть, не братиму — щоб зі Шварценеггером не плутали. А от щось таке потужне, височеньке та блискуче було б дуже до речі. Що б це могло бути? Ну, скажімо... А от хоча би «Додж»! Я недавно на картинці побачив — така звірюка!.. Розбагатію — неодмінно придбаю.

Від педалі — до керма

Історія автомобілів марки «Додж» розпочалася в 1864 році, коли народився Джон Додж, старший з двох братів-підприємців, які й стали засновниками марки. Його молодший брат Хорас народився на чотири роки пізніше — в 1868 році.

У 1920 році братів Додж не стало. А на кінець 1920-х ще й Велика депресія мов сніг на голову звалилася... Ослабнувши економічно, підприємство стало легкою здобиччю конкурентів. У 1928 році фірму «Dodge Brothers» придбала компанія «Крайслер», яка виникла тільки в 1925 році.

вав закручені роги гірського барана. Золоті часи для марки «Додж» настали після війни, коли у Штатах розпочався справжнісінький бум на так звані «muscle cars». Дослівно цей напівзагадковий автомобільний термін перекладається як «м'язисті машини». І справді, кращої назви, яка б вірно відбивала прагнення тогочасних янкі до величезних чотириколісних монстрів, годі було й бажати.

Так що ж відбувалося в Америці зразка 1950-60-х років?

У 1950-х роках Європа ще приходила до тями, Америка ж тим часом насолоджувалася життям в усій його красі. Неодмінним компонентом «американської мрії», крім затишного дому, гарної сім'ї та престижної роботи, був і автомобіль. І не який-небудь там «Фольксваген-Жук», а щось таке танкоподібне, гримуче і нестримне на будь-якому

Залізний кінь, сталеві

Спочатку брати були власниками невеличкої велосипедної майстерні, в якій самі виготовляли різноманітні технічні деталі. В 1901 в Детройті, нинішньому автомобілебудівному центрі, Джон і Хорас відкрили власну справу і стали випускати комплектуючі до різних видів техніки, а трохи пізніше — і для автомобілів. У 1910 році брати Додж заснували велику компанію з випуску частин для автомобілів у Хемтраку, передмісті Детройта. Тут вироблялися двигуни та інші комплектуючі для автомобільних заводів Форда, для «Олдз Мотор Компані».

Мрія на колесах

Сьогодні крім легківок «Додж» на дорогах Америки (і не тільки) можна також побачити позашляховики, мінівени, пікапи «Додж». Логотип марки постійно мінявся, та найчастіше в емблемі фігурувала бараняча голова. Чому саме вона? Сьогодні важко сказати, та багато хто схиляється до тієї думки, що виною цьому став... вихлопний колектор однієї з моделей, який формою нагадував

хайвеї (так в Америці називають шосе). Щось таке, на чому й від поліцейського патруля можна було б спокійно відірватися.

Так на світ з'явилися «muscle cars». На початку своєї ери (1963-1965) дизайн

У 1913 брати Додж розпочали випуск власного автомобіля. Хорас вигадав багато вдосконалень, найцікавішим та найзначнішим з яких був метод промислового обпалювання фарбованої поверхні автомобільного корпуса.

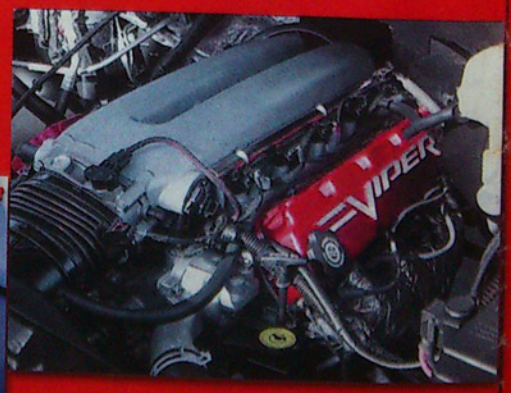

таких машин не те щоб не викликав захвату... Проте всі розуміли, що могло би бути й краще. Розуміли це й дизайнери. Розуміли, пра-

цювали не покладаючи своїх дизайнерських натруджених рук, і результат не забарився. У вигляді виключно агресивного та викличного стилю кузова. Чого тільки не вигадували: бампер передній забирали, фари під решітку радіаторну ховали, а про пропорції я взагалі мовчу. За європейськими мірками, всі ці машини були справжніми монстрами: 5-6 метрів довжини, ширина — майже 2 метри!

Якщо поставити поряд з такою машиною звичайну «Волгу», то «Волга» на її фоні виглядала б так, як виглядав би поряд з нею самою вухатий «Запорожець». Такі вони були великі.

Крім вишуканого дизайну, всі «качки» на колесах вирізнялися вражаючими технічними характеристиками. Американські конструктори не затруднювали себе форсуванням двигуна (на відміну від економних європейців) і для отримання 300-400 кінських сил брали по 6-7 літрів робочого об'єму! Ніякому європейцю чи японцю таке не могло наснитися навіть у найжахливішому сні. Тим не менше, були серед американців і такі, кому «стандартних» 300-400 кінських сил було явно замало. Тоді на машини напівпідпільно ставили турбокомпресори, які дозволяли витиснути з двигуна по 700 конячок!

Серед тогочасних найзнаменитіших «muscle cars» аж дві моделі «Додж» — «Charger» (1966) та «Challenger» (1970). Та то було тоді, а чим порадує нас «Додж» сьогодні?

«Dodge Intrepid» (1992). Єдиний «Додж» високого класу. Хижі скошені фари, велика широка пробоїна в бампері, поділена надвоє перекладиною, мотор на 228 кінських сил та електронно обмежена швидкість 210 км/год — це все «Dodge Intrepid».

«Dodge Neon» (1993). Найменша машина у програмі «Додж». Спортивний імідж, двигун на 133 або 152 кінські сили. Є й спортивна модель, на яку ставлять більш серйозний мотор — 155 к. с., який дозволяє розігнатися до 200 км/год за 8,5 секунди.

«Dodge Stratus» (1994). Найсильніша сторона цієї моделі — виразний фасад. Передок, позбавлений традиційної виділеної фальшрешітки, форми бампера плавно переходять в агресивні перекладини облицювання радіатора, відтінені з боків вузькими щілинками фар. Весь вигляд вражає цілісністю та викінченістю.

«Dodge Avenger» (1994). Машина, створена на базі японської «Mitsubishi Gallant». Цікава тим, що вся напхана японською технікою, проте імідж американської тачки в ній вдалося зберегти. Двигуни — на 141 к. с. та більш потужний — на 166 конячок, який дозволяє розігнати машину до 100 км/год за 9,5 секунди. Не бозна які показники, та все ж... Спокійне купе для типової американської сім'ї здатне задовольнити спортивні апетити татка з мамою і цілком придатне для забирання дітей зі школи.

«Dodge Durango» (1997). Екстремально-агресивний джип, і немає особливої потреби комусь це доводити. Хіба не видно по ньому? На машину можуть встановлюватись три двигуни обсягом від 3,9 л до 5,9 л. Зайве казати, що при такому літражі джипи не відрізнятимуться великою економністю, але американців це турбує мало: і так бензин в Америці удвічі дешевший, ніж у Європі. Та й люблять вони все велике.

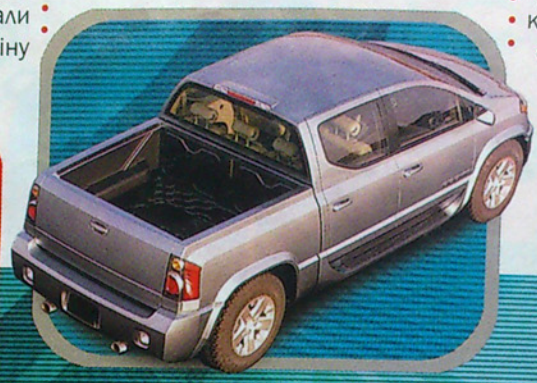

"Смислові Галюцинації": все тільки починається

Галюцинації бувають слухові, зорові, нюхові. Мабуть, трапляються в когось і дотикові галюцинації. А не так давно я почув про ще один вид обманних відчуттів — смислові галюцинації. Принаймні в цьому переконує назва групи, яка з'явилася наприкінці 90-х років минулого століття. Днем народження «СГ» вважають 21 серпня 1989 року, саме тоді з'явилася назва групи. Це була не та група, яку знають тепер — «СГ» створювалися як панк-проект.

Назва «Смислові Галюцинації» виникла ще на зорі творчої діяльності нинішнього лідера групи Сергія Бобунця (Буби). Таке дивне словосполучення з'явилося випадково, як результат мовної помилки, і тут же було прийнято Бубою як своєрідна родзинка.

У 1996 році група записує альбом «Розлука NOW». Улітку на запрошення спілки ветеранів Афганістану «Смислові Галюцинації» беруть участь в Автомарші миру «Ветерани Афганістану проти війни». За 22 дні група виступила на майданчиках 9 найбільших міст Росії — від Челябінська до Волгограда.

У 1997 році «Смислові Галюцинації» записують альбом «Тут і Зараз» на студії «Startrec». Уперше група дає сольний концерт у Свердловському театрі естради. Виступ проходить з аншлагом. У жовтні музиканти беруть участь у фестивалі «InterFUZZ», який організував журнал «FUZZ».

Колектив продовжує експерименти: на студії «AV-music» записують альбом «Акустична Юність». Користуючись заслуженою увагою свердловської публіки, преси, концертних організацій, «СГ» часто виступають на Днях міст (Єкатеринбург, Тюмень, міста Свердловської області), Днях Молоді, інших святах. На запрошення «Радіо Пілот» «СГ» беруть участь у святкуванні річниці радіостанції разом з групою «АукцЫон». Напередодні концерту в ефірі «Радіо Пілот» з'явилася пісня «Зірки-3000», яка за вельми короткий час не тільки потрапила в хіт-парад, але й увійшла в п'ятірку кращих новинок станції. У цьому ж році сформувався остаточний склад групи, який працює й досі: Буба — вокал, гітара, Костянтин Лекомцев — клавішні, саксофон, Володимир Кіськин — бас-гітара, Дмитро Хабіров — барабани.

Навесні 1999 року «Смислові Галюцинації» записують демо з п'яти нових пісень. Новий матеріал сподобався і радіостанціям, і слухачам: три пісні («Рожеві Окуляри», «DJ's божеволіють» і «Вічно Молодий») по кілька тижнів, а часом і місяців не покидали радіочартів («Хитрий Хот», «Радіо Пілот», «Чортова Дюжина», «Наше Радіо»). Літо й осінь група проводить у гастрольних поїздках, часто виступає в московських клубах, а в кінці року бере участь у фестивалі «Нашестя».

У 2000 році колектив дає п'ять концертів у рамках масштабної акції «Світ без наркотиків». «Кінокомпанія СТВ» і компанія «Real Records» пропонують групі брати участь у саундтреку до фільму Олексія Балабанова «Брат-2». До картини увійшли дві пісні «СГ» — «Рожеві Окуляри» і «Вічно Молодий».

У кінці червня «СГ» з режисером Іллею Бакеркиним й оператором Робертом Філатовим знімають відеокліп до пісні «Вічно Молодий». У кліпі знявся пітерський актор Віктор Сухоруков, відомий за роботами у фільмах «Брат», «Брат-2». Найважливіші виступи серпня: на майданчику «Нашого Радіо» в День міста Єкатеринбурга і вже наступного дня — у рамках другого фестиваля «Нашестя» в підмосковному місті Раменське.

У цей же час компанія «Real Records» випускає збірник «Нашестя». Крок п'ятий, в якому група «Смислові Галюцинації» представлена реміксом на пісню «DJ's божеволіють». У жовтні 2000 виходить у світ сингл групи «Вічно Молодий».

Цієї ж осені компанія «Real Records» випускає збірник римейків на гімни групи «Кіно», де «СГ» записують власну версію пісні «Мамо, ми всі збожеволіли». У кінці листопада з'являється новий альбом групи «Смислові Галюцинації» «3000». Улітку 2001 року «Глюки» записали пісню «Моя оборона» для проекту «Цивільної оборони», а на початку грудня 2001 року на тому ж лейблі з'являється альбом «СГ» «Лід-9».

Все ще тільки починається. Нехай щастить вам, «Глюки»!

загадка "Depeche Mode"

Є у світі кілька груп, про які нібито чули всі, а якщо копнути глибше, то ніхто майже нічого про них не знає. «Depeche Mode» — із таких. Хлопці навмисно приховували все, що пов'язано з минулим і з особистим життям кожного музиканта. Тож не дивно, що для багатьох «Depeche Mode» — загадка. Пройшло вже досить багато часу відтоді, як зустрілися в Безілдоні двоє приятелів — Вінс Кларк та Енді Флетчер. Згодом Енді познайомив Вінса з Мартіном Гором. Спочатку це було тріо «Composition Of Sound» — назва, запропонована Вінсом. Дві гітари та синтезатор. Усе це було в такому тепер далекому 1980 році. Потім Девід Гаган запропонував нову назву — «Depeche Mode», запозичивши її у французького журналу мод. Перші репетиції «Депеші» проводили в гаражі Вінса, що продувався наскрізь. Перший концерт четвірка дала у старій школі Мартіна і Енді в Безілдоні.

А потім — пішло-поїхало. Спочатку виходять три сингли: «Dreaming of Me», «Just Can't Get Enough» і «New Life». Група заробляє досить для того, аби Мартін та Енді врешті могли піти з роботи в банку. Двері відчинені, горизонти манять, починається довгий шлях з рідного Безілдона до незнаних вершин. Телебачення, подорожі, нові зачіски і костюми, виступи на «Top of The Pops», випуск першого альбому «Speak &Spell» та... шок: Вінс, який пише левову частку матеріалу групи, заявляє, що залишає команду.

Група дає оголошення в «Melody Maker» з метою знайти когось, хто допоміг би їм у майбутньому турові. Алана Уайлдера вибирають з десяти фіналістів, і в 1982 році він уперше виступає з «Depeche Mode». Потім група летить у Нью-Йорк на два концерти в «The Ritz». Америку звабив стиль британців.

Січень 1983-го — старт нового сходження. «Depeche Mode» набирає популярність з шаленою швидкістю, яка неподвладна жодній іншій з команд того часу. Америка, Канада, потім — Азія: Гонконг, Бангкок, Токіо, Кіото... Скрізь «Депеші» мають величезний успіх. Втомлені, але щасливі, вони повертаються додому і відразу йдуть у студію. Результат перевершує всі очікування — так народжується відомий хіт «Everything Counts». Потім слідує альбом «Construction Time Again», який стає золотим в Англії.

1980-ті підійшли до кінця, і це була, без усякого перебільшення, ера «Depeche Mode». 1990-ий — початок нової ери: в лютому виходить сингл «Enjoy the Silence», який потрапляє в десятку хіт-парадів по всьому світові.

«Depeche Mode» успішно гастролює Північною Америкою та Європою. 1 червня 1995 року Алан Уайлдер вирішує покинути «Depeche Mode». Флетчер, Мартін і Дейв продовжують працювати, і група з новим продюсером Тімом Сименоном випускає альбом. З лютого 1997 року «Depeche Mode» записує перший сингл після майже трирічної перерви — «Barrel of a Gun» у комплекті з «Painkiller». Сам же альбом, названий «Ultra», виходить 14 квітня 1997 року, зразу займаючи 5 місце в «US Billboard Record Charts». Альбом стає платиновим в Іспанії, Швеції, Німеччині, Франції і Великобританії, золотим в Італії, Конго, Канаді.

У вересні 1998-го «Depeche Mode» повертаються в студію, щоб попрацювати над новими речами, які увійдуть у другу збірку синглів «The Singles 86-98». Згодом — чотиримісячне турне Європою і Північною Америкою — перший раз після п'ятирічної перерви. Група відвідала Латвію, Естонію, Росію. Програма виступів в основному була насичена треками 1986-1998 рр. Рік 1999-й був не густий на події. Мартін отримав нагороду за досягнення в області написання музики. «Depeche Mode» назвали групою номер один на американській станції KROQ. У 2000 році Мартін продовжує писати новий матеріал, група працює над новим альбомом... Життя «Депешів» триває, а разом з ним — і тріумф музикантів.

Депеш

ТВОЯ ПОРА РОКУ

так
ні

Карикатури малювати любиш?

Ти ходиш у музичну школу?

Де Карлсон живе, знаєш?

З комарами як боротися, знаєш?

Любиш грати у хокей?

Маєш удома свою бібліотеку?

Задачки розв'язувати любиш?

Пінгвіни живуть в Антарктиді?

Хочеш вирушити у навколосвітню подорож?

Твоя улюблена квітка — тюльпан?

Птахів узимку підгодовуєш?

Плавати вмієш?

Щук ловити доводилось?

Ковзани вдома маєш?

Підберезник від опенька відрізниш?

У вільний час у футбол граєш?

Гербарії сушити любиш?

Любиш збирати врожай?

Велосипед маєш?

Сачок для метеликів удома є?

Музика Вагнера — це круто?

Вишивати любиш?

Маєш особисту присадибну ділянку?

В Африці пожити хочеться?

У тебе є велика парасоля?

Любиш читати вечорами?

Три місяці канікул — це багато?

Полуниці любиш?

Що не кажи, а осінь — це твоя пора. Коли як не в осінній вечір можна залізти на диван, замотатися пледом і врубати на всю котушку «Політ валькірій»! А потім вилізти з-під пледа і сказати: «Кайф!»

Лижі, сани, сніговики, ігри у сніжки — ось де вирує справжнє життя! Інакше і бути не може. Ні, однозначно не можна зрозуміти всіх тих ведмедів, хом'яків, їжаків, ховрашків — для чого на зиму в сплячку впадати?

Що може бути кращого за дзенькіт першої краплі, перші теплі промінці сонця чи радісну пісню синиці: «Весна, весна, весна!» А коли ще й струмки потечуть-задзюркочуть... Прокидається природа, а ти — з нею.

Сонце, трави, дощик, квіти — ось чому радіють діти. Ну, а разом з ними й ти. Бо ж погода погодою, а коли радіти канікулам, як не влітку! І хай хтось скаже, що літо — то не твоя пора року!

Місто в Росії
Байкал
Уланбатор
... Брайтмен
Ім'я
Гори у Європі
З нього роблять свічки
Житель Карпат
16 кілограмів
Нею ловлять рибу
Нею поливають квіти
Ім'я
Твір Гомера
Співачка
Житло
Стерео
Навчальний заклад
Марка
Марка
Група
На ньому Вакула їздив у Сн. Петер.
Нею шиють
Ним відчиняють двері
Еліс ...
Напрям у сер.-віч. культурі
Ендрю ...
Теорія
Французький острів
Всесвіт
Автор «Звіробоя»
Ворог комісара Жува
Ст. син Тараса Бульби
Українс. письмен. ... Вишня
Мертве без душі
Безбілетний пасажир
Мінус
З нього роблять олію
... Хлєбнікова
Розумна людина
Повість Миколи Гоголя
Командний пункт
Партизан Сидір ...
Кусюча комаха
Шнур, запалює порох у гарматі
Мир
Марка танка
Тип двигуна внут. згорання
Добрий крокодил ...
Лінія без початку і кінця

Справи сердечні

Гра-ворожба «Тринадцятий знак Зодіаку» настільки вразила сильну половину нашого Класу, що вона (ця половина) спромоглася на свою власну «сердечну» гру. Вирізали з картону невелике сердечко, почепили його на дереві і давай сніжками в нього шпурляти. Такі-от купідони!

Правила були прості: хто найбільше влучить, той має найбільше шансів закохатися. Правда це чи ні, казати рано. От коли весна вже буде позаду, тоді можна буде про щось говорити.

Хлопці щоразу менше влучали у сердечко, а надто коли віддалялися від нього чи коли за грою спостерігали дівчата. Аби приховати хвилювання, яке охоплювало їх при наближенні до глядацьких місць нашої Киці, вони починали голосно реготати, травити анекдоти і робити вигляд, що не помічають її.

А потім розтанув сніг і довелося переходити на луки зі стрілами.

Щоб було цікавіше, пофарбували одну сторону картонного сердечка на червоний колір, а другу — на чорний. Потім стали сердечко розкручувати і давай стріляти, визначати, кому що «світить». Класна рулетка та й годі! Влучив у чорне сердечко — ой, кепські твої справи на любовному поприщі, у червоне — все о'кей!

А одного разу наші лучники (всіх було четверо) розіграли турнір на честь Киці. Кожен випустив по 5 стріл, і (о диво!) ніхто не зробив жодного промаху, всі стріли влучили в сердечко. Сталось так, що кожен з робін гудів показав різний результат і кожен влучив у дві сторони сердечка. Але кількість влучень у всіх була різна. Наприклад, Пундик вразив чорне сердечко стільки разів, скільки Колібрик червоне. Джо влучив у чорне сердечко більше разів, ніж Колібрик. Хто став переможцем турніру, здогадатися не важко. А от що справді цікаво, так це те, в якому боці сердечка було більше стріл — чорному чи червоному?

Породистий коник

Захотілося у рік Коня капітану Немо поміняти відкритий усім вітрам капітанський місток на зручне кінське сідельце. І подався він на іподром.

— Скільки коштує у вас оренда коня? Хочу трохи верхи покататися, — звернувся він до директора.

— Десять гривень, — суворо відповів директор і задумався: «В якому журналі і коли я міг бачити це мужнє обличчя, облямоване капітанською бородою?»

— А як ви визначаєте час оплати: від моменту повернення коня чи від моменту, коли прибуде вершник? — не вгавав Немо.

«Згадав! — радісно подумав директор. — Я ж бачив цю фізіономію на обкладинці позаминулорічного номера альманаху «Весла та вітрила»! Непогана реклама для нашого закладу!..» А вголос сказав:

— Можливий і такий варіант: ви платите 200 гривень на місяць — і катаєтеся верхи стільки, скільки кінь сам захоче вас возити.

Немо задумався. І вирішив: «Звернусь я краще до свого товариша, в якого є породистий коник Ясний Місяць». І поспішив до друга.

Коника Немо побачив на галявині біля будинку. Неподалік, метрів за десять від Ясного Місяця, стояла невеличка скирта сіна. Кінь мав повідок завдовжки з п'ять метрів. І при всьому цьому видно було, що ніщо не заважало Ясному Місяцю при бажанні посмакувати сіном із скирти. Але як?! Немо зрозумів це не відразу. А ти?

Скульптор-жартівник

Жив собі у першій половині минулого століття в невеличкому італійському містечку скульптор Франческо Кременсе. Він був нікому невідомий, над його творчістю посміхалися експерти-мистецтвознавці. Що ж його робити? Як прославити своє скромне італійське ім'я?

Довго думав Франческо і врешті придумав! Першим ділом він виліпив статую богині Венери. Потім відбив їй ніс, руку, обидві ступні і потай перевіз її до сусідньої держави. Де й закопав на городі в якогось селянина.

Під час чи то весняних, чи то осінніх польових робіт французький селянин знайшов «античну» скульптуру. Звістка про дивну знахідку зі швидкістю поштової карети облетіла всю країну. Уряд Франції створив комісію з числа найвідоміших мистецтвознавців, у тому числі й італійських. Комісія думала-гадала, чухала вчені потилиці і врешті зробила висновок: цій скульптурі ціни немає, їй понад 2500 років, створили її у ті неспокійні часи, коли римські легіони топтали своїми сандаліями землю Галлії.

Французький селянин отримав пристойну винагороду, а президент Франції Лебюрн у 1938 році підписав декрет, згідно з яким знахідку слід було вважати національною святинею, яку бере під охорону держава.

Аж тут настав зірковий час Кременсе. Він оголосив у деяких газетах, що скульптура Венери — витвір його рук! Заява пролунала, наче вибух! Йому, звичайно, не повірили. Дійшло до того, що ніхто навіть у суд на нього не подав! І все ж таки Франческо зміг довести свою правоту. Спочатку він продемонстрував журналістам у Парижі... Правильно, ті фрагменти, які сам колись і відбив від скульптури! Та це не задовільнило присутніх, адже поряд не було скульптури. Перевірити достовірність цього було неможливо. Тоді італійський скульптор продемонстрував ще вагоміший доказ. Який це був доказ?

На галявині

Не встиг Немо вирішити головоломку з конем та його повідком, як на нього насілася інша загадка. На тій же галявині він побачив 5 маленьких кусочків вугілля, морквину та старе діряве відро. Усе це лежало собі поряд на галявині вже якийсь час і мало цілком логічне пояснення. Не подумай, що породистий коник чимось завинив. Та й з космосу все це не звалилося. Але звідки ж взялося? Ти можеш набагато швидше від нашого капітана вирішити цю задачку. Адже тобі не доведеться пригадувати, чи немає десь тут поблизу кам'яновугільних родовищ, у якому столітті люди стали вирощувати моркву чи хто перший винайшов відро, правда ж? Все це зайве і непотрібне, досить просто щось пригадати. Але що?

Чарівна плутанина

— Чи можуть вуха і ніс допомогти очам людини краще бачити? — запитався якось професор Крапка у Класних героїв.

Може ти знаєшся на цьому?

— Та це ж окуляри! — вигукнув, як завжди перший, наш вундеркінд.

— Молодець, Колібрику! А тепер припустимо, що у кожного з вас на носі не прості, а чарівні окуляри, які здатні змінювати кольори предметів. Уявіть собі, наприклад, що ви бачите «жовті яблука», «червоні помідори», «зелені черешні» та «оранжеві сливи», — мовив Крапка і написав усе це в стовпчик на дошці. — Але насправді всі ці овочі та фрукти мають інші кольори. А ось які, встановіть самостійно.

— Допоможуть вам розібратися у цій плутанині кольорів звичайні «сірі миші» та «сонячні зайчики», які не піддаються чарівним перетворенням і мають справжні кольори, — продовжив професор та дописав знизу ці два вирази.

Уважно проаналізуй умову, і ти знайдеш логічне пояснення дії цих чарівних окулярів. І зможеш розібратися в чарівній плутанині кольорів.

1 Склади з шести олівців або сірників шестикутник, який мав би чотири гострих кути.

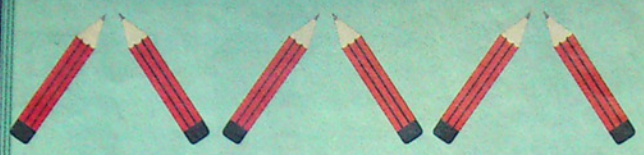

2 На розгортці кубика Джексон намалював два сонечка, а одну грань зафарбував у голубий колір — це було небо. Який кубик було виготовлено з цієї розгортки?

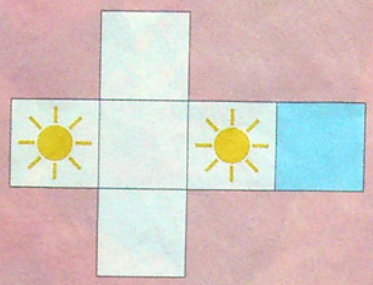

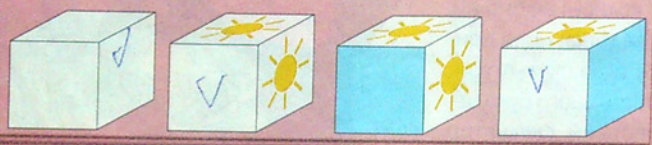

3 У буквеному лабіринті причаїлася загадка. Якщо ти знайдеш правильний шлях з лівого верхнього кута від літери «Я» до правого нижнього до літери «Ю», то прочитаєш її. А коли ще й розгадаєш, знатимеш, яка квітка — символ весни.

Я	Н	А	Р	О	З	А	Ц	В	І
К	Щ	Й	К	Д	А	Щ	І	І	Л
И	О	П	Е	Р	Ш	Ю	А	Т	О
Й	Х	О	Ч	Н	И	С	Н	О	М
Т	В	Ц	М	І	М	А	Е	Д	С
В	І	В	І	К	А	Е	Р	Г	А
О	Й	Л	Т	О	М	С	О	Б	Ю

4 Зайшов якось Пундик у шкільний буфет перекусити. З'їв щось із чимось, запив це все, закусив солодощами — смачно! А потім смакота ця так перемішалась у його шлунку, що навіть літери назв продуктів стали місцями мінятися — анаграмуватися. Кожна анаграма складається з двох частин — одна праворуч, друга зліва. Тобі не цікаво дізнатися, чим смакував Пундик?

ЛОША	КЕТА
МИЛО	КАРП
ЛОТ	КОД
ТОЛЯ	ДАН

5 Коли правильно запишеш одну під одною назви всіх живих істот, зображених на малюнках, то зможеш прочитати у вертикальному стовпчику назву улюбленої пори року нашої Киці.

6 У квадраті кожне з чисел від 1 до 9 написане по 4 рази. Розділи його на чотири однакові частини так, щоб у кожній з них було по 9 різних цифр.

4	9	1	7	3	2
3	5	4	8	7	6
8	1	7	2	6	1
5	6	5	3	8	[illegible]
2	9	1	4	7	5
6	4	8	2	9	3

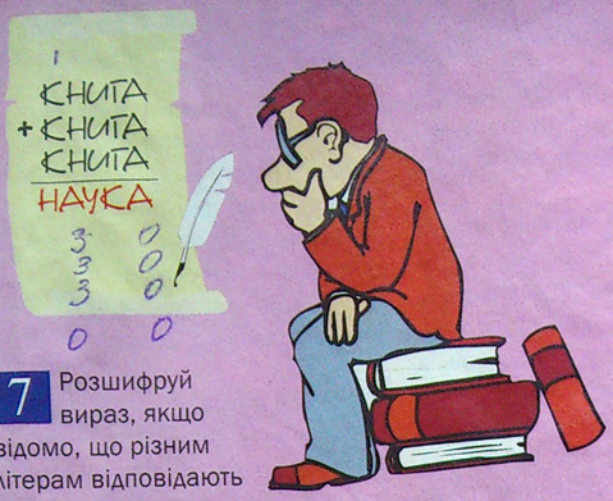

7 Розшифруй вираз, якщо відомо, що різним літерам відповідають різні цифри.

9 Білі загнали чорного короля в такий глухий кут, що час викидати білий прапор. Але ж як їм це вдалося? Яке було розташування фігур за два ходи до цього?

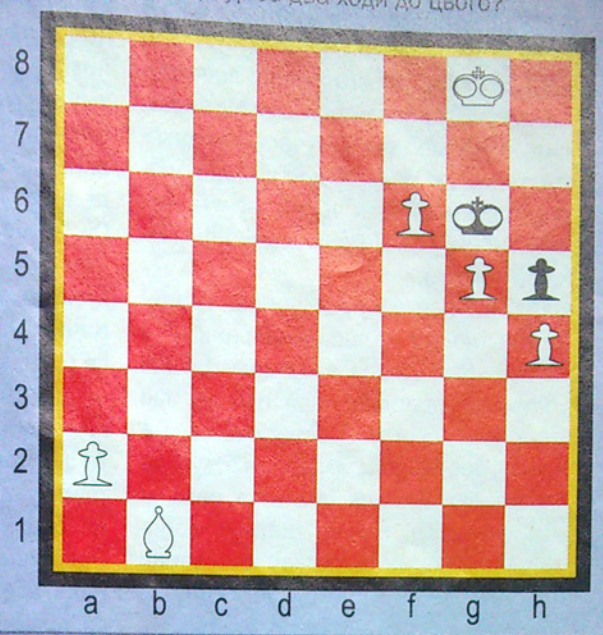

1234567891011121314151617181920

8 У 31-цифровому числі, яке складається з записаних підряд перших двадцяти натуральних чисел, викресли двадцять шість цифр так, щоб одержане п'ятизначне число, яке записане цифрами у тому ж порядку, було найбільшим (найменшим).

10 На дошці було написано три числа. Колібрик їх витер і собі написав три числа, які були сумами кожного витертого числа з кожним. Які числа витер Колібрик з дошки?

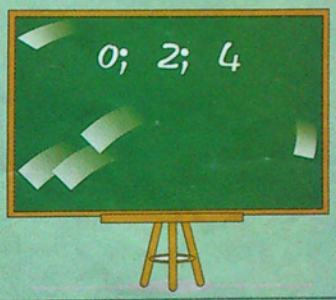

11 У цьому виразі деякі літери замінені цифрами. Щоб розшифрувати весь вираз, потрібно знайти код. Розшукай його, і ти довідаєшся про число, рідне всім Класним читачам.

Г О Б Г О

12 Серед цих слів одне зайве. Всі інші можна використати в одному приладі, який допомагає людям у житті. На розгадку тобі — 2 хвилини. Отже, засікай на годиннику час — і повний вперед!

Дресирувальник

Ні, не лякайся, для гри з такою екзотичною назвою шукати справжнього живого дресирувальника не доведеться. Цілком вистачить того, якщо хтось із учасників виконуватиме цю роль. А щоб вибори дресирувальника були чесні, тягнуть жереб. Участь у грі можуть брати п'ять і більше чоловік.

Вибравши дресирувальника, гравці стають колом. Дресирувальник — у центрі кола. Перед початком гри всі учасники домовляються про те, які «тварини» сьогодні «виступають на арені». Зображати цих тварин будуть за командою дресирувальника самі ж учасники гри. Кожну тварину зобов'язані показувати одразу три гравці: той, на кого він вкаже, та два його сусіди — один зліва, а другий справа.

Наші Класні герої переважно зображають таких звірючок:

Слон. Один гравець виставляє руку вперед (це хобот), а два його сусіди зображають вуха — один ліве, другий праве. Щоб їх показати, вони, піднявши одну руку догори, нахиляють її вбік до «слона», а другою немов підтримують якийсь тягар.

Жирафа. Один гравець піднімає руку вгору, зображаючи довгу шию, а два його сусіди присідають, підкреслюючи цим її великий зріст.

Мавпа. Хтось один починає підстрибувати, махати руками, а два його сусіди беруться за свої вуха. Причому той, хто справа — правою рукою за праве вухо, а той, що зліва — лівою за ліве.

Собака. Один гравець показує язика, а два його сусіди піднімають по одній нозі. Сусід справа — праву ногу, а сусід зліва — ліву.

Баран. Один гравець нахиляє голову вперед, немов хоче нею розбити ворота, а два його сусіди зображають роги. Сусід зліва прикладає праву руку з піднятим вказівним пальцем догори, а сусід справа, відповідно, ліву.

Качка. Один гравець прикладає до носа руки, долоня на долоню, зображаючи дзьоб, а два його сусіди похитують стегнами, імітуючи ходу качки.

Ти з друзями можеш придумати своїх тварин та рухи, якими їх зображатимете. Головне, щоб перед початком гри всі учасники були про це поінформовані. Якщо все узгоджено, гра розпочинається: дресирувальник вказує на когось із гравців і називає першу тварину.

Суть гри полягатиме у тому, що той, хто помиляється, ставатиме дресирувальником, а останній займатиме його місце у колі, і гра триватиме. Якщо тварину троє гравців зобразили правильно, дресирувальник вказує на когось іншого з гравців і загадує іншу тварину, яку той зі своїми сусідами зобов'язаний зобразити.

Отже, щоб не ставати невдахою-дресирувальником, слід уважно виконувати відповідні рухи, які в тій чи іншій ситуації вимагатимуться від гравця, і тоді ти довго гратимеш у колі. Під час гри виникають досить кумедні ситуації, наприклад, слон починає йти, мов качка, або собаку зображають з рогами. Спробуй зіграти з друзями у цю гру на якійсь вечірці. Того, хто найчастіше виконуватиме роль дресирувальника, можна рекомендувати у цирк.

Охоронець

Для проведення цієї гри когось одного призначають або обирають охоронцем. Роль скарбу, який він оберігатиме, виконуватиме газета, а його робочим місцем буде крісло. Отже, охоронець сідає на крісло, під яке кладуть газету-скарб, а потім йому зав'язують очі, щоб важче було виконувати свою роль. Але ж який це тоді охоронець? Правда? Адже він ще й без зброї. Все вірно. Тому йому в руки дають скручену в трубку газету, яка і буде його зброєю.

Коли все готово, починається гра. Гравці відходять на деяку відстань від охоронця і починають до нього тихенько наближатися. Їхнє завдання — непомітно викрасти з-під крісла газету-скарб. Охоронець цьому заду... всіляко перешкоджає, розмахуючи своєю зброєю врізнобіч. Той, кому вдається викрасти скарб, отримує одне призове очко. Після цього викрадений скарб кладуть на місце, гравці відходять на стартові позиції, і гра триває далі. Якщо охоронцю вдається когось торкнути своєю зброєю чи ногою, цей гравець тут же стає новим охоронцем. Гравець, якому вдається набрати найбільше призових очок, стає переможцем у грі. А там, хто знає, може, з часом його подвиги затьмарять досягнення не одного — десятки Джеймсів Бондів!

Гру можна ускладнити, поставивши крісло під стіною або ж, навпаки, посеред кімнати. Усе залежить від перебігу гри. Будь кмітливим, добре прислухайся, вчасно реагуй — і роль охоронця-невдахи точно не для тебе.

Гетьман

Не обов'язково служити в армії, щоб почути такий вислів: «Поганий той солдат, що не мріє стати генералом». Або такий: «Що то за козак, що не мріє про гетьманську булаву!» І справді, хто не захоче заволодіти гетьманською булавою хоча б у грі. Стати гетьманом, проявити свої найкращі командирські якості, відчути себе нащадком Самійла Кішки, Петра Сагайдачного чи Северина Наливайка.

Роздивися вкладку. Відріж, наклей на картон та виріж картки з малюнками козацької зброї та смужки із зображенням козаків. Зігни смужки по штрихових лініях і склади з них трикутнички. Встав проріз у проріз — скріпи фішки-козаки. А ще для гри знадобиться гральний кубик.

Брати участь у грі може не більше чотирьох козаків. Перед початком гри перемішай картки зі зброєю малюнком донизу, нікому не показуючи, рівномірно розклади їх на ігрові поля. Картку із зображенням булави поклади у центрі ігрового поля на фортецю. Гра відбувається у три етапи. Ходи гравці виконують по черзі, яку встановлюють жеребкуванням.

На першому етапі гри кожний козак повинен «озброїтися» — зібрати хоча б по чотири картки зі зброєю. Розпочинають гру зі своїх вибраних стартових полів, позначених літерою «S». Гравець кидає кубик та ходить своєю фішкою на відповідну кількість ігрових полів у довільному одному напрямку. Щоб взяти собі картку зі зброєю, необхідно на неї стати. Дозволяється збивати фішки суперників. Наступний хід така фішка виконує зі свого стартового поля. Показувати суперникам взяту «зброю» не слід.

Кожний вид зброї має свою дальність дії: шабля — 1 ігрове поле; спис — 2; лук — 3; пістоль — 4.

Гармата розбиває укріплення фортеці, де зберігається булава. Тому кожний гравець повинен заволодіти не більш як однією гарматою. Якщо гравець уже нею володіє, то він повинен наступні картки із зображенням гармати залишати на місці.

Як тільки комусь вдалося зібрати 4-6 (але не більше шести!) карток зі зброєю, він починає другий етап гри. На цьому етапі озброєні козаки повинні перемогти охоронців, які стоять на шляху до булави. Гравець вибирає собі один з вільних шляхів, які ведуть до фортеці в центрі поля, і, кидаючи кубик, скеровує туди свою фішку. Дозволяється робити поворот при вході на один з цих чотирьох шляхів. Як тільки фішка це зробить, гравець на кожному своєму наступному ході отримує право використати вже зібрану ним зброю. Якщо на кубику випаде стільки очок, що фішка не може спинитися перед першим охоронцем, вона від нього «відбивається» — відходить назад на відповідну кількість ігрових полів.

Щоб перемогти першого охоронця, слід стати своєю фішкою на нього. Для цього гравець, не кидаючи кубика, повинен показати суперникам і відкласти вбік картку з тим видом зброї, яка дозволяє його вразити. Тобто якщо фішка спинилася на сусідньому полі з охоронцем, він може віддати шаблю, якщо ж вона спинилася за 2 ігрових поля — слід віддати спис. Аналогічно: за 3 — лук та за 4 — пістоль. Дозволяється віддавати зброю з більшою дальністю дії, ніж відстань від фішки до охоронця.

Перемігши першого охоронця, фішка-козак стає на нього і намагається при наступних ходах так само перемогти решту охоронців. Коли гравець не має відповідної зброї (сила дії зброї не сумується), то він може спробувати підійти ближче до охоронця. Для цього йому на своєму ходу потрібно викинути на кубику 1 або 6, і тоді він отримує право підійти на 1 ігрове поле вперед. Що краще — зібрати побільше зброї чи потім кидати кубик, намагаючись наблизитися до охоронця, щоб його вразити? Вибирай самостійно.

Після перемоги над останнім, третім, охоронцем завдання гравця полягатиме в тому, щоб підійти впритул до фортеці і розгромити її. На цьому третьому етапі фішка-козак має дві різні можливості здійснювати переміщення. Або на відповідне число ігрових полів за рахунок відданої зброї, або викидати на кубику 1 чи 6 і переміщатися на 1 ігрове поле. Підійшовши впритул до самої фортеці, гравець отримує право обміняти картку з зображенням гармати на заповітну булаву. Тільки тоді гравець може назвати себе гетьманом.

Все зрозуміло? Тоді вперед за булавою!

Цей або той

Ух і повеселилися всі 8 Березня!.. Пундик дивував Кицю швидкісним випиванням лимонаду, Джо віртуозно жонглював двома баскетбольними м'ячами і кулькою для пінг-понгу, а Джексон вирішив розважити Класну красуню отаким фокусом. Він розкладав на столі у два ряди кілька різних невеличких предметів, серед яких були цукерки, печиво, фрукти та інші солодощі, а потім пропонував:

— Я зараз вийду з кімнати, а ви загадайте якийсь один з предметів, але не змінюйте їх розташування. Я повернусь і відгадаю, що ви вибрали.

Вибрали яблуко. Джексон, повернувшись до кімнати, почав відгадувати. Колібрик показував йому то на один, то на інший предмет, запитуючи: «Цей?» або «Той?» Киця була сама цікавість, з облич Пундика та Джо не сходила скептична посмішка.

Показував Колібрик на предмети, показував... А коли його палець уперся в яблуко, Джексон відразу закричав: «Ось воно!»

Джо з Пундиком були не те щоб здивовані, але на їхніх обличчях явно читалася суміш якихось ще невідомих сучасній психології емоцій. Проте так легко вони вирішили не здаватися і загадали новий предмет — печиво. Але й тут Джексон не схибив. На третій раз уже Киця поклала на стіл в один ряд своє дзеркальце, а Пундик у другий — пакетик жуйки, яку й загадали. Але і цього разу фокусник не помилився і, коли Колібрик показав на жуйку, додав знущальним тоном:

— Думали з пантелику мене збити своїм дзеркальцем?..

У чому ж річ? Не через стіни ж він це все бачив, справді! Ні, стінобачення тут зовсім ні при чому. Просто Джексон з Колібриком заздалегідь домовилися, що, показуючи на предмети у першому ряді, Колібрик запитуватиме: «Цей?», а в другому — «Той?» Як тільки вундеркінд доходив до вибраного предмета, замість «Той?» він казав «Цей?» і навпаки. Це й був сигнал для фокусника. Коли про яблуко, яке лежало в першому ряду, Колібрик запитав: «Той?», Джексон одразу зрозумів, що це і є вибраний предмет.

Ім'я - сигнал

Ю, подумаєш! — сказала Киця, коли Джексон розкрив таємницю свого фокуса. — Я можу вгадувати вибраний предмет серед абсолютно однакових предметів, які лежатимуть рядочком.

Із цими словами вона розклала 5 цукерок «Червоний мак».

— Я виходжу з кімнати, а ви задумуйте якусь цукерку. Можете міняти їх місцями — я все одно відгадаю.

І вийшла.

Друзі швиденько перемішали цукерки і вибрали другу зліва.

— Давай, Кицю, заходь! — гукнув Джо.

Киця увійшла, зробила кілька пасажів над цукерками, мов прислухаючись до шелесту обгорток, і впевнено вказала на другу цукерку. Ой так диво!

Для чистоти експерименту вирішили загадати ще раз. Киця знову вийшла, а хлопці задумали цього разу третю цукерку.

— Усе готово, Кицю, заходь! — покликав Джомолунгма.

І цього разу Киця безпомилково вказала на задуману цукерку. «Що таке? — крутили спантеличено головами Джексон та Пундик. — Невже їй справді цукерки підказують?»

І тільки Джо сидів із незворушним виглядом. Бо він точно знав, що цукерки тут ні при чому. Звідки така впевненість у баскетболіста? Нізвідки, просто саме він допомагав Киці правильно визначити місцеположення загаданої цукерки. Як? Просто. Закликаючи Кицю до кімнати, він ставив її ім'я на те місце, на якому в ряді лежить задумана цукерка. Кому спаде підраховувати кількість слів у звичайній фразі, коли голова зайнята зовсім іншим? Коли вибирали другу цукерку, Джомолунгма ставив Кицине ім'я на друге місце, середню — на третє. Ну, а до п'яти рахувати й у дитячому садочку вміють.

Цифрові коди

А там і Колібрикова черга настала продемонструвати свої дивовижні математичні здібності. Оголосив, що може відгадати довільне вибране тризначне число, а якщо подумати, то навіть і чотиризначне. Першим засумнівався в його здібностях професор Крапка. Мовляв, вундеркінд, безперечно, але ж не настільки... Зрештою, як представник науки, він вирішив не піддавати сумніву Колібрикові здібності, а знайти їм експериментальне підтвердження.

— Зараз я вийду з кімнати, а ви задумайте число, — звернувся до нього вундеркінд. — Я повернуся, ви будете називати будь-які числа, а коли назвете задумане, я скажу «Стоп!» Гаразд?

Професор Крапка не мав нічого проти і задумав число 703. Його показував лічильник на професоровій машині часу системи «Запорожець». Інші глядачі теж не заперечували проти цього числа.

— Сто п'ятдесят, вісімсот, тисяча сто один, двадцять вісім, дев'ятсот тринадцять, сімсот три... — цифри летіли з професорових уст, мов з дірявого мішка горох. Колібрик уважно слухав, спостерігаючи водночас за тріщинкою на стелі. А коли пролунало професорське «сімсот три», голосно вигукнув: «Стоп!»

Крапчині сподівання не виправдались. У приміщенні запала мертва тиша.

— А давайте я задумаю своє число, — першим порушив спокій Джексон, якому все дай на зуб спробувати.

— Давай! — погодився Колібрик і вийшов з кімнати.

Цього разу задумали нуль і заховали його серед чисел, які закінчуються нулем. Крапка знову став називати числа: «Сімсот, сорок, десять, сто, триста, сто п'ятдесят, нуль...» Колібрик не забарився прокричати своє «Стоп!»

Як так, спитаєш ти? А все дуже просто. Річ у тому, що Крапка з Колібриком просто вирішили розіграти друзів. Професор щоразу першим називав таке число, сума цифр якого визначала порядковий номер задуманого числа. Спочатку 150 дало у сумі 6, а 703 якраз і стояло на шостому місці, а вдруге 7+0+0 дало нам число, яке стояло сьомим. Це й був нуль. Отак-от. А то все кажуть: «Математика нудна, математика суха...» Та якби ще всі вміли так повеселитись, як це роблять математики!

Шоколадний маг

Всі ви знаєте, що недавно мені подарували цілий ящик шоколадок... — поважно надувши щоки, почав Пундик.

— Ух ти! — захоплено прошепотів з глядацького місця Колібрик. — Мені б так навчитись...

— А зараз я розкладаю 9 з них на столі, — далі правив своєї ілюзіоніст з кулінарними задатками. — Тепер я вийду з кімнати, а ви задумаєте якусь одну. Якщо я повернусь і не відгадаю — вони ваші...

Класну компанію не довелось просити двічі, і от Киця, вибравши собі п'яту шоколадку (здається, «Світоч» із лісовим горіхом) кличе фокусника до кімнати. Всі з нетерпінням чекали промаху, Джексон від хвилювання навіть плеєра свого вимкнув.

Ковба-сан узяв олівець і став мовчки тицяти ним у шоколадки. Друга, сьома, перша, восьма, четверта... Коли котисько вказав на п'яту плитку, пролунав радісний вигук Пундика:

— Ось вона!

Це була справді задумана шоколадка. Далі була черга Джексона. Він задумав першу шоколадку. Ковба-сан знову став показувати: сьома, четверта, дев'ята, друга, п'ята, перша... Знову Пундик відгадав!

Далі шоколадки загадували Джо та Колібрик, і все повторилося точнісінько так само.

Пундик не спішив розлучатися зі своїми солодощами. І не в магії тут справа, а в... Ковба-сані. Уклавши з котом перемир'я на період демонстрації фокуса, Пундик так домовився з ним: Ковба-сан показує йому на шоколадці те місце, яке відповідає сигнальному кодові. Перший раз Ковба-сан показав на центр другої шоколадки, що означало — вибрали п'яту. У другій спробі він вказував на лівий верхній кут сьомої шоколадки, що для фокусника означало — задумано першу шоколадку. Порядковий номер самих шоколадок ніякої ролі не грає: Все зводиться до умовного розташування на шоколадці дев'яти цифр у три ряди по три в кожному. Тепер лишається одне — не ловити гав самому ілюзіоністу. І фокус тоді пройде «на ура».

СКАНДИНАВСЬКИЙ КРОСВОРД

«Тайм» у боксі

Серіал «... Мелроуз»

Столиця Башкирії

Змія родини удавових

Течія у рок-музиці

Організація Об'єднаних Націй

Колишній Сянган

Штат в Індії

Нац. Баскет. Асоц.

Ріка у Пд. Америці

Фортеця в Середній Азії

Держава в Азії

Позитивний електрод

Шведський футбольний клуб

«Побратим» школи

Народні пісні, думи

Давньогрецький бог війни

Столярний інструмент

Першопрохідець

Дерев'яні черевики

3.14159

Спортивний човен

Подарунок із квітів

Кормова частина палуби

Промислова риба

Давньогрецький байкар

Чудо

Притока Дніпра

Розмінна монета В'єтнаму

Прилад для спостереження за зірк.

Священна квітка Індії

Планета

Жіночий одяг в Індії

Попереднє оголошення

«Регулювальник» на залізн. переїзді

... Табачник

Тригонометрична функція

Решето

Головний ли...

Частина кола

Другий сніданок в Англії

Пора року

Прибалтійська країна

Примара

«Брат» цибулі

Ліва притока Ками

Не брат

Дика кішка

Тібетський бик

Держава в Африці

1440 хвилин

Невідоме в математиці

Засоби масової інформації

Монарх в арабів

Промислова риба

Хімічна речовина

Маленька Ірина

Улюблена їжа Вінні-Пуха

Прапор

Дівчина з сусідньої квартири

Міський голова

Геометричне тіло

Відрізок часу

Неопізн. літ. об'єкт

Японське авто

Спортивна боротьба

Найбільша пустеля

П'ятибуквений кросворд

Слова вписуються за годинниковою стрілкою.

Солодкий «пісок»
Обласний центр України
«Монета» для грального автомата
Не холод
«Рука» птаха
Її марно шукати в сіні
Духовий клавішний музичний інструмент
Найвищий ранг дипломата
Рятівник Мухи-Цокотухи
Великий молоток
Жуйка — конкурент «Орбіта»
Сценічний твір
Вага без упаковки
«Вождь червоношкірих» (О. ...)
Американський парний танець
Слова до пісні
Дев'ятиголова змія
Італійський композитор
Тропічний плід
Газ (паливо)
Жіноче ім'я
Широконоса мавпа
«... Беркут» (І. Франко)
Співочий птах
Товстий шнур
Річка на Кавказі
Солодощі ...-лукум
Річка в Англії
Постанова
Жорстокий римський імператор
Місце праці листоноші
Перший апостол
Святе місце ісламу
Чоловіче ім'я
Друкарські літери, знаки
Оповідання-опис
Російська міра довжини
Райцентр на Сумщині
Кипляча вода
Частина Росії за Уралом
Одиниця сили електричного струму
Стояче дзеркало
Столиця Беніну ...-Ново
Бій, поєдинок
Рідке паливо
Місто на сході Франції
Настінна картина
Тривожний дзвін
Об'єкт релігійного культу у племені
Урочисте віддання почесті
Підвищена життєдіяльність
Гурт овець
Змотані нитки
Композиція з різних матеріалів
«Група» коней
Молочний продукт
Судно — перевізник вантажів
Український стрибун з жердиною
Найбільший з малих Зондських островів
Пустеля в Намібії
Границя
Максимальна кількість, норма
Східний духовий музичний інструмент

У японських кросвордах зашифровані малюнки. Завдання — відтворити зображення за числами, які зазначені зліва від рядочків і над колонками.

У цьому номері використані кросворди
Височанської Ольги *(м.Хмельницький)*,
Шептицького Дениса *(Львівська обл., м.Червоноград)*,
Брьохова Ігоря *(Харківська обл., с.Заводи)*,
Мосійчука Тараса *(Рівненська обл., с.Семидуби)*,
Жуковської Юлі *(Черкаська обл., м.Золотоноша)*,
Шишка Віктора *(Волинська обл., с.Перемиль)*.

Надсилай і ти свої кросворди, але обов'язково перевір, чи вони розв'язуються!

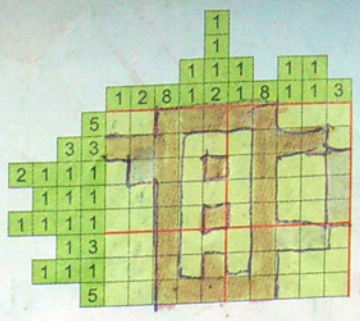

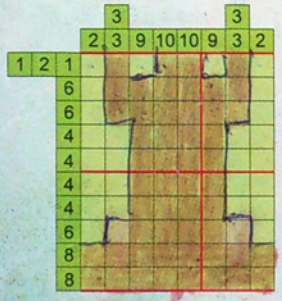

стереокартинка

Як побачити стереокартинку? Зробити це можна так. Розташуй аркуш із стереозображенням на рівні очей на відстані 25-30 см від них. Вдивлятись потрібно так, немов ти намагаєшся роздивитися щось, що знаходиться за нею. Очі при цьому повинні дивитись у центр малюнка, але фокусуватися за ним. Якщо орнамент починає рухатись, то це означає, що ти на вірному шляху — образ захованої картинки ось-ось має з'явитися. Якщо з першого разу тобі не вдалось роздивитись те, що зображено на стереокартинці — не засмучуйся. Потрібно лише трошки потренуватись — і ти будеш легко знаходити стереозображення. Крім того — це корисна вправа для очей.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ ЖУРНАЛ

КЛАС

К Л А С

В інформаційному дода
при каталозі
передплатний індекс

4024